3 1914 Russian Dept.

"VIENYBE LIETUVNINKU"
IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose $2.00
Europoje ir kitur . . . $3.00
Kanadoje $2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užrašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku:
J.J. Pauksztis ir Co. (Inc.)
120-124 GRAND St.
BROOKLYN NEW YORK.

The New York Pub Lib
476 Fifth Ave

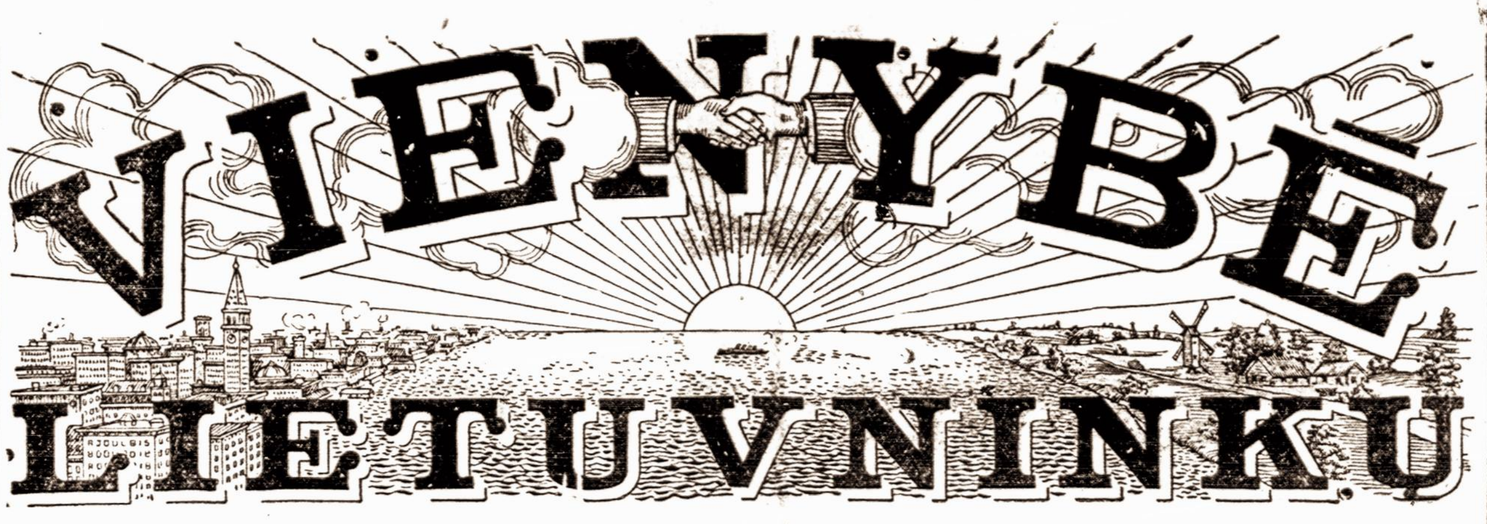

Visuomenės, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

"VIENYBE LIETUVNINKU"
PUBLISHED EVERY WEDNESDAY.
Brooklyn New York.
Yearly subscribtion rate:
In the United States . . . $2.00
To Foreign Countries . . $3.00
To Canada $2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to the publishers:
J. J. Pauksztis & Co. (Inc.)
120-124 GRAND St.
BROOKLYN NEW YORK.

No. 39. Brooklyn, N. Y. 30 d. Rugsėjo (September) 1914 m. Metai XXIX
Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under Act of March 3-rd, 1879.

VOKIEČIAI LIETUVOJ

PULKAI VOKIEČIŲ RAITELIŲ UŽĖMĖ NAUMIESTĮ, VILKAVIŠKĮ, MARIAMPOLĘ, KALVARIJĄ, SUVALKUS IR AUGUSTAVĄ.

PAS MARIAMPOLE BUVES MŪŠIS RUSŲ SU VOKIEČIAIS, KURIE SUMUŠTI TAPE.

Pulkas Vokiečių užėmę Alytų, Druskininkus ir Sapackinę, bet Rusai Vokiečius išviję.

Pulkas Vokiečių nujojo į Seredžių, kur kelianties per Nemuną sumušti tapę.

Rytinėje Prusijoj esą 800,000 Vokiečių. Daugelyje vietų Vokiečiai perėję į Lietuvą ir Lenkiją.

Rusų kariauna pasitraukusi nuo Prusų rubežiaus iki geležinkelio linijai nuo Liepojaus iki Varšavos. Pagal tai apie 10 mylių plotas visu parubežiu yra paliktas Vokiečiams išnaikinimui.

KOLERA siaučia Austrijos kariaunoje.

Rusai esą apsupę miestą Przemysl, Galicijoj, kurį paėmus trauks ant Krokavos.

Rusai pirma nori pergalėti Austrijos kariauną, o paskui pulti ant Vokiečių.

Francuzijoj mūšiai tęsiasi be pertraukos. Iš abieju pusiu yra daugybės užmuštu ir sužeistu, kurie liekasi ant lauko klaksoti.

Vokiečiai ketina bombarduoti Antverpeną ir veža artyn didelises kanuoles, kuriu kulka svera 2500 svaru.

Kokio reiktų Lietuvos Fondo?

Ar „Lietuva" ar „Tėvynė" pirmutinė pratarė sumanydama inkurti Lietuvos Gelbėjimo Fondą — dabar nebėra ko žiurėti, nes šita nuomonė jau perėjo į musų visuomenę ir tapo jos savastimi. Šisai Fondas taip reikalingas, kad beveik tik ant jo atsiremiant ir tapo sušauktas Amerikos Lietuvių Visuotinas Politiškasis Seimas. Bet šiuo laiku buvo jaustis tam tikros musų partijėlės, kurios nori šitą Fondą išsklaidyti į kelias dalis.

Pirmiausia fiktiviškai norima padalinti musų visuomenę į tris partijas, butent: tautininkų-demokratų, klerikalų ir socialistų. Paskui, yra agituojama, kad žėdna iš tų partijų įsikurtų *nuosavį* Lietuvos Gelbėjimo Fondą. Žinoma, tada nebebutų vieno lietuvių amerikiečių fondo, bet butų trįs. Ir žėdnas iš tų fondų šelptų tik savo partijų žmones Lietuvoje.

Bet dar tuo nepasibaigia. Vėl kitos nuomonės apsireiškė, kad, nors lietuvių nereikią padalinti į virš-minėtas partijas, bet užtai patį sumanytąjį Fondą reikią skelti per pusę, ir iš tų, vieną reikią pavest sušelpimui nukentėjusių, o kitą — kovojimui už autonomiją. Tada esą butų visų partijų remiami šitie du fondai, ir iš vieno butų šelpiama Lietuva ekonomiškai, iš kito — politiškai.

Yra da ir trečia nuomonių srovė apsireiškusi, kuri jokio kitokio fondo nereikalauja, kaip tik politiško. Anot jų, nukentėjusius sušelps jų giminės ir namiškiai esanti Amerikoje; bet politiškas fondas esąs reikalingas kovoti už Lietuvos autonomiją ar remti revoliuciją, kuri, anot jų, Rusijoje veikiai galėsianti iškilti.

Nežinome dar, kaip šitame klausime atsistos lietuviai klerikalai, kurie, po L. R.-K. Federacijos priežiura, pereitą savaitę laikė Chicagoje savo seimą ir, regis, vėl vieną fondą įsteigė.

Tokiu budu, jei nepasiseks musų visuomenės minčių tuo žvilgsniu suvienyti, tai užuot vieno Lietuvos Gelbėjimo Fondo, turėsime bent kelis, kurie vienas su kitu lenktyniuosis, viens kitam painiosis, pasivydės ir klaidys visuomenę.

Akyva, nors paviršium dirstelėti: kas nori lietuvius šitame momente pasklaidyti į tris partijas? Gi klerikalai ir socialistai. Kai pasižiuri, tai išeina, lyg tai butų visai naturališkai. Mat ir klerikalai ir socialistai — abeji įsisirgo zuikiška liga bijojimo dirbti su savo visa tauta ir tautiečiais išvieno. Vieni (klerikalai) bijosi tautiečių, kad jie esą perdaug laisvamaniški ir revoliucioniški; kiti (socialistai) jų bijosi, kad jie esą neužtektinai laisvamaniški ir revoliucijoniški. Kaip gi visiems išvieno galima dirbti? Musų visuomenė naturališkai pasidalino į dešiniuosius, viduriniu ir kairiuosius.

Vienok šitame atvėjyje yra klaida. Šelpimas sudraskytos Lietuvos ir kovojimas už autonomiją yra visų musų sluogsnių reikalu. Ikšiolei kaip klerikalai, taip tautininkai-demokratai bei socialistai sutinka ir Lietuvą šelpti ir už jos autonomiją kovoti. Kodel dabar yra drumzdžiamas vanduo ir norima šitą didelį klausimą išskaldyti į dalis, kad jos susilpnėtų iki minimum?

Mums rodos, kad neapsiriksim pasakydami, jog čionai einasi tiktai apie baimę, kad toksai Fondas nepatektų bepartiviškosios srovės intekmėn. Jei tik jį pavestum vieniems socialistams, arba vieniems klerikalams, tai jie su didžiausiu džiaugsmu prižadėtų išpildyti visus musų tautiečių reikalavimus ir bu simojo Seimo nutarimus. Pavydas tarpe partijų yra didžiausi musų nelaimė, ir tuom ji perspėja mus, kad busimame Seime, kaip galint toliau šitą pavydą šalin atmestumėm ir nedaleistumėm nei vienai nei kitai partijai, kad užmestų savo ankštą apinasrį ant plačių musų tautos reikalų.

Ikšiolei musų pažangioji visuomenė rupinosi eiti taip platum progreso vieškeliu, kaip tik galima. Ir tokį ėjimą pirmyn reikia vadinti tikra pirmeivybe. Ikšiolei buvo nežinota, kas tai yra buti „dešiniuoju" ar „kairiuoju". Bet štai nuo keleto metų tulos musų srovės su neapikanta ėmė trauktis šalin nuo pirmeivių. Vieni butent klerikalai, ėmė aiškiai sukti į dešinę, o kiti, butent socialistai — į kairę. Kai da klerikalai, tai nors jau į dešinę nusuko, bet „dešiniųjų" vardo nenori prisiimti ir sakosi esą taip jau pirmeiviai, tiktai krikščioniškai-katalikiški. Bet kai jau socialistai, tai pasigėrėdami „kairiųjų" vardą prisiima, ir juo pas juos kairesnis, tuo didesnę pagarbą turi („kairiausis" pas juos pasibaigia „Šakės" atstovu).

Kokiu pavyzdžiu pas mus reikia įsivaizdinti visas tas tris sroves: dešiniuosius, viduriniu ir kairiuosius? Nesumušama logika mums suteikia šia kokį pavyzdį: įsivaizdinkim didelį vieškelį — tai bus musų gyvenimo kelias arba progresas. Viduriu kelio eina kas? Žinoma, kad viduriniai arba demokratiniai - pirmeiviai, nes jie aina pirmyn, nesvyruodami nei į dešinę nei į kairę. Kas yra tą „dešinė" arba „kairė"? Nagi tai abiejose pusėse vieškelio grabės. Kas nuo vidurinės demokratinės nuomonės nusisuka dešinėn ar kairėn, tas rizikuoja bile minutą į grabę inkristi. Tokiais pavojingais šalykeliais svyrinėja klerikalai ir socialistai.

Grįžkime prie tų margų nuomonių apie musų busimąjį Lietuvos Gelbėjimo Fondą. Jeigu mes pripažįstame, kad pavojinga yra šalykeliais klydinėti, tai neperlaužiamoji logika reikalauja, kad nedaleisti tverti „dešinių" ir „kairių" fondų, kurie klaidįs musų publiką. Fondas turi buti vienas — visų lietuvių einančių išmintingu viduriu kelio, o ne šalykeliais. Jeigu tokie šalykelių fondai ir susitvertų, tai jų negalima pripažinti visuomenės fondais, bet siaurų partijų. Taip reikia ir musų visuomenei aiškinti. Mums reikia vieno visuomenės fondo, iš kurio bus remta ir nukentėję lietuviai per karę ant vietos, ir jų šeimynos pargabenamos Amerikon, ir pagaliaus politiški Lietuvos reikalai, kokiuos dalykų eisena mums į priešakį išstums.

EUROPINĖ KARĖ.

ANGLIJOS LAIVYNO MINISTERIS IR EUROPOS ŽEMLAPIS.

Winston Churchill, Anglijos laivyno ministeris, kalbėdamas su korespondentu „Giornale D' Italia" apie Europos ateitį, tarp kitko pasakė, jog **įvykdinimui Europoje ramybės reikia paliuosuoti visas prislėgtas viena kitos rases (tautas). Todel yra butinai reikalinga sunaikinti Anstrijos valdžią, slėgiančią daug visokių tautų, kurių teisingu troškimu yra savivalda-autonomija. Ateityje visos prispaustos tautos turės buti paliuosuotas iš-po jungo slėgiančių jas tautų, nuo ko tiktai ir prigulės Europos ramumas ateityje.**

Darykime pradžią dabar. Teisingai išmieruokime savo žemę ir apibrėžkime jai teisingus rubežius. Kovokime prieš tautas vienos Europos dalies, sloginančias žmones kitos dalies, kurie prieš jų norą, ačiu užkariavimui-užgriebimui, yra spaudžiami. Susitaikinkime atsakančiai ir padarykime tai santaikai įstatymus, kuriuos ir didžiausias drąsuolis turėtų gerbti-pildyti. Kada įvyks tautų federacija-susivienijimas, tuomet tiktai butų ramumas, kada galingesnė tauta nevergtų silpnesnės tautos. Bet kol bus karaliai, carai ir imperatoriai, abejotina, ar jie atsisakys nuo savo dieviškų pretensijų. Reikia tikėti, jog dabartinė Europinė karė bus dideliu pastumėjimu žmonijos prie susivienijimo ir pašalinimo panašių katastrofų.

ŽIAURUS MUŠIS BE REZULTATO.

Tarpe Cambrai, St. Quentin, La Fere, Soissons, Reims, Vouziers, Verdun, Thiaucourt ir Nancy, daugiausiai Aisne upės pakraščiais, laike 12 dienų tęsėsi vienas iš žiauriausių kada nors atsibuvusių mušių. Vienok aiškaus mušio rezultato vis dar nesimato. Pergalė sviro tai vokiečių, tai suvienytos armijos pusėn. Kasdien krito tukstančiai kareivių iš vienos ar kitos pusės, bet milžiniškos kariuomenės tvirtai laikėsi savo pozicijose. Žinios iš Londono ir Paryžiaus skelbė apie vokiečių traukimąsi bei apie suvienytos armijos pergales, bet žinios iš Berlino visai kitaip skambėjo.

Reikia pažymėti, kad labai mušį trukdė per kelias dienas lijęs lytus; — visur pasidarė dideli purvynai, žemosios vietos apėjo vandeniu, vanduo užliejo ir apsikasimus. Rugsėjo 20 d. buvo pakilusi baisi vietra su lytum, o paskiau pasidarė labai šalta. Daug kareivių susirgo. Tulose vietose kareiviai turėjo mušties įsibridę vandenin.

Vokiečių armija, jei tikėti pranešimams iš Paryžiaus, jaučia didelę stoką valgio, drabužio ir amunicijos, kadangi jai apsunkintas susinešimas. Suvienyta armija turi labai parankų susinešimą.

Vokiečių apgulimo kanuolių šuviai visu smarkumu naikino miesto Reims'o namus. Valandomis lyg ugninės bangos krito ant to historiškos vertės miesto. Tapo sunaikinta gražiausia katedra, muzėjus, miesto rotužė ir daug kitų svarbių namų. Vokiečių kanuolių šuviai net už 7 mylių tolumo atlieka savo pražutingą darbą. — Visur kraujas, pražutis ir naikinimas to, ką per ilgą metų eilę pagamino kultura bei žmogaus protas.

REIMS'O KATEDROS LIKIMAS.

Visa kulturiška pasaulį sujudino žinia, kad vokiečiai sunaikino garsiąją Reims'o (Francuzijoj) katedrą, Šv. Jokubo bažnyčią, pastatytą XVII šimtm., ar civyskupo palocių, pastatytą XIII šimtm., muzėjų ir miesto rotužę, pastatytą irgi XVII. Didžiausias nuostolis, kokį panešė daila šioje karėj, — Tai Reims'o katedros sunaikinimas. Šita katedrą pradėta statyti 1212 m. ir užbaigta XIV šimtmetyje. Tai gražiausis gotiško stiliaus paminklas ant viso žemės rutulio. Priešakinė katedros pusė — tai puikiausis paminklas vidurinių amžių architekturos; ji padabinta 500 statujų. Langų augštumas siekė 40 pėdų.

Šitoje katedroj buvo apvainikuoti francuzų karaliai, pradedant Filipu II ir baigiant Karolin X. Toj pačioj katedroj garsioji Orleano Mergelė Johanna d'Arc, pastatė už aukuro vėliavą ir matė Karolio VII apvainikavima.

Delei to Francuzijos valdžia pasiuntė neutrališkų valstijų valdžioms protestą prieš tokį barbarišką vokiečių pasielgimą.

Paskiausios gi žinios iš Londono ir Paryžiaus skelbia, kad Reims'o katedra nesunaikinta, bet dikčiai apdraskyta ir apdeginta. Manoma, kad beveik viską bus galima atnaujinti bei atitaisyti.

Iš Berlino oficiališkai pranešama, kad kariškoji vokiečių valdžia buvo paliepusi apsaugot katedrą bombarduojant Reims'ą. Kaslink miesto bombardavimo, tai vokiečiai buvę priversti tą daryti strategišku žvilgsniu. Vokiečiai tik tada atkreipę ugnį prieš katedrą, kuomet patėmijo, kad nuo jos bokšto francuzų oficieriai apžiuri vokiečių artilerijos pozicijas ir duoda paliepimus. Kitaip vokiečiai ir negalėję pasielgti.

VOKIEČIŲ HUMANITARIŠKOS LYGOS ATSIŠAUKIMAS.

Kaip pranešama iš Rotterdamo Londonan, vokiečių Humanitariškos Lygos komitetas Rotterdame išleido atsišaukimą į civilizuotą pasaulį, kad kiekvieno žmogaus privalumas — pasistengti nutremti germaniškąmilitarizmą, sulaikantį pirmyneigą Europoje, o išdalies ir visame pasaulyje. Tą gali atlikti suvienytų armijų triumfas. Visiems reikia pasistengti žmonijos labo delei sujungtomis rankomis suareštuoti Vokietijos kaizerį ir visus jo sėbrus bei patarėjus, kurie yra šios karės kaltininkais ir nužemintojais vokiečių pasaulio akyse.

Šitą atsišaukimą išleido prašalinticji iš Vokietijos žmonės. Po juomi pasirašo: Karl Bernstein, Emil Gott, Franc Gaussen, Jacob Mamelsdorf, Gustav Ochs ir Ernst Schuster.

JAPONŲ KARIŠKOS OPERACIJOS.

Iš Vladivostoko pranešama Paryžiun, kad japonai iš orlaivių bombomis suardę du Tsing-Tau tvirtovės svarbius fortus. Vokiečiai paplaišinę tiltus arti Tsing-Tau; jų kreiseris paskandinęs japonų torpedinį laivą.

RUMUNIJOS NEUTRALITETAS.

Valstijinė Taryba Buchareste, Rumunijos sostainėje, patvirtino, kad Rumunija užlaikys tvirta neutrališkumą šioje karėje.

RUSAI GALICIJOJ.

Rusų valdžia yra persitikrinusi, kad ji galutinai užėmė Galiciją ir Bukoviną; čia manoma įvesti tuoj civiliską valdžią. Rugsėjo 22 d. rusai, užėmę Jaroslavą, žymų gelžkelių centrą, patraukė upės Vislok link. Greitu laiku rusai mano užimti Krakovą. Przemysl vis dar bombarduojamas.

Rusijos karės žinovai spėja, kad Austro-Vengrija šioje karėje išstatys tik apie 2,000,000 kareivių: Vokietija gi — apie 4,500,000. Belgijoj, Francuzijoj, Ryt. Prusijoj ir Galicijoj vokiečiai praradę jau apie 1,000-000 kareivių. Manoma, kad Galicijoj veikė prieš rusus apie 600,000 austrų. Rusų gi Galicijoj buvę įvesta apie 500,000, Lenkijoj gi buvę apie 900,000.

GENER. DMITRIJEV MIRTINAI SUŽEISTAS

Roma. Bulgarijos gen. Radko Dmitrijev, kuris buvo ambasadorium Petrograde, o paskui rezignavęs pastojo Rusijos armijon ir už atsižymėjimą paimant Lvovą buvo caro apdovanotas Šv. Jurgio medaliu, mušyje prie Tomašovo tapo mirtinai sužeistas.

SERBAI VĖL IŠLOŠĖ MUŠĮ.

Iš Ništo (Serbija) į Paryžių pranešama nuo rugsėjo 22 d., kad po kelių dienų mušio arti Krupani, 10 mylių atstu nuo Bosnijos rubežiaus, upės Drinos pakraštyje, serbų armija sumušė 100,000 austrų; daug tapo užmušta ir paimta nelaisvėn.

Jei tikėti pranešimams iš Romos, suvienyta serbų ir juodkalniečių armija užėmusi Bosnijos sostainę Sarajevo. Žinios iš Vienos tš pranešimą griežtai užginčija.

PAĖMĖ VOKIEČIŲ LAIVĄ.

Anglijos kreiseris „Berwick" šiaur. Atlantike paėmė Hamburgo-Amerikos linijos garlaivį „Spreewald", kuris buvo paverstas kreiseriu, ir du angliniu laivuku.

PASKANDINTI TRĮS ANGLIJOS KREISERIAI

Rugsėjo 22 d. Šiaurinėj jurėj vienas Vokietijos povandeninis laivas paskandino tris Anglijos kreiserius: „Cressy," „Aboukir" ir „Hogue." Iš Berlino pranešą, kad paskandinęs tuos kreiserius povandeninis laivas išliko nesugadintas, o žinios iš Londono skelbia, kad iš penkių pov. laivų du tapę paskandinti.

Kartu su kreiseriais žuvo 1,133 jureivių; tapo išgelbėta— 1,067. Tuli laikraščiai skelbia, kad žuvę 1,400 jureivių.

KARIŠKOS OPERACIJOS FRANCUZIJOJ.

Francuzijos karės biuras skelbia, kad rugsėjo 26 d. ant karės lauko Aisne upės pakraščiuose didelių permainų nejvyko. Suvienyta armija sumušė kiek kairįjį vokiečių kariuomenės sparną, o taipgi centrą, tarpe Louvain ir Argonnes. Dešiniojoj pusėj vokiečiai atsiėmę Donestre, į pietus nuo Blamont'o. Daugiausiai stengtasi sumušti gen. von Kluck'o armiją.

Iš Berlino gi pranešama, kad vokiečiai tą dieną užėmę labai svarbias pozicijas arti Craonne ir kaimą Betheny, trįs mylios atstu Reims'o. Taipgi vokiečiai atakavę Verdun'o fortus. — Reikia pažymėti, kad sulig pranešimo iš Paryžiaus vokiečių nuostoliai ties Craonne siekią 7,000 kareivių.

VOKIEČIAI SUVALKŲ GUB.

Iš Petrogrado („Novoje Vremia") pranešama nuo rugsėjo 23 d., kad vokiečiai rugsėjo 17 d. apleido Vladislavovą, Vilkaviškį, Marijampolę, Kalvariją ir Suvalkus.

Iš Berlino pranešamą, kad vokiečių armija esanti sukoncentruota Nemuno pakraštyje, arti Kauno (Kaunas skaitosi pirmos klasės drutvietė). Rusijos armija esanti visai sumušta ir sudemoralizuota. — Arti Vilniaus atsibuvęs žiaurus mušis.

Tečiaus Rusijos generališkas štabas skelbia, kad rusų armija sustabdžiusi žengimą pirmyn vokiečių armijos Suvalkų ir Lomžos gubernijose. Rusai vis laiką apsupę Karaliaučių (Koenigsberg).

PASKANDINTI TRĮS VOKIEČIŲ LAIVAI.

Rugsėjo 23 d. Londone paplito žinia, kad Rusijos kreiseris „Bajan" paskandino Baltijos jurėje vieną Vokietijos kreiserį ir du torpedinių laivu. Žinia nepatvirtinta.

VOKIEČIŲ NUOSTOLIAI.

Telegramos iš Paryžiaus nuo rugsėjo 24 d. skelbia, kad prie Esternay tapęs užmuštas maršalo von Moltke's sunus. — Rugsėjo 22 d. Berline tapo paskelbtas vokiečių nuostolių lapas. Čia paduodama, kad ant vakarinio karės lauko Fritę generolai von Wrochem ir von Arbou. Gen.-majoras von Trotta kritęs rugp. 30 d. Sužeista generolai von Willisen ir von Kuene. Išviso lape pažymėta 5,895 vardai. Abelnas paskelbtų nuostolių skaitlius siekia: 10,086 kar. užmušta; 39,760 kar. sužeista ir 13,621 k. dingę. Didžiausi nuostoliai panešti mušiuose prie St. Die (rugs. 20 d.) ir Luneville (rugsėjo 22 d.).

MILŽINIŠKI RUSŲ KARĖS NUOSTOLIAI

Berline oficiališkai paskelbta rugsėjo 23 d., kad mušiuose arti Tannenbergo kritę rusų apie 150-000 kareivių ir 92,000 kar. patekę vokiečiams nelaisvėn. Žinia nepatvirtinta.

IŠLIKĘ DAILĖS IR HISTORIŠKI PAMINKLAI

Vokiečių dailės komisija ištyrimui tikro dalykų stovio Belgijoj pranešė, kad dailės tvariniai ir šiaip jau historiški namai Louvain'e ir Liege esą išgelbėti nuo pražuvimo. Kiek nukentėjęs Louvain'o universiteto namas, o taipgi tapęs čia sunaikintas knin gynas.

KAIZERIS APDOVANOJO SOCIALISTĄ UŽ NARSUMĄ

Iš Berlino pranešama nuo rugsėjo 23 d., kad tapęs apdovanotas Geležiniu Kryžiu garsus Bavarijos socialistas Mich. Schwab už narsumą bei atsižymėjimą ant karės lauko.

PASKANDINTI DU AUSTRIJOS KREISERIAI

Telegramos iš Romos nuo rugsėjo 23 d. skelbia, kad Adriatikos jurėje Francijos laivynas dikčiai sugadino du Austrijos kreiseriu — „Maria Teresia" ir „Admiral Staun."

FRANCUZŲ IR VOKIEČIŲ PRANEŠIMAI

Francuzų kariškas biuras paskelbė, kad kairiasis suvienytos armijos sparnas rugsėjo 23 d. nužengė kiek Lassigny apielinkėn, kur atsibuvo gan aštrus mušis. Centre neatsitiko didelės permainos, bet dešiniąjį sparną vokiečiai smarkiai atakavo, ypač į pietryčius nuo drutvietės Verdun. Taipgi pranešama, kad suvienytų armijų kairiasis sparnas, kuris stengiasi apsupti gen. von Kluck'o armiją (dešiniąją dalį vokiečių linijos), nuėjo 11 mylių pirmyn. Verdun esąs bom barduojamas. Suv. armijų centras, sulig vokiečių pranešimo, esąs dikčiai nusilpnintas.

Rugsėjo 24 d. po smarkaus mušio sujungtos armijos kairiasis sparnas užėmė miestą Peronne. Centre susirėmimai be rezultato; dešiniasis sparnas atrėmė vokiečių ataką. Vokiečiai gi skelbia, kad tą dieną jų armijos dešiniasis sparnas sulaikęs francuzų žengimą pirmyn; centre paėmę Varennes, o kairiojoj pusėj einanti ataka Verdun-Toul fortų.

RUSAI APSUPA KRAKOVĄ.

Iš Londono pranešama nuo rugsėjo 25 d., kad rusų armija visai jau prisiartinusi prie Krakovo, Galicijoj. Už dienos-kitos šitas miestas bei tvirtovė busiąs galutinai apsuptas. Manoma, kad jį greit paims rusai.

Pranešama, kad rusai pastebėtinu smarkumu užėmė Jaroslav, Staromiasto, Przevorsk ir Lanout. — Kas valanda laukiama Przemysl'o puolimas.

Nuo rugsėjo 27 d. pranešama, kad rusai užėmę jau didžiąją Przemysl'o dalį.

RUSAMS VĖL PASISEKĖ SUMUŠTI VOKIEČIUS.

Iš Petrogrado oficiališkai pranešama nuo rugsėjo 24 d., kad prie Subin'o tapusi sumušta vokiečių armija, kuri buvo privertusi pasitraukti gen. Rennenkampfo armiją iš Rytinės Prusijos. Rusai užėmę miestą Soldau, Ryt. Prusijoj. — Vokiečiai esą sukoncentravę savo kariuomenę prie tvirtovių Thorn, Posen (Poznanius) ir Breslau. Ląbai sudrutinta linija tarp Posen ir Kališo (Lenkijoj). Mat, laukiama, kad greit čion pribus didelė rusų armija iš Galicijos.

1,200 ANGLIJOS KAREIVIŲ PRIE KIAU-ČAU.

Telegramos iš Tokio nuo rugs. 24 d. skelbia, kad rugsėjo 23 d. arti Laošau'o išsodinta 1,200 Anglijos kareivių, kurie veiksią kartu su japonais prieš vokiečius Tsing-Tau. — Japonai užėmę svarbų gelžkelį Šantung'e.

BURCEV'AS VAŽIUOJA RUSIJON.

Iš Londono pranešama nuo rugs. 24 d., kad garsus rusų revoliucijonierius bei provokatorių „atidengėjas" Vladimir Burcev pasiekė Stokholmą ir skubinasi Rusijon, kad pasisiulyti rusų valdžios tarnystai. Vl. Burcev yra išvedęs švieson Azef'ą, Harting'ą ir apie 200 kitų Rusijos provokatorių.

Jis dabar išleido atsišaukimą į susipratusius rusus, kviesdamas visus stoti pagalbon Rusijos valdžiai, kuri kartu su Francuzija ir Anglija eina prieš germanų militarizmą. V. Burcev tvirtina, kad tos karės pasekme bus inkunijimas Rusijos revoliucijonierių pageidavimų.

VOKIEČIŲ NUOSTOLIAI SIEKIA 104,589 KAREIVIŲ

Berline oficiališkai pagarsinta, kad išviso vokiečių nuostoliai siekią 104,589 kar. — užmušta 15,674 kar., sužeista 65,908 kar. ir dingusių 23,007 kar.

MUŠIAI LIETUVOJE.

Iš Londono ir Petrogrado pranešama, kad rugsėjo 26 ir 27 dd. atsibuvę mušiai arti Druskininkų, Suvalkų ir Marijampolės (ant Šešupės kranto). Vokiečiai buvę priversti pasitraukti.

VOKIEČIŲ ORLAIVIAI BOMBARDUOJA ĮVAIRIUS MIESTUS.

Telegramos iš Londono skelbia, kad vokeičių Zeppelinai bom bardavo rugsėjo 27 d. Paryžių, Varšavą ir įvairius Belgijos miestus. Paryžiuj užmuštas vienas žmogus, Varšavoj — trįs kareiviai ir Belgijoj — 1 žm.; padaryta ir šiaip blėdies.

Peržvalga.

Jau po federacijinių seimui.

Iš „Draugo" dasižinome, kad prie L. R.-K Federacijos šauktasis seimas Chicagoje jau užsibaigęs—pradėjus nuo rugsėjo 21 d. Tiesa, „Dr-ga-" paduoda tik pirmosios dienos darbus. Anot jo, pirmą dieną buvę priimta suvirš 200 mandatų, kurie atstovauja su virš 250 įvairių draugijų, — prideda dar, kad buvę net „tautišku." („Lietuva" dapildo, jog buvę išviso 270 delegatų, tų tarpe buvę ir nuo LSS., SLA. ir T. M. D. kuopų). Pirmininku buvęs išrinktas Dr. A. K. Rutkauskas, raštininkais J. Kaupas ir J. Vasiliauskas. Apskritai „Drgas" su dideliu entuziazmu šį seimą aprašė ir pridavė tokį toną, kad šis seimas buvęs „visuotinas."

*

// Federacijinių fondas.

Federacijinių seimas Chicagoje nutaręs inkurti Lietuvos Gelbėjimui Fondą. Tam tikslui tapę išrinkta 25 ypatos, iš įvairių valstijų, kurios ir sutvarkysią tą fondą. Bet indomu yra tas, kad šitoms ypatoms seimas davęs lyg kaipi instrukciją, kad delei šito fondo jos teirautųsi su Tautos Fondu, kuris ar pora metų yra pas klerikalus inkurtas. Gali but taip ir išeis, kad tasis jų Lietuvos Gelbėjimo Fondas bus prijungtas prie jų Tautos Fondo, ir tada jau bus pilnai po kuningų priežiura. Tas ne butų blogai. Bet su šituo tas visas fondas dar toliau bus atstumtas nuo šiaip bepartiviškosios visuomenės. Reikia žinoti, kad kuningai visgi yra musų politikoje žmonėms įsipykę. Tą ir patįs kunigai gerai žino. Ir smelkdamies į šito fondo vadovus labai blogai padarė Lietuvos labui. O jau ką besakyti apie musų spėkų skaldymą!

*

// Katalikai New Yorkan nevažiuosią.

Kaip „Naujienos" tvirtina, federacijinių seimas buvęs pakėlęs klausimą: ar prisidėti prie New Yorke rengiamojo Visuotinojo Seimo, ar ne. Buvę įnešta, kad nuo Chicagos seimo reikia pasiųsti New Yorkan vieną ar du delegatu. Tečiaus šitas buvę atmesta, ir buvę remtasi ant to, kad esą, jeigu bus siųsti delegatai New Yorkan, tai federacijinių seimas per tą pasiliks jų pačių pripažintas nebe už visuotiną. Atmesta ir tokis įnešimas, kad išrinkti komisiją, kuri susineš su New Yorko seimu ir išrinks bendrą tautos tarybą.

Iš to visko dabar bus aišku, kad musų klerikalai, nežiurint į

daugelį ir gerų nuomonių žmonių, vistiek nuėjo siauru partizantizmo keliu. Jie nei nepasijuto, kaip šituomi save dar labiau diskredituoja visuomenės akyse, nenorėdami veikti su visais lietuviais išvieno tokiame ruščiame musų tautos padėjime. Koks piktas genijus juos taip ir veda!

*

Kiti federacijinių nutarimai.

Dailią sutrauką randame „Lietuvoje" nutarimų buvusio federacijinių seimo Chicagoje. Štai jų rezoliucijos: 1) reikalauti Lietuvai autonomijos ir Mažosios Lietuvos sujungimo su Didžiaja Lietuva; 2) reikalauti Suvalkų gubernijos atskyrimo nuo Lenkijos; 3) išreikšta pageidavimas, kad autonomiška Lietuva susirištų federativiai su autonomiška Latvija; 4) išreikšta linkėjimas kaimynams lenkams, baltgudžiams ir ukrainiečiams išgauti autonomiją. Apie Lietuvos gelbėjimo fondą, jau minėjome. Gal reiktų dar priminti, kad seimas nutarė pasiųsti telegramą prezidentui Wilsonui, su prašymu, kad jisai busimoje taikos konferencijoje užstotų lietuvių reikalus. Be to dar nutarta inrengti tam tikrą „Lietuvos Dieną," kurios uždarbį žėdnas lietuvis aukautų tautos Fondui. Šįmet ta diena busianti paskirta 26 d. lapkričio, tai yra per amerikonų šventę—Padėkavonės Dieną.

*

Dar apie federacijinių nutarimus

Perskaičius nutarimus Chicagos federacijinių seimo, aiškiai į akis metasi tų nutarimų paviršutinumas. Nutaria reikalauti Lietuvai autonomiją ir atsideda, padėkim sau, į... tarpininkystę p. J. Gabrio bei kitas smulkias „diplomacijukes." Pn. Gabrys gali but sau žmogus kitu keliu, o „diplomacijukės" — vėl savu. Bet čionai reikia sujungti visų Amerikos lietuvių ir visų srovių balsas bei credo. Pageidauja susirišti federativiai su Latvija, — nežinodami, ar latviai to nori, ar ne. O kodel nesusirišti ir su baltgudžiais bei kitais musų kaimynais? Kokie daugiau nutarimai? Nagi, jokių, kuriuos galima butų su atidžia paminėti. Jeigu pridursime dar tą neapikantą, kuri seime viešpatavusi linkui Visuotinojo Seimo ir koliojimas busiančių šio seimo delegatų „atskalunais," jeigu pridurti dar ir tą, kad per seimą net „Lietuva" uždrausta dalinti ir iškoliota, tai bus syki ant visados suprasta to seimo siauras partizantiškumas ir neapikanta prie visų musų kitų partijų.

Dabar dar didesnė viltis yra, kad New Yorko busimas Visuotinas Seimas suvienys visas partijas ir ves jas prie didelio Lietuvos ir lietuvių darbo; nes tie, kurie Chicagoje vardu visų lietuvių kalbėjo, tą darė netiesotai ir apsitvėrę su siaura klerikališkos partijos siena.

*

// Parvažiavo dainininkė p. M. Viskoškienė.

Pereitą pėtnyčią pribuvo New Yorkan poni Marė Viskoškienė, kuri pora metų atgal buvo išvažiavusi Europon su tikslu pastoti į dainavimo kursus. Ji pastarąjį laiką buvusi Berline, Vokietijoje, ir gana gerai dainavime pasilavinusi. Dabar, karei užėjus, ji nebegalėjo ilgiaus tenai bebuti, todel grįžo laikinai Amerikon. Tuom tarpu p-ni M. Viskoškienė laikinai apsistojo Brooklyne ir ketina čionai surengti savo koncertą. Tokius-pat lietuviškų dainų koncertus ji žada parengti ir kituose aplinkiniuose miestuose. Tuom tarpu po Brooklyno koncertui ketina važiuoti į Philadelphiją.

*

Vokiečiai jau vėl apleidę Lietuvą.

Telegramos pranešė, jogei vokiečių armija, kuri buvo užėmusi tulą dalį Suvalkų gubernijos vėl ištraukė iš čionai toliau į Lenkijos pakraštį. Apleidę šiuos miestelius: Suvalkus, Vilkaviškį, Marijampolę, Kalvariją ir kitus. Buvo pirmiaus rašyta, kad vokiečiai jau buvo įvedę Suvalkijoje savo militarišką valdžią; net buvę įvedę ir savo pačtą. Ar dabar jie tą savo valdžią ištraukė, ar ne — to nerašo.

*

// Saugokitės „Furor Teutonicus"!

Už tą, kad Amerikos laikraščiai dabar neprijaučia Vokietijos kaiserini, pradėjo vokiečių laikraščiai grumoti visai Amerikai. Tiesiai sako, kad sykį tik vokiečiai nugalės francuzus, anglus, rusus ir kitus talkius, tai tada vokiečių „intužimas" turėsiąs nugiežti savo apmaudą ant Amerikos. Tokie laikraščiai kaip Hamburger Nachrichten, Bismarko organas, ypatingai įniršę ant amerikonų, spaudos, sakydami, kad anglų kapitalistai esą papirkę Amerikos laikraščius, ir kad visi vokiečių priešai turį apsisaugot nuo „Furor Teutonicus" (teutonų įsiutimo).

Kaip matome, vokiečių laikraščiai norėtų visą pasaulį ingasdinti su savo dideliais ragais.

Iš Visur.

DAUGELIS ARTISTŲ IR KOMPOZITORIŲ KARĖJE.

Londonas. Ant karės lauko randasi daugelis įvairių kraštų artistų ir kompozitorių. Visam pasauliui žinomas rusų dainininkas (basas) Šaliapin ir garsus kompozitorius Rochmanov irgi ant karės lauko.

JAPONIJOS PIRKLIŲ DOVANOS.

Tokio. Japonijos pirkliai padovanojo Rusijos, Anglijos ir Francuzijos armijoms po 100,000 svarų arbatos. Belgijos gi armijai padovanojo 20,000 svarų.

CARAS PAŽADA LAISVĘ.

Roma. Vyriausias Rusijos armijos vadas, did. kun. Nikolai Nikolajevič, caro vardu išleido pranešimą kaslink suteikimo laisvės Austro-Vengrijos gyventojams. Caras pažada jiems laisvę tikybos ir tautinių idėjų. Pranešimas atspaustas devyniose kalbose.

AUSTRALIJA UŽGRIEBĖ 12 VOKIEČIŲ GARLAIVIŲ.

Melbourne. Australijos portuose ar arti jų tapo užgriebta 12 Vokietijos garlaivių.

ŽUVO 50 LAKUNŲ.

Roma. Nuo pradžios europinės karės žuvo 16 Rusijos lakunų, 12 Francuzijos, 18 Vokietijos ir 4 Anglijos.

POPIEŽIUS UŽRUPINTAS REIMS'O LIKIMU.

Roma. Žinia apie Reims'o bombardavimą, ypač apie sunaikinimą katedros, labai užrupino popiežių Benediktą XV. Jis pareikalavo, idant jam but suteiktos apie tai tikros žinios.

H. SIENKIEVICZ LAISVAS.

Viena. Pranešama, kad garsus lenkų rašytojas Henryk Sienkievicz visai nebuvęs suareštuotas, esąs Vienoje ir manąs tuoj važiuoti į Tyrol'į ir ten buti iki europinei karei pasibaigiant.

VOKIETIJOJ LABAI PABRANGO VALGIS.

Geneva, Šveicarija. Visuose Vokietijos miestuose valgių kainos nuolat kįla augštyn. Hamburge vienas kiaušinis kainuojąs 1 markę arba 25 centus.

SUMAŽĖJO PARYŽIAUS GYVENTOJŲ SKAITLIUS.

Paryžius. Dabar šiame mieste gyventojų skaičius sumažėjo 1,026,507, sulyginus su 1911 m. gyventojų skaitliumi. Miestą apleido trečdalis šeimynų.

LAIKYS ARCHANGELSKO PORTĄ ATDARĄ.

Londonas. Čion pranešta, kad rusai su pagalba ledą laužančių garlaivių laikysią atdaru Archangelsko portą (Baltosios jurės pakraštyj) iki vidurio gruodžio mėn. Paprastai šitas uostas budavo liuosas nuo ledų tarp liepos ir rugsėjo mėn.

MUŠIAI PIETINĖJE AFRIKOJE.

Londonas. Premjeras ir agrik. ministeris Piet. Afrikos Unijoj, gen. Louis Botha, pasiryžo vesti Britanijos kariuomenę prieš vokiečius pietvakar. Afrikoj.

Tulose vokiečių kolonijose jau ištinka susirėmimai.

KARĖS PASKOLA VOKIETIJOJ.

Berlinas. Karės paskolos subskripcija rugsėjo 22 d. pasiekusi 4,200,000,000 markių. Vokietijos valdžia didžiuojasi, kad jai nereikia kreiptis su paskola pas kitas valstijas.

CHOLERA AUSTRŲ ARMIJOJ.

Roma. Austrijos armijoj žymiai apsireiškusi choleros epidemija.

MĖTO BOMBAS HOLANDIJOJ

Londonas, rugsėjo 23 d. Čion pranešta iš Hagos, kad Maestricht miestan iš orlaivio mesta bombos. Kokios valstijos buvo orlaivis — nepatirta.

SUVIENYTŲ ARMIJŲ VADAI.

Bordeaux, Franc., rugsėjo 23 d. Suvienytos armijos šiaip padalintos: dešiniąjį sparną, kuris randasi Lotaringijoj, komanduoja gen. Pau; centrą — generolai Maunary ir Duvail; kairiąjį sparną—anglų gen. John French ir kraštutinį kairiąjį — generolai de Curiers ir de Castelnau.

PASMERKS VOKIEČIUS-DAILININKUS.

Roma. Tarptautiškoji Dailės Draugija pakėlė klausimą apie prašalinimą iš draugijos vokiečių dailininkų iš priežasties barbariško Vokietijos kareiviu pasielgimo su dailės ir historiškos vertės tvariniais, o ypač delei sunaikinimo Reims'o katedros.

NAUJA REVOLIUCIJA MEKSIKOJ.

Chihuahua, Meksika. Rugsėjo 23 d. gen. Franc. Villa paskelbė karę gen. Carranzai, vyriausiam konstitucijonalistų vadui bei ligšlaikiniam Meksikos prezidentui. Gen. Villa savo armijoj priskaito apie 40,000 kareivių. — Jau nuo tulo laiko prasidėję intempti atsinešimai tarp gen. Villos ir gen. Carranzos galop užsibaigė katastrofa. Tą pagreitino g. Carranzos paliepimas sustabdyti geležk. komunikaciją į šiaurę nuo Aguascalientes, o taipgi gen. Villos areštavimas gen. Carranzos agento Obregono, kuris paskiau buvo paliuosuotas.

Gen. Villa vadina gen. Carranzą prigaviku, sauvališkai užgriebusiu valdžią. Jis tvirtina, kad naują revoliuciją apšaukęs vientik delei meksikiečių labo. Jam pritariančios šios provincijos: Sonora, Chihuahua, Zacatekas ir dalis Coahuilos (Carranzos gimtinės prov.). Gen. Villos pusėj esą gubernatoriai — Maytorena ir M. C. Brito iš Campeachy. Jis esąs pasiryžęs tuoj patraukti ant Meksikos sostainės.

Šita žinia labai nustebino ir užrupino Washingtono valdžią. — Vėl pradėta kalbėti apie gręsiantį karės pavojų tarp Meksikos ir Suv. Valst., ypač kad Vera Cruz'e atsibuvo demonstracija prieš amerikonus.

Vienok gen. Carranza pasitiki, kad pasiseks tą konfliktą užbaigti ramiu budu; jis yra pasiryžęs užganėdinti gen. Villą. Prez. Wilson irgi stengiasi, kad šiokiu ar tokiu budu neprileisti prie naujo kraujo praliejimo Meksikoje. — Pirmas mušis jau atsibuvęs — kritę apie 200 kareivių.

RUSŲ GEN. MARTOS PAS VOKIEČIUS.

London. Buvo paskelbta, kad rusų gen. Martos, papuolęs į vokiečių rankas, bus teisiamas karišku teismu už žiaurų elgimąsi su vokiečiais Ryt. Prusijoj. Buvo net pranešta, kad jį surakintą grandiniuose dastatę į Halle. Dabar paduota žinia, kad gen. Martos randasi mieste Neisse ir laukia teismo.

KAIZERIO DOVANOS.

Berlinas, rugsėjo 24 d. 38,000 kareivių bei oficierių apdovanota Geležiniu Kryžiumi.

VOKIEČIAI PRARADO KELETĄ APGULOS KANUOLIŲ.

Londonas, rugsėjo 25 d. Besitraukdami nuo Paryžiaus vokiečiai prarado keletą didelių apgulos kanuolių. — Francuzai užgriebė taipgi 5 vokiečių orlaivius.

VOKIEČIŲ LAIVAS BOMBARDAVO MADRAS'Ą.

Londonas. Vokiečių kreiseris „Emden" bombardavo anglų Indijos miestą Madras.

BUVĘS SULTONAS PERSERGSTI TURKIJĄ.

Petrograd, rugs. 24 d. Buvęs Turkijos sultonas Abdul Hamid persergėjo Susivienijimo ir Progreso komitetą, kad Turkija butinai pralošianti, jei pradėsianti karę prieš Rusiją.

PANIKA BRESLAU MIESTE.

Kopenhagen, Danija, rugs. 25 d. Pranešama, kad rusų armija maršuojanti Breslau link; skelbiama net apie mušį Silezijoj. Pačiame mieste viešpatauja panika.

BOMBARDUOJA KATARO.

Bari, Italija. Anglo-Francuzijos laivynas rugsėjo 24 d. bombardavęs Kataro, Austrijos miestą (Adriatiko pakraštyj).

RUMUNIJA PASIRENGUSI KARĖN.

Bucharest. Naujas ministerių kabinetas esąs griežtai anti-germaniškas. Rumunija esanti pasirengusi pradėti karę prieš Austriją ir Vokietiją. Ji turinti apie 450,000 kareivių. Spėkos but nukreiptos Transylvanijon (Vengrija). Karalius tam neprijaučia. Kalbama apie jo rezignavimą. Laukiama, kaip pasielgs Italija.

MAKSIM GORKIJ ANT KARĖS LAUKO.

Londonas. Garsus rusų rašytojas Maksim Gorkij pastojęs liuosnorių kariuomenėn. Jis jau dalyvavęs mušyje užimant rusams Jaroslavą, Galicijoj.

32,000 KANADIEČIŲ VAŽIUOJA KARĖN.

St. John, N. B., rugsėjo 24 d. Kanados darbo ministeris T. W. Croters paskelbė, kad dvi dienos atgal karėn išvažiavo 32,000 liuosnorių kanadiečių.

KALBOS APE MIRTĮ AUSTRIJOS IMPERATORIAUS.

Londonas. Plačiai kalbama, kad jau dvi savaitės atgal miręs Austro-Vengrijos imperatorius Franciškus Juozapas, bet delei tulų priežasčių jo mirtis kol-kas laikoma paslaptyj.

Iš Amerikos.

LAUKS TAIKAI PATOGESNIO MOMENTO.

Washington, D. C. Prez. Wilson pasiryžo kiek palaukti su tarpininkavimu taikos klausime Europoje. Laukti manoma ikitol, kol vienoj ar kitoj pusėj bus aiški pergalė.

ISPANIJOS UŽSAKYMAS.

New York. Ispanijos valdžia užsakė Suv. Valst. už $10,000,000 šautuvų, amunicijos ir lokomotivų. Ispanijos agentai aiškina, kad tas užsakymas skiriamas svarbiems „visuomenės darbams."

DELEI MEKSIKOS KLAUSIMO

Washington, D. C. Greitu laiku bus svarstoma apie atlyginimą Suv. Valst. už Vera Cruz užėmimą. Apskaitliuota, kad užėmimas Vera Cruz Suv. Valstijoms kainaavo apie $5,000,000.

M. E. VANDERVELDĖS PRAKALBA.

New York. Rugsėjo 21 d. Harlem River Casino salėje kalbėjo Belgijos ministeris ir socialistų vadas M. E. Vanderveldė, kuris kartu su keturiais kitais pasiuntiniais atvažiavo į Suv. Valstijas, kad perstatyti prez. Wilsonui žiaurų vokiečių elgimąsi Belgijoj. Prakalbos klausėsi apie 2,000 socialistų. Vakarą surengė rusų soc.-dem. grupė.

ITALIJOS UŽSAKYMAS.

Philadelphia, Pa., rugsėjo 24 d. Italijos valdžia padarė sutartį su Amerikos pirkliais, kad greitu laiku but dastatyta Italijon už $5,000,000 kariškų batų ir drabužių, balnų, kareiviams tarbų ir tam panašių daiktų.

TARPTAUTIŠKAS SOCIALISTŲ TAIKOS KONGRESAS.

New York. Pildomasis Amerikos socialistų komitetas atsišaukė į viso pasaulio socialistus kaslink sušaukimo socialistų „ekstra" „taikos kongreso." Atsikreipta į kariaujančių ir neutrališkų valstiju socialistų partijas bei laikraščius. Europoj kongresui skiriama miestai Haga ir Kopenhagenas, o Amerikoj Washingtonas. Amerikos socialistai pageidauja turėti kongresą Amerikoj ir pasižada tuomet padengti didžiąją išlaidų dalį.

PREZ. WILSONO PALIEPIMAS

Washington, D. C. Prez. Wilson išleido paliepimą, idant svetimų valstijų dipl. atstovai bei ambasados neskelbtų viešai apie atsinešimus tarpe kitų valstijų ir Suv. Valstijų ir nekritikuotų šio krašto valdžios. Mat, pribuvęs čion iš Japonijos vokiečių diplomatas baronas W. von Schoen pranešė, kad Japonija labai nedraugiškai žiurinti ant Suv. Valstijų ir net paageidaujanti karės. Daugelis intekmingų japonų kalbą, kad karė su Suv. Valst. neišvengtina.

Sąryšyje su šituo prezidento paliepimu Turkijos ambasadorius A. Rustem Bey pasiryžo apleisti Suv. Valst.

UŽGRIEBTI AR PASKANDINTI LAIVAI.

Washington, D. C. Pagarsinta, kad išviso, prasidėjus europinei karei, užgriebta ar paskandinta 483 laivai. Daugiausiai Anglija, Francuzija ir Rusija paėmė Vokietijos ir Austrijos laivų. Iš paskelbto dabar lapo su 206 laivais Vokietijos laivų randasi 127, Austrijos — 27, Anglijos — 11, Rusijos — 1, Norvegijos — 1, Danijos — 1, Amerikos — 2; prie tulų laivų valstijos nepažymėtos.

RUSIJOS SUTARTIS SU SUV. VALSTIJOMIS.

Washington. Čion pranešta, kad Rusijos valdžia esanti pasiryžusi užverti su Suv. Valstijomis sutartį. — Kadangi žydams Rusijoje busią suteiktos teisės, tai ir pasportų klausimas tapsiąs išrištas pageidaujamoj prasmėj.

JOHN D. ROCKEFELLERIO AUKA.

New York. J. D. Rockefeller paaukavęs Y. M. C. A. organizacijai $300,000. Ta auka paskirta išimtinai Brooklynui. $150,000 duota dabar, o kita sumos pusė pažadėta.

Iš Lietuvos.

Laiškas į brolį.

Naujienos pas mus baisios. Pradžioj rugpjučio mėn. prasidėjo mobilizacija. Suragino visus zapasnuosius kareivius. Paėmė Vingilį, Kulboką, Bruožį ir kitus. Po to per 4 savaites nenustojo plaukę rusai kareiviai. Pilni kaimai ir miestai raitų ir pėkščių. Dieną ir naktį visur tik knibžda. Raiteliai jodinėja po kaimus ir vis gaudo „prusus." Daug jų sugavo, daug nušovė. Mat, su vokiečiais eina dabar didelė karė. Po Kibartais, Vištyčiu, Naumiesčiu ir visoj vakarų šalyj dabar tik ugnis ir dumai... Visokių degančių plėnių net pas mus atneša... O iš armotų taip pliskina, kad net baisu klausytis. Pas mus atrodo, kad jau pabaiga svieto prisiartino...

Dabar jau ne taip girdėt tų baisių šuvių Toli nusimušė į vokiečių žemę. Sako, kad Stalupėnai, Eidkunai, didelis miestas Gumbinė jau rusų užimti. Nežinome, ar teisybė, ar ne, bet kiti tikrina, kad rusai apgali vokiečius. Eidkunuose ir Stalupėnuose buvo iškilę dideli gais-

rai. Ugnagesiai net iš mųs turėjo važiuot gaisrus gesint...

Pas mus dabar žmonės neturi ramumo. Kas ketvrta diena aš turiu eit į Vilkaviškį telefoną **saugot.** Ten reikia išbuti visą parą; paskui kiti ateina. O B. Selvistras tai kaip išėjo ir neparėjo daugiau. Nežinia kur jis **dingo.** Sako, kad maskoliai jį **sušaudė...**

Taip tai pas mus dabar dedasi. **Žmonės** įsibauginę, nežino ką daryti, nei kur dėties... Visiems **didelis vargas.** Maskoliai su vokiečiais išmynė laukus, daug namų **sudegino,** daug apvogė... Kiti **nei kokios pastogės** neteko...

Atrašyk, kaip pas jumis einasi. Ką laikraščiai rašo pas jus **apie karę?**

Na, buk sveikas.

Tavo brolis N.

(„Rankpelnis.")

Karo metas.

Kauno tvirtumos komendantas, gavęs augščiausiąjį įsakymą, paskelbė Kauno tvirtovę ir Kauno, Vilniaus ir Suvalkų gubernijoms priklausančiame tvirtumos rajone **karės metą.** Ant rytojaus tas pranešimas buvo išlipdytas visame mieste. Tarp kitko pranešama, kad tvirtumos komendantas turįs teisę šaukti tvirtumos darbuosna visus gyventojus, kad visa administrativinė vyresnybė priklausanti komendantui, kad visos valstybinės įstaigos, komendantui pareikalavus, privalančios jam induoti jų laikomus pinigus; be to kviečiama, kad kuodaugiausia gyventojų, kurie gali, **jau dabar išsikraustytų iš Kauno ir tvirtumos rajono.** Taigi tuojaus nemaža Kauno gyventojų **išvažinėjo iš Kauno.** Visi kauniečiai vasarininkai **suvažiavo iš savo vasarnamių miestan.** Žmonių upas pakilęs. Visi vien tekalba apie karę. **Vargonininkų kursų klausytojai tuojau pirmadienį išvažinėjo namon;** taippat išvažinėjo ir tos mergaitės, kurios buvo užsilikusios Moterų draugijoje. **Išvažinėjo ir Benediktinų moterų vienuolyno vienuolės.** Visi kauniečiai neramiai laukia, ką praneš rytojus. **Y. X.**

(„Viltis.")

Pampėnai,

(Panev. apskr.).

Nors čia veikia „Blaivybės" skyrius, bet į senuosius girtuoklius jis neturi jokios įtakos, juoba, kad atsisveikinus su inkurėju, „Blaivybės" idėja susnudo. Girtuokliai tvirtai prisilaiko principo „po musų — nebebus musų", na, ir taip smagiai naudojasi gyvenimo skanumynais, kad ištisus šventadienius žaliuoja smuklėse, nebėra jiems laiko ir pamaldas atlankyti.

Vieno tokio prasigėrėlio mirė kudikis. Atvykęs miestelin, jis praputo šermenų reikalams paskirtus pinigus ir, parvažiavęs namon, svirduliuodamas pradėjo nesąmones plepėti taip, kad net laikraštyje skelbti nepadoru. **K.**

Ukrynai,

(Telšių apskr.).

Mažas miesčiukas stovi gražioje vietoje netoli Vardavos upės. Graži medinė bažnytėlė, neseniai padidinta ir papuošta, 2 katalikų krautuvės, apie 10 namelių ir viskas.

Rods daug plačioje Lietuvoje yra tokių miesčiukų, bet tokiu, kaip Ukrynai retai galima atrasti: čia matai švarumą ir liuosai tyru oru kvėpuoji; mat čia nėra nė vieno Izraėliaus giminės. Čia iš senovės buvo kaip ir kituose Lietuvos miesteliuose žydas, laikė krautuvę, iš kuri s gerokai pasipelnė; bet dalykas persikeitė. Pirmas p. Paleckis inkurė krautuvėlę, nors nedidelę, bet joje po truputį galima buvo gauti visokių prekių. Aplinkiniai matydami, kad p. Paleckiui gėrai klojasi, susispietę bendrovėn inkurė vartotojų draugijos krautuvę, kuri per mėnesį turi apivartos nuo 350 iki 450 rub. Žydas išsikraustė iš Ukrynų.

Netoli Ukrynų yra 3—4 kiemai rusų ateivių, o netoli bažnyčios dvaras, kurį turbut nuo lenkmečio valdė rusas Mieznevas. **Dv.**

Židikai,

(Telšių askr.).

Miesčiukas nemažas, pilnas žydų ir labai nešvarus. Yra valsčiaus namas, pradinė valsčiaus mokykla, banka, pačto skyrius ir p. Beresnevičiaus vaistinė. Apšvietimas čia taip-pat žemai stovi: kningų ir laikraščių labai mažai teskaitoma. Jaunimas suvis užmigęs. Ikišiol židikiškiams žinoma labai mažai laiko buvo kningos ir laikraščiai skaityti, nes dažniausiai reikėjo monololis ir 4 alinės lankyti. Monopolin sunešama kasmet apie 23,000 rub., į alines taip-pat nemažai. Kaip girdėjau valsčiaus vyrija buvo nutarusi prašyti vyriausybės uždaryti bent alines, bet uždarymui labai priešinosi 4 didieji valsčiaus vyrai, ypač valsčiaus galva p. J. Kaž-kas nusiuntęs Kaunan apie tai žinią. Iš ten parėjęs įsakymas, kad aludės butų atidaromos šventadieniais nuo 1—5, o valsčiaus vyrijų dienomis tik 2 valandoms praslinkus, kaip susirinkimas išsiskirsto.

Dam. Dveigys.

Pušalotas,

(Panev. apskr.).

Kanklių dvarininkas Šilkarskis pabėgo užsieniuosna. Jis kaltinamas už tai, kad drauge su savo sėbrais užsiiminėdavo paliuosavimu vyrų nuo tarnavimo kareivijoje.

Nuo kiekvieno jis plėšdavo 4—800 rublių; kartais išvąduodavo, kartais ne. **Papužas.**

Pušalotų miestelyj ir **Papiškių** sodžiuje (Panev. apskr) siaučia vištų maras. Minėtose vietose išdvėsė visos vištos alei vienos.

Joniškėlis,

(Panev. apskr.).

Jeigu jau kitur prastas vasarojus, tai čia jis visiškai prasmego, kadangi šlininė žemė, ypač reikalaujanti gausaus drėgnumo, sudžiuvo į ragą, o čia kepina ir kepina — lietaus nė raselės. Tiesa, joks lietus nunai nebepataisytų vasarojaus. Ant keturkampio masto išdygo vienas miežis arba aviža ir be laiko nubrendo, tikriau sakant, be grudų sudžiuvo.

Alksnių lapai, netekę chlorofilo, iš žalių virto geltoni.

Oras troškus, suterštas degančių durpių dumais. **Papužas.**

Vilniaus kronika.

Vilniaus akėžžio valdyba surinko žinių, apibudinančių liudną stovį kovos su girtybe Vilniaus gub.

1912 m. pirmame pusmetyj manopoliuose ir kitose įstaigose parduota 323,108 kibirai degtinės už 2,714,107 rub. 20 kap. Pirmame pusmetyj 1913 m. parduota 361,468 kibirai už 3,036,306 rub. Šiuose 1914 m. parduota už 3,145,186 rub.

Tokiu budu šįmet pragerta 110,880 r. daugiau negu pernai ir 432,238 rb. daugiau negu užpernai.

Prašymų uždaryti girtybės įstaigas nuo liepos 1 d. gauta 37: 13 valsčių ir 24 bažnytkiemių. Visi valsčių prašymai atmesti, atmesta ir 13 praš. iš bažnytkiemių.

Visoje gubernijoje uždaryta 12 monopolių ir 46 šiaip jau girtybės įstaigų.

Monopolių Vilniaus gub. yra 286 ir 1,516 šiaip jau girtybės įstaigų. Alinių — 714.

Dabar Antakalnio gatve šviečia elektros lempos. Tikimasi, kad iki rudeniui Kalvarijos ir Ukmergės gatvės irgi bus apšviestos elektra.

Miesto galva Venslavskis nepersenai sušaukė visus miesto sanitarų prižiurėtojus ir įsakė delei apsaugos nuo choleros atkreipti domą į švarumą ir sveiką užlaikymą kiemų ir valgomųjų produktų.

Sumanymas užtraukti paskolą įvesti elektros tramvajų delei neapriboto politikos stovio ir blogo piniginio stovio atidėtas tolimesniam laikui.

Telšių gimnazijos direktorium paskirtas valstybės patarėjas Nedochodovskis.

Kas dedasi Lietuvoje.

Štai ką praneša „Išeivių Drauge" kun. Jakaitis, sugrįžęs iš Lietuvos į Angliją (per Švediją):

„Lietuvoje nuo žmonių atimta visas turtas, arkliai, galvijai, paukščiai, javai ir tt. Už arklius mokėta daugiausia 250 rub., kad ir buvę verti po 300 ir 400 rub. Nekurių ukininkų eržilai buvo verti per tukstantį rublių, bet ir jie daugiaus negavo kaip 25 0rub. Pinigų nemokėjo, davė tik kvitas, o kiti nei kvitų negavo, vien tik kningose užsirašė; pinigus gausią po karei. Iš gyvulių paliko tik po 1 arba 2 karvutes, o rugių tik po du pudu ant galvos.

Visi pinigai Lietuvos iš pačtų, gminų, miestų, bankų išvežti Rusijon.

Suvalkų gubernatorius apsigyveno Raseiniuose, viršininkai irgi persikraustė Užnemunėn.

Parubežyje žmonės negali dirbti laukų, nes nuolat iš visų pusių zvimbia kulkos. Parubežyje nekuriuos namus sudegino, kad galima butų ištoli pamatyti priešus. Visa Lietuva užkimšta kariuomene. Suvalkijoj stovi pirmoji linija, o Kaune antroji. Parubežio gyventojams patarta kraustyties toliaus, Kauno ar Vilniaus gubernijon. Daugelis kibartiečių apsigyveno Vilniuje, kur rado prieglaudą prie liet. šv. Mikalojaus bažnyčios.

Kaune da prieš pagarsinimš karės buvo pranešta komendanto, kad kas nori tėsikrausto iš Kauno, nes kurie liksią, jau paskui negalės išbėgti.

Kun. Dambrauskui, kun. Aleknai, kun. Dogeliui ir p. P. Leonui, advokatui, buvo įsakyta į 24 valandas apleisti Kauną. Aplink visą Kauną dar stato eilę naujų fortų. Pačto dar Lietuvoje nėra. Laikraščiai negali išeiti. „Šaltinis" rengiasi savąjį pačtą įsitaisyti. Rusija tikėjosi, kad vokiečių armija tuojaus guls ant Lietuvos. Visus musų brolius, Lietuvos atsarginius, buvo pastatę ant pirmos ugnies į pirmą eilę, bet, nesulauukę vokiečių užpuolimo, dabar lietuvius atsarginius perkėlė antrojon vieton, už Kauno. Pabėgti niekas negalėjo, nes patįs vokiečiai neleido savo pusėn.

Naumiestį, Suvalkus vokiečiai tuoj po paskelbimui karės užėmė, kur dar ligšiol šeimininkauja. Rusų gi kariuomenė užėmė Eidkunus ir dar traukia gilyn Prusijos. Lietuvos simpatija laikosi rusų pusės."

Korespondencijos.

BROOKLYN, N. Y.

Rengimui Seimo Konferencija

Rugs. 21 d. salėje ant 73 Grand st. atsibuvo Konferencija rengimui Visuotinojo Amerikos Lietuvių Politiškojo Seimo. Buvo susirinkę nuo 30 draugijų 82 delegatai. Jau iš anksto buvo girdėtis, kad rengiasi „partijos" į remtynes. Tas tuojaus ir pasirodė renkant vakaro vedėjus. Apskritai demokratiškieji lietuviai pastatė pirmininku p. M. J. Vinikaiti, o socialistai — J. Šukį. Demokratai laimėjo, nes pirmasis gavo balsų 66, o antrasis — 41. Tad p. Vinikaitis liko to vakaro pirmininku. Paskiaus paduota kandidatai ant raštininko: demokratų lietuvių J. O. Širvydas, socialisų — P. Sinkus. Pirmasis gavo 56 balsus, o antrasis — 52. Širvydas liko raštininku.

Užėmęs vietą pirmininkas prakalbėjo keletą žodelių, kaip šis vakaras yra mums reikalingas ir kaip svarbus, kad negalima ir apsakyti, ir mes turime taip šaltai ir rupestingai viską svarstyti, kad galėtume viską geriausiai apdirbti. Kaip išsipildė pirmininko nuoširdus velijimai, tuoj pamatysime. Pirmiausiai socialistai ėmė vienas kitą perkirsdami reikalauti balso, ir ėmė aiškinti visokiais budais, kad tas viskas (suprask: konferencija) esą nereikalinga ir nieko negalima busią padaryti, nes, girdi, čia esąs pavienių ypatų sumįslas, bet ne draugijų ir visuomenės, — ir jei, esą, rengti seimą, tai reikią, kad visą tą dalyką paimtų ant savęs Liet. Draugijų Sąjunga esanti Brooklyne. Matai, čia yra po tokiu vardu liet. draugijų susivienijimas, kurion priguli apie 28 draugijos ir visą tą „sąjungą" socialistai pažaboję turi ir kaip jie nori, taip šokina, kaip meškininkas meškutę. Išviso gi šioje apielinkėje randasi apie 75 draugijos, todel du trečdaliai Brooklyno draugijų da nėra niekieno pažaboti ir šokinami. Reikia priminti, kad toji sacialistų pažabotoji "sąjunga" laikė vakarykščiai savo susirinkimą, 20 d. rugsėjo, kame ir buvę vienbalsiai nutarę viską suardyti.

FELJETONAS

NĖRA KRIKŠČIONYBĖS.

Seneliui Jėhovai nusibodo sėdėt ant savo dangiškojo sosto ir amžinai klausyties monotoniškųjų jo garbei giedamų himnų. Jis nulipo nuo to labai brangaus augšto sosto, paglostė savo žilą, kaip sniegas, barzdą ir išėjo kieman pasivaikščiotų.

Bevaikštinėdamas po kiemą ir apžiurinėdamas savo dangiškąjį ukį. Jėhova patėmijo, kad svarbiausioji alėja, vedanti vartų link, labai numinta, senai šluota, nešvari.

Senelis Jėhova užsirustino. Ir kaipgi neužsirustint — juk pasaulyje brangiausias ir puikiausias palocius nešvariai užlaikomas... Apimtas šventos rustybės, jis sušuko vartų sargui:

— Petrai! — Kas yra, kad čia taip labai nešvaru?

Vartų sargas Petras lengva eisena, beskambant prie juostos raktams, prisiartino prie Jėhovos, pasikasė savo retą, žilą barzdą ir prabilo:

— Viešpatie, argi tu nežinai, kad aš jau antras mėnuo kaip neturiu jokio pasilsio. Suleidi per vartus tukstančius atėjunų nuo tos prakeiktos žemės, tik užrakini vartus ir rengiesi eit pasilsin, kaip išgirsti, kad kiti tukstančiai beldžiasi prie vartų. Juk reikia gi juos įleidžiant peržiurėti jų bagažą, kad kartais kuris užslėpęs blogus darbus kontrabanda neįneštų; apie kiemo apšvarinimą — tai nėra laiko nė pamąstyti.

— Petrai, kodel dabar taip daug žemės gyventojų kraustosi pas mus? — užklausė Jėhova.

— Matai, Viešpatie, kilo visasvietinė karė; tukstančiai stipriausių vyrų kasdien krinta karės raukuose, o paskui, kur buvę, kur nebuvę, praosi danguosna, — aiškino Petras.

— Ką tu kalbi, Petrai?! Apie devyniolika šimtų metų atgal juk aš buvau nusiuntęs ant žemės savo sunų, kad pamokintų žemės gyventojus, kaip reikia dorai gyvent, kaip reikia mylėties. Juk mano sunus ne tik kad mokino, bet ir davė didžiausią pavyzdį, pats numirdamas del meilės prie žmonių.

— Taip, Viešpatie, atsimenu. Tuomet dar ir aš buvau ant žemės. Išgirdęs Jųs sunaus šauksmą prie meilės, prie atleidimo prasikaltėliams, mečiau žuvininkavęs ir ėjau Tavo sunaus pėdomis, skelbdamas jo mokslą, jo prakilnius idealus. Mane draug su kitais sandraugais persekiojo žmonės; mes kasėme giliausius rusius ir juose slėpėmės nuo persekiotojų. Bet juo mus labiau persekiojo, — tuom stiprėjo mųs dvasia. Pagaliaus mės likomės nukankinti, bet musų darbas atnešė vaisius: Tavo sunaus mokslas prasiplatino kuone ant viso žemės kamuolio.

— Petrai, nors tu senas ir užsitarnavęs tarnas, bet man niekų nekalbėk. Tų sakai, kad mano sunaus mokslas prasiplatino kuone po visą pasaulį, o paskui vėl pasakoji, kad ant žemės yra karė, užmušėjystės, skriaudos, žudymas viens kito. Juk kas seka mano sunaus mokslą, tą begalinę meilę, — tas negali žudyti ir skriausti savo artimų.

Petras, ant vietos sugautas bemeluojant, labiau susigėdo, nekaip anuomet, kada dar ant žemės budamas, net tris kartus užsigynė. Bet šiek-tiek susiturėjęs, nužemintu balsu prabilo:

— Viešpatie, ką aš prastas, nors ir darbštus, žuvininkas galiu žinoti, kas ten dabar ant žemės dedasi. Liepk pašaukti Povilą — jis labai mokytas vyras, žino įstatymų kiekvieną raidę, jis atsimena visus sinadrijono nutarimus, jis pažįsta Gilleliaus ir Šamajaus mokslus. Jis ir tavo sunaus mokslą perdirbo sulig savo kurpalio ir išplatino tarp stabmeldžių. Jis gabus politikas ir viską žinąs.

Jėhova valandėlę užsimąstė. Vienok, vieton kad paliepti Petrui pakviest Povilą, pasakė:

— Aš pats pažiurėsiu, kaip ten yra, — tik tu man atnešk žiuroną.

Atnešus žiuroną, Jėhova pradėjo žiurėti žemyn. Pirmiausia jis pamatė tik dumus ir liepsną, bet giliau prisižiurėjęs pastebėjo ištisus laukus, lavonais nuklotus; vieni iš jų dar buvo gyvi ir šaukėsi pagalbos. Visur dejavimai, skausmo šauksmai; vieni keikė savo likimą ir išmetinėjo Dievui, kam jis tai leidžiąs. Toliaus jis pamatė upę, paplukusią lavonais, — jos vanduo buvo kraujais nudažytas. Dar kitur Jėhova pastebėjo išvytas į laukus moteris, ant kurių rankų iš bado alpo negalti kudikiai; vienos iš jų verkė, kitos meldė Dievą, kad jis padėtų jų vyrams, broliams, tėvams išmušti priešus. Kur nemetė Jėhova savo žvilgnio — visur matė, kaip francuzas, anglas ir rusas geidė pražuties vokiečiui, ar austrui; o vokiečiai maldavo Dievą, kad pražutų jų priešai. Jis matė bažnyčiose meldžianties tukstančius žmonių, kad mušiai pasisektų. Jis visur matė tik nedraugiškumą, neapikantą, pavydą ir kerštą.

Jėhova nuliudo, ašaros pradėjo riedėt per jo veidą. Jam buvo gaila tų žmonių, kurių kiekvienas nešiojo pats savim jo paveikslą; jam buvo gaila savo sunaus, kuris veltui buvo nukryžiavotas. Jis apgailėstavo visą eilę tyrų krikščionių, tų dvasios milžinų, kurie nukentėjo už augščiausias idėjas, už prakilnybę ir kurių tie augščiausi idealai šiandien sumįnti į purvus. Jis per ašaras negalėjo daugiau žiurėti į tas baisiausias regyklas — jis apverkė šiandieninę krikščionybę.

Nubraukęs ašaras nuo veido, jis vėl pradėjo per žiuroną žvalgyties, — tik šįkart jo žvilgsnis krito visai į kitą žemės kraštą, Amerika vadinamą. Ten jis pamatė didelį miestą, vardu Chicago, o jame didelį namą — „Masonic Temple", o tame name didelį lietuvių klerikalų seimą. Jėhova nudžiugo, nes lietuviai klerikalai, tartum tyriausi krikščionįs, rodos visą spėką dėjo, kad tik sušelpti karėje nukentėjusius, kad steigti tam fondus. — Jis iš džiaugsmo net sušuko:

— Ot, kur tyri krikščionįs!

Nudžiugęs pradėjo tiems „tyriems krikščionims" arčiau prisižiurėt, pažvelgt į jų širdis, perkratyti jų sąžinę. Ir koks Jėhovos buvo nusistebėjimas, kuomet jis pas tyrus krikščionis pamatė seimininkus vietoje širdžių maišelius, pripildytus neapikanta ir tulžia prieš tuos, ką drįsta netaip manyti, kaip jie nori. Vietoje sąžinės — Jis pas seimininkus rado liugynąbjaurių norų ir geidulių Lietuvos nelaimėmis sustiprint savo klerikališkąją partiją, kad savo rankosna pasiimt visą politiką ir visuomenės vadovavimą.

Užsirustino Jėhova, trenkė žiuroną žemėn, palingavo galva ir pusbalsiai ištarė:

— Pasaulėje nėra krikščionybės...

P. Norkus.

(P. Pukaitis).

J. Jonilos raštų viršelius, sekančius du leidinius gaus be kietų viršelių, vienok jeigu jie norės, tuomet galės primokėti 50c ir gauti tuos leidinius kietuose viršeliuose.''

Taigi, manydami, kad šitąja atmaina visi nariai TMD. bus užganėdinti, kviečiame visus narius, kurie dar nemokėję metinių mokesčių už šiuos 1914 metus, arba ir už pereitus 1913 m., kad užsimokėtumėt ir tokiu budu tuojaus galėtumėt gauti J. Jonilos raštus ir vėliaus kitus, kurie jau yra spaudoje, kaip ve: Dr. A. Garmaus veikalas „Motina ir jos rupesčiai vaikų likimu'' ir Strazdelio raštai. Taipgi ir nauji nariai, kurie dar prisirašys šiuose metuose, galės gauti Jono Jonilos ir kitus raštus.

Vardan TMD. Centro
Valdybos **J. Žemantauskas,**
TMD. Sekretorius.

IŠ KUOPŲ GYVENIMO.

Baltimore, Md. — TMD. 11 kuopa laikė esktra susirinkimą 15 d. rugsėjo, kuriame buvo kalbama vien-tik apie Visuotinąjį Lietuvių Seimą. TMD. 11 kuopa karštai tam pritarė, ir visi nariai su tuo sutiko. Matant, jogei kasoje neperdaugiausiai turi pinigų, nutarė pakviesti Teatro Mylėtojų Draugystė ir I.W.W. lietuvių preserių Uniją, kad nors tos trįs organizacijos, galėtų pastatyti vieną delegatą į Seimą (kaip girdėti, regis viršminėtos organizacijos pristoja). Toliaus buvo slaptas balsavimas ant delegato į Seimą; Tapo išrinktas p. V. Nagornovskis. Toliaus likosi nutarti sekanti įnešimai, kurie bus priduoti Seiman raštu, o ne žodžiu:

1) Kad suvažiavę į Seimą išrinktų tam tikrą komisją, kuriai butų galima siųsti aukas, o per tos komisijos rankas turi buti pasiųsta pinigai kur skiriami bus.

2) Kad Seimas galėtų nusiųsti ten delegatus, kur bus daroma santaika, karei pasibaigus. Toliau, kad delegatai kreiptųsi prie rusų atstovų, reikalaudami Lietuvai autonomijos. — O jeigu rusai atsisakytų, tuomet kad kreiptųsi prie Anglijos ir Francijos, kurios gal prie to rusus priverstų.

3) Reikalauti, kad butų panaikinta Lietuvoje cenzura.

4) Reikalauti, kad butų įsteigtos lietuviškos mokyklos, ir lietuviai mokytojai.

5) Taipgi turėtų buti ir augštesnės lietuviškos mokyklos, nors Vilniuje.

6) Jeigu atiduotų Lietuvą prie Lenkijos, TMD. 11 kp. nutarė, kad reiktų vely pasilikti po rusais.

7) Kad Seimas apsvarstytų, ir kad iš anksto pradėtų rupintis apie Lietuvos autonomiją.

8) Kad kreiptųsi į Washingtoną su prašymu, kad laike taikos ir Suvienytos Valstijos užtartų už lietuvius. Lenkai jau tą padarė, ir visus S. V. jau žino, ko lenkai reikalauja.

J. Kablis.

GENERALĖS KONFERENCIJOS
Brooklyno, New Yorko ir apielinkių
PROTOKOLAS.

Brooklyn, N. Y., rugsėjo 21 d., 1914 m., p. P. Draugelio salėje, 73 Grand St. atsibuvo Generalė Konferencija, sukviesta Įsteigiamosios Konferencijos. Susirinko nuo sekančių 31 draugijų 82 delegatai:

1—Šv. Juozapo Dr-tės delegatai: 1) Juozas Steponaitis.
2—L.S.S. 19-tos kp. 2) J. Šukys, 3) J. Neviackas, 4) J. Verbyla, 5) I. Matijošaitis, 6) J. Jakimavičius.
3—Scenos Mylėtojų Choro 7) A. Lapinskas.
4—Brooklyno Liet. Biznierių Dr. 8) P. Maculevičius, 9) K. Liutkus.
5—Liet. Draugijų Sąjungos Did. New Yorke 10) J. Steponaitis, 11) K. Labanas, 12) J. Neviackas, 13) J. Daukšys, 14) J. Maknavičius.
6—Tėvynės Mylėtojų Dr. 3 kp. 15) K. Jovaiša, 16) J. Žiugžda.
7—SLA. 213 kuopos 17) J. Ambraziejus, 18) P. Vizbara.
8—DLK. Gedimino Dr-jos 19) V. Simanavičius, 20) A. Pakinkis.
9—SLA. 38 kuopos 21) A. Ramanauskas.
10—Sim. Daukanto Dram. Dr. 22) F. Ginkus, 23) P. Incas.
11—Fr. Ferrero Dr-jos 24) J. Ginkus.
12—Liet. Apšvietos Dr-jos 25) J. Parulis, 26) J. Naudžius, 27) J. Urbonas.
13—Liet. Gimnastikos Klubo 28) J. Mikaitis, 29) V. Šabanauskas, 30) P. Višniauskas.
14—Šv. Jono Draugijos 31) S. Diškevičius, 32) J. Tamošiunas, 33) J. Astašauskas.
15—Šv. Kazimiero Draugijos 34) B. Zinis, K. Vilkas, J. Martinaitis.
16—Liet. Preserių Unijos sk. 58 37) J. Spurga, 38) J. Daukšys, 39) J. Mockevičius, 40) P. Mačys, 41) A. Mačaitis.
17—DLK. Mindaugio Draugijos 42) F. Baniulis, 43) J. Bendokas, 44) K. Lataką, 45) J. Daškauskas.
18—SLA. 83 kuopos 46) J. Stanevičius.
19—SLA. 126 kuopos 47) A. B. Strimaitis.
20—Siuvėjų Unijos 54 skyriaus 48) J. Augunas, 49) D. Paškevičius, 50) J. Aimanas, 51) B. Švigždžiutė, 52) J. Manelis.
21—Liet. Kelionei Pašalpos Dr. 53) S. Karvelis, 54) F. Deveikis, 55) A. Žukas.
22—Liet. Polit. Kl., New Yorke 56) J. Jukelis, 57) J. Kačergis, 58) P. Mingilas.
23—Šv. Jurgio Dr-jos 59) A. Matulevičius, 60) J. Murauskas, 61) J. Liutkauskas, 62) P. Blažaitis.
24—Aidos Choro 63) F. Klastauskas, 64) F. Svetikas, 65) M. Kičas.
25—Liet. Laisvės Draugijos 66) J. Bučinskas, 67) J. Mockeliunas, 68) A. Rugienius.
26—Šv. Vincento Dr-jos iš Maspeth, L. I. 69) J. Razmas, 70) V. Vikerta, 71) A. Navickas.
27—Šv. Kryžiaus Draugijos iš New Yorko 72) F. Čižauskas, 73) S. Dragunaitis.
28—Liet. Sunų Draugijos 47) P. Valentukonis, 75) K. Šalčiunas.
29—L. Mokslo ir Polit. Klubo 76) K. Labanas.
30—Liet. Ukėsų Klubo 77) T. Sušinskas, 78) A. Kundrota, 79) P. Akucevičius, 80) J. Vilkauskas, 81) J. Valatkevičius.
31—Liet. Kooper. Dr. „Laisvė'' 82) L. Pruseika.

Priėmus mandatus ir sutvarkius kitas mažesnes smulkmenas įžengiant konferencijon, tapo išrinkta posėdžio vedėjais: pirmininku — M. J. Vinikaitis, sekretorium — J. O. Širvydas. Prasideda darbas.

1. Perskaityta pereitosios konferencijos protokolas, kaipo informacijų medžiaga ir taip paliko priimtas.

2. Sprendžiama apie tai, ar galės balsuoti konferencijon atsilankę veikėjai, nereprezentuojantįs draugijų. Eina karštos diskusijos. Paleista balsuoti. Nubalsuota 55-iais balsais prieš 53, kad balsuos tik delegatai.

3. Paimta klausimas: kas rengs Visuotinąjį Lietuvių Politišką Seimą — ar esanti Brooklyne Liet. Draugijų Sąjunga, ar šio vakaro konfeerncija, kurion atsilankė delegatai ir nuo nepriklausančių ton Sąjungon draugijų bei šiaip veikėjų. Čionai diskusijos dar smarkesnės. Pagaliaus imta balsuoti. Bet per du syk balsavus viešu rankų pakėlimu neprieita prie rezultatų, ir neišvengta išmėtinėjimų, kad balsai buk buvę neteisingai skaitomi. Galiaus balsuota australišku budu, iššaukiant delegatų vardus. Kurie balsavo už šio vakaro konferenciją, tie sakė „už,'' kurie už Sąjungą, tie sakė „prieš.'' Rezultate išėjo kad 35 balsais prieš 32 nutarta Seimo rengimą pavesti šio vakaro konferencijai (2 atsisakė balsuoti, o 12 nebuvo salėje balsavimo laiku).

4. Išduoda raportą Seimo rengimui komisija: K. Pilėnas, J. Vezdžiunas, J. Miliauskas, J. Ambraziejus ir J. Rugis, kurie buvo išrinkti pereitoje konferencijoje. Jie paduoda seimo laiku vakarų rėdą: Ketvergo vakare — prakalbos; pėtnyčios — krutomieji paveikslai ir koncertas; subatos — vakarienė. Taip ir priimta.

Paduota buvo nubalsuoti dvi salės Seimo vietai: Taut. Namas ir Y. M. C. A. Už pirmąją buvo balsų 16, už pastarąją — 28. Todel Seimui salė reiks paimti Y.M.C.A. kampas Marcy Ave. ir So. 9-tos gat. Brooklyn, N. Y.

Vakarams įžangą nustatys komisija.

Išrinkta komisija surengimui Seimo iš 7-nių ypatų: K. Liutkus, J. Miliauskas, P. Inca, J. Ambraziejus, J. Ginkus, J. O. Širvydas.

Vakarienės surengimui komisija šie: V. Šabanauskas, B. Zinis ir K. Labanas.

5. Taisyklės, po kiek draugijos galės siųsti Seiman delegatų. Iš atžvilgio, kad nėra Seimo sumanytojų nustatyta tam tikrų taisyklių, konferencija priima šitokias: 1 delegatas nuo draugijos, po 1 nuo žėdnų 25-kių narių iki šimto ir paskui po 1 nuo žėdno sekančio šimto narių.

6. Nutarta konferencijos vardu išsiuntinėti visoms buvusioms konferencijoje draugijoms užkvietimus, kad skubinai sušauktų susirinkimus ir išrinktų Seiman delegatus. Tą atliks Seimo rengimo komisija.

7. Išduoda raportą komisija, išrinktoji pirmesnėse konferencijose, parupinti medžiagos svarstymui apie Lietuvos autonomijos reikalavimus ir Lietuvos Gelbėjimo Gondą. Komisijos narys, A. Rimka skaito trumpą referatą. Jis nurodinėja, kad komisijos didžiuma stovi už reikalavimą Lietuvai autonomijos. Potam konferencija priima pirmesnės konferencijos išdirbtą ir kiek panaujintą tame klausime šiokią rezoliuciją:

„Brooklyno, New Yorko ir apielinkių lietuviškų draugijų Generalė Konferencija pripažįsta, kad Lietuvai reikalinga demokratiška autonomija etnografiškose ribose (priskaitant ir Prusų Lietuvą) sutikmui su natarimų dvasia Didžiojo Lietuvių Seimo, buvusio Vilniuje, 1905 m.''

8. Kokiais keliais prie šitokios autonomijos reikia siekti? Tą klausimą ilgai išsvarsčius, priimta pirmoji dalis rezoliucijos, išdirbtos pereitoj konferencijoj, kaip seka:

„Autonomijos iškovojimo reikalais reikia susižinoti su kitomis pavergtomis tautomis ir jų srovėmis, ir tame reikale eiti išvieno su tomis iš jų, kurios turi tuos pačius tikslus, kaip ir mes.''

9. Išrinkta Presos Komisiją, kuri svetimtaučių laikraščiuose praneš apie lietuvių veikiamuosius darbus delei Seimo ir Lietuvos politiškųjų reikalų. Komisijon inėjo šie: V. Jankauskas, V. Daukšis ir M. Bučinskas.

Delei vėlaus laiko kiti klausimai nebesuspėta svarstyti, nors gana daug dar jų pasiliko.

Konferencija užsidarė 2-rą val. nakties.

Laiškai Iš Lietuvos.

(P. V. Dilis, 508 Canal Street, New York, prisiuntė mums sekantį laišką).

Panevėžys. 31 liepos, 1914.

Sveikiname tave mielas brolelį ir linkime tau visokios laimės tenais (Amerikoje) gyventi ir vėl namole sugrįžti.

Pas mus liudnos naujienos, liudnas gyvenimas. Pakilo baisi karė tarp Rusijos ir Vokietijos. Iš Kauno visi žmonės turėjo išsikraustyti per tris dienas. Daugelis į Panevėžį atkeliavo kaip stovi. Šiandien valdžia paliepė visų kaimų gyventojams sergėti telegrafo stulpus išilgai vieškelių ir gelžkelių — po vieną vyrą turi išbuti pas kiekvieną stulpą po 12 valandų. Dviem į daiktą nevalia sueiti. Šitie telegrafų stulpų sargai neturi jokių ginklų. Jiems įsakyta yra tiktai rėkti vienas kitam, jeigu kas artintųsi prie stulpo iki atbėgant kareiviams: taigi jų ginklu yra gerklė ir rėksmas. Kur keliai pereina per gelžkelį, tai stovi po 4 sargus ir su ginklais. Pasakoja, jogei apie Kauną išardė gelžkelį ir nukirto telegrafo stulpus, už tai gyventojams paliepta sergėti.

Rugsėjo 1 dieną valdžia paliepė suvesti į Panevėžį visus arklius. Kuriuos ir kiek pasiliks, nežinau, apie ką parašysiu paskiau, jei gyva išliksiu. Visus vyrus — biletninkus-rezervistus surinko ir išvežė, nežinia kur.

Tėvelis sirginėja, nieko dirbti negali. Šiaip pątįs viską dirbame, kiek pajiegiame, nes samdyti darbininką yra perbrangu; ant mėnesio reikia mokėti darbininkui po 18 rublių ir dar negalima gauti, taip čionais darbininkai suretėjo (sumažėjo, visi tai į Prusus, tai į Ameriką išėjo). Pirkome kertamąją mašiną už 150 rublių, ir pasisekė, nes mašina atidirba už 10 darbininkų.

12 valandą nakties, kaip rašau šitą laišką. Visi gyventojai netekome ašarų, nežinome, ką daryti, kur bėgti. Dauguma nuo išgąsčio vaitoja ir vaikščioja kaip apmirę.

Dabar su Dievu.

Šalomeja Dilaitė.

Nuo Redakcijos. Mes labai prašome visų „V. L.'' skaitytojų, kurie butumėte gavę laiškus nuo savo giminių ar draugų iš Lietuvos, idant tokius atsiųstumėte Redakcijai delei patalpinimo laikraštyje.

Vietinės Žinios

Didelės Tautiškos šventės. Šiomis dienomis visa Brooklyno visuomenė yra dideliame subruzdime, nes laukia pas save didelių visuomeniškų iškilmių, tai yra Amerikos Lietuvių Visuotinojo Seimo, kuris įvyks ateinančiomis dienomis: ketverge, pėtnyčioj ir šubatoj. Draugijos ir pavieniai išsijuosę darbuojasi, kad atvažiavusius tolimus ir artimus svečius maloniai pasitikti. Seimas atsibus Y. M. C. A. salėje, kampas Marcy Ave. ir So. 9-tos gat. Salė jau išrengta, ir tik laukiama, kada susirinks tas musų didelis „lietuviškas parliamentas.''

Seimo vakarai. Kaip žinoma, ketverge, pėtnyčioj ir subatoj dienomis atsibus seimo posėdžiai. Vakarais rengiama kitoniški pokiliai. Taip, ketvergo vakare toje pačioje seimo salėje atsibus didelis koncertas, kuriame bus bės įžymesni svečiai delegatai, taipgi ketina apsilankyt net New Yorko gubernatorius, p. M. H. Glynn, senatorius Daniel Carroll ir kiti. Pėtnyčios vakare, irgi toje pačioje salėje, atsibus diedlis koncertas, kuriame bus dainos įžymesnių lietuvių artistų, kaip p-lės M. Karužiutės iš Philadelphijos, p. F. Rimkaus, Zazuliako (rusino) ir kitų, beje dar vietinių dainininkų duetai, trio, kvartetai ir tt. Chorinį dainų programą išpildys Scenos Mylėtojų Choras po vadovyste p. Ks. Strumskio; taipgi Aido Choras po vadovyse p. L. Eremino. Be to p. A. T. Račiunas parodys judomųjų paveikslų iš karės lauko Todel vietiniams lietuviams reikia nepraleisti šitos progos, kad per abu vakaru daug ko girdėti, daug ko matyti, daug kuo gražiu pasigerėti.

Vieša vakarienė. Seimui užbaigus, butent subatos vakare, nuo 8-nių val., kad svečiams ir šiaip jau vietiniams lietuviams pasipazinti ir pasižmonėti, yra surengta vieša vakarienė, kuri bus New Yorko mieste, ant 152-160 Third Ave. arti E. 16th Street Teutonia Assembly Rumuose. Tikietai bus: $1.25 ypatai, o $2.50 porai. Visiems, kurie nori daugelį pažinčių padaryti ir maloniai-smagiai vakarą praleisti, linkėtina iš anksto pasirupinti ingyti tikietus pas rengimo komitetą: V. Šabanauską, B. Zinį ir K. Labaną — kurio adresas yra: 239 So. 4 st. Brooklyne, bei redakcijose: „Vien. Lietuvninkų'', „Laisvės'' ir „Tėvynės.''

Gavo leidimą vesti:

Petras Žižiunas, 50 Hudson Av. su Emilia Škimeliute, 300 Water St.

Antanas Matulevičius, 213 Berry St. su Michalina Valatkevičiute, iš ten-pat.

Jonas Jekneviičius, 47 Hudson Ave. su Konstancia Bindokiute, 68 Hudson Ave.

Kazimieras Januška, 152—30th St. su Ona Pilipauskiute, iš ten-pat.

Antanas Sonda, 71 Gold St. su Adela Steponavičiute, 35 Hudson Ave.

Juozas Bagdonatis, 218 Leonard St. su Anna Seikof, iš ten-pat.

Jonas Burkauskas, 58 Box St. su Janina Vorončuk (ruse), iš ten-pat.

Gus Preuss (kilęs iš Suvalkijos), 544 Grand St. su Elizabeth Ebinger (šveicare), 394 So. 1st Street.

TMD. 3 kp. susirinkimas. Rugsėjo 27 d., p. Draugelio svetainėje, atsibuvo TMD. 3-čios kuopos susirinkimas. Nutarta dalyvauti L. V. Seime. Tapo išrinkti į seimą šie delegatai: M. Bučinskas, V. Daukšys, V. Daukšys, J. Kripaitis ir K. Jankevičius. Kuopa informavo savo delegatams, idant remtų šiuos seime klausimus: 1) reikalavimas Lietuvai demokratiškos autonomijos etnografiškose ribose; 2) rėmimas Lietuvos Gelbėjimo Fondo. Nutarta parengti keletą paskaitų. Prelegentais norima kviest p. A. Rimką ir Dr. A. Jankauskienė. Tam reikalui atlikti išrinkta komisija. Prisirašė naujas narys — J. Mašanauskas. **J. Kripaitis.**

V-to SLA. kuopų Apskričio konferencija atsibuvo 27 d. rugsėjo, Patersone, N. J., kurion pribuvo apie desėtkas delegatų. Pereitos konferencijos, laikytos gegužio 17 d., 1914 m., protokolas vienbalsiai tapo priimtas. Svarstant SLA. reikalus, tapo patvirtinta Centro Valdybos skiriama Lietuvos gelbėjimui $500 auka. Delegatu į visuotiną seimą Brooklyne nuo Apskričio išrinkta p-lė P. Jurgeliutė. Sekanti konferencija įvyks Brooklyne, sausio 25 d., 1915 m.

213 SLA. kuopos susirinkimas atsibus spalio 4 d., P. Klubo ruimuose, 372 Bedford Ave., kur kviečiami visi nariai atsilankyti. Prasidės 2 val. po pietų. **Sekr.**

Hippodrome atsidarė. Jau trečia saavitė, kaip Hippodrome atdaryta publikai. Perstatymai atsižymi šįmet savo nepaprastu įvairumu. „Pasaulio Karės'' yra ne tik patraukiantįs, bet ir pamokinanti perstatymai, kurie ant tiek indomus, kad ir profaną per galėtų. Programo įvairumas, o ypač daili muzika iššaukė iš visų pusių vien tiktai pagirimus. Visa garbė, žinoma, priguli užveizdai, p. Ben H. Antwell, kuris mokėjo taip gabiai viską sutvarkyti. **C. P.**

Lietuviška Vakarinė Mokykla. Lietuvių Jaunimo Lavinimosi Ratelis įsteigė vakarinę mokyklą, kurią atidarys 2 d. spalio. Mokykla randasi Palace Hall, 93 Grand st. Mokinama bus dovanai kas utarninką ir pėtnyčią, nuo 8 iki 10 val. vakare. Šioje mokykloje bus mokinama lietuviškai skaityti, rašyti ir skaitliuoti (rokundos). Mokiniai bus priimami, kurie visiškai nemoka skaityti, rašyti ir skaitliuosi, ir tie, kurie moka, bet mažai.

Ratelis yra pasiryžęs dėti paskutines spėkas, idant nebutų Brooklyne lietuvio nei lietuvaitės, nemokančio skaityti ar rašyti. Tą patį atidarymo vakarą atsibus ir ratelio susirinkimas. Nariai malonėkit atsilankyti. Nauji nariai yra kviečiami prisirašyti.

J. L. R. Valdyba.

Atvežė chinietes amerikonint. New Yorkan pribuvo pirmutinės chinietės mergaitės — dešimts iš viso, kurios tapo atgabentos su tikslu joms duoti kolegijos mokslą ir amerikonint, o paskiaus jos grįš į Chiniją ir mokins vaikus anglų bei amerikiečių kulturos. Mokslas joms bus duotas iš $14,000,000 atlygos fondo, kurį

Amerika dovanojo Chinijai dar nuo bokserių sukilimo. Tokiu budu vis artinama chiniečiai su amerikonais.

— PROTESTAS —

Mes, Lietuvių Muzikantų Unija, laikytame susirinkime 15 d. rugsėjo, svetainėje Tautiško Namo, Brooklyne, N. Y., nutarėme užprotestuoti prieš LSS. 19 kuopą už panaudojimą musų Unijos vardo.

Ant rengiamo vakaro, kuris atsibuvo 10 d. rugsėjo, Tautiškame Name, LSS. 19 kuopa savo apgarsinimuose (plakatuose) ir per „Laisvę'' garsino, jog ant minėto vakaro grajys Lietuvių Muzikantų Unijos Benas, apie ką mes, Unijos muzikantai, nieko nežinojome.

Mes neesame priešingi tokiems vakarams pagrajyti, kad ir dovanai, kur vakarai rengiami ne del pelno, ir butumėm mielai patarnavę, tik mes nepavelyjame vartoti musų vardo be musų žinios.

Lietuvių Muzikantų Unija:

S. Povilaitis,
J. Birgialas,
J. Girdes.

P. S. But geistina, kad draugystės ar pavienės ypatos, užkviečiant muzikantus, kreiptųsi laišku (arba asmeniškai) šiuomi adresu:

Lithuanian Municipal Protective Union —
101-103 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

Nuo Redakcijos. Šitas protestas pirmiausiai buvo pasiųstas „Laisvei,'' bet ji atsisakė jį talpinti. Paaiškinimams bei ginčams šiame klausime „V. L.'' špaltos uždarytos.

PERSKAITYK IR PASAKYK SAVO draugams, kad galima ingyti farmas su visai mažais pinigais ir be jokio vargo Didžiausioj Lietuviškoj Kolonijoj, Wisconsine. Žemė gera — juodžemis su moliu; netoli nuo miestelių, gelžkelių, mokyklų ir bažnyčių. Dabar parduodam labai pigiai ir ant lengvų išlygų. Perkantiems žemę duodam ir darbą reikalaujantiems. Del platesnių žinių kreipkitės šiuo adresu: (42)

CHAS. ZEKAS & Co.
186 N. Lasalle St., Room 214,
CHICAGO : : : : : : ILLINOIS.
Perkantiems apmokam kelionės iėšas

Pajieškau savo sesers Marijonos **Grigulaitės**; paeina iš Kauno gub. Telšių pav., Žerėnų valsčiaus, Kungių kaimo. Pirmiaus gyveno Chicago, Ill. Dabar nežinau kur. Ji pati arba kas apie ją žino, meldžiu pranešt sekančiu adresu:

Stanislovas Grigula,
620 E. 16 Street, New York, N. Y.

TURIU UŽ GARBĘ PRANEŠTI visiems lietuviams, kad aš lietuvis, taisau kuonogeriausiai čeverykus visų skyrių, nuo didžiausio iki mažiausiam. Atsakantis darbas ir čienia nebrangi. Užprašau po adresu: (40)

SIMANAS MILEVIČIUS,
356 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y.

PRANEŠIMAS — Turime už garbę pranešti visiems lietuviams, kad 8 d. kovo-March 1914 m. susitvėrė nauja Draugystė **Didžio Liet. Kunigaikščio Buivido.** Susirinkimai atsibuna kas pirmą nedėldienį kožno mėnesio, 4 val. po pietų, 805—3rd Ave., South Brooklyn, N. Y., p. J. Bilito salėje. Narių turime apie 30. Kviečiame visus prisidėti, nes dabar pigus įstojimas. (42)

Kviečia **Komitetas.**

KRASOS DĖŽUTĖ.

Svečiui (Brighton, Mass.). Rašykite tankiau, tik ant mažesnių lapų.

Jaunam draugui (New Britain Ct.). Tamistos „raštas'' laikraštin visai netinka; pasimokinkite geriau rašyti.

Beržo lapeliui (Athol, Mass.). Tamistos „kritikos'' netalpinsime — netikusioj formoj parašyta; rašinėkite trumpas žinutes.

J. Naikui. Tamistos eilės laikraštin netinka — netlpinsime.

V. J. Budrikui. Labai ačiu už raštus — tuos, kurie jau yra pas mus ir kuriuos dar žadate prisiųsti, sunaudosime.

Spiečiui (Bentleyville, Pa.). „Tarka'' perdavė mums Tamistos raštelius — peržiurėsime.

K. J. Geležėlė. I. W. W. atsišaukimo pagarsinimo nedėsime; apie susivažiavimą plačiai pranešama korespondencijoj, kuri telpa „V. L.'' N 39.

GERA PADARĖ.

Štai ką Mr. John. Repik sako nesenai rašytame savo laiške: „Aš noriu nuoširdžiai pedėkavoti jums už Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elixirą, kurį aš apturėjau visiškoje tvarkoje. Aš turiu pasakyti, kad jisai man gera padarė, nes jisai užlaikė mano skilvį geroje tvarkoje visą laiką. John Repik, R. F. D. No 1. Vancouver, Wash.'' Tai yra naturališka, kadangi Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elixiras yra didelė pagalba virškinimui ir kadangi jisai niekuomet neleidžia atmatoms likti viduriuose ir nuodinti juos. Jisai susideda iš raudono vyno ir parinktų žolių ir suteikia geras pasekmes virškinimo organų ligose, ypatingai kuomet tai supainiota su užkietėjimu. Aptiekose. Jos. Triner, Manufacturer, 1333—1339 So. Ashland ave. Chicago, Ill.

Trinerio Linimentas yra labai veikmingas reumatizmo ir neuralgijos skaudėjimuose. Trinerio linimento kaina 50c; per paštą 60c.

IŠSIRANDAVOJA KAMBARIS geras didelis, švietus kambaris del poros vaikinų ar merginų. Galima pamatyt bile kada. (40)

V. M. MISEVIČIUTĖ,
301 Wythe Avenue — ant pirmų lubų
Brooklyn, N. Y.

SKAITYTOJŲ ATYDAI.

Šiuomi pranešame gerbiamiems musų skaitytojams, kurie gavo paraginimą ir kurių prenumerata yra pasibaigus, malonėkite atnaujinti, kitaip priversti busime siuntinėjimą laikraščio sulaikyti, o dabar labai svarbus laikas, kada karė Lietuvoje; „Vienybėje Lietuvninkų'' daug apie tai rašoma. Todel pasistengkite senieji atnaujinti ir naujus savo draugus prikalbinti užsirašyti.

„Vien. Liet.'' Administracija.

H.I.P.P.O.D.R.O.M.E
6th Avenue ir 43rd Street—
New York, N. Y.

New Yorko Hippodromas perstato didžiausią ir indomiausią produkciją „Pasaulio Karės'', šioj produkcijoj dalyvauja suviršų 1400 artistų, slonių, arklių, verblindų, kariškų šunų ir tt. „Pasaulio Karės'' *atsižymi savo invairumu ir grožybe. Kariški ir jureiviški atvaizdinimai attsižymi savo rimtumu ir upatingumų; yra tokių drąsių aktų, nuo kurių net plaukai stojasi. Velytina kiekvienam aplankyti* Hippodromą *ir pasinaudoti iš pamokinančių perstatymų.*

— BANKOMS BANKRUTIJANT —

Labai tankiai girdėti, jog bankos subankrutija ir nuneša žmonių sutaupytus centus, kuriuos žmonės per sunkų vargą ir triusą sučėdijo. Vienas geriausis ir atsakomiausis budas taupymo, įdėti į tikrą nuosavybę (Real Estate), o ten nei vagis nepavogs, nei subankrutys, o vertė tikros nuosavybės vis auga augštyn.

Mes parduodam lotus nuo $250 iki $500, ant lengvų išmokesčių, geroj apgyventoj vietoj, East New Yorke, kur galima už 5 centus iš visur privažiuoti, kur prekė neužilgo dubeltavai pakils.

Budavojam dviejų familijų namus (su 50 pėdų pločio ir 100 pėdų ilgio lotų) kaštuojant $3,500. Priimame mažą sumą ant sykio(o likusius kaip randomis atmokėsit. Taipgi parduodam gatavus namus visose apgyventose vietose nuo $3,200 ir augštyn.

Taigi supraskit ir perstokit mokėti randas kitiems, o pradėkit mokėti už savo stubas, toj vietoj, kur po kelių metų turėsit savo nuosavius namus. Nepraleiskit progos ir atsišaukit po žemiaus padėtu adresu: (40)

K. LABANAS,
329 So. 4th Street, Brooklyn, N. Y.

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ'' AGENTAI.

Galima gauti „Vienybę Lietuvninkų'' kas savaitė už 5c. šiose vietose:

ATHOL, MASS.
J. Gailiunas, The Lithuanian Store.
BROOKLYN, N. Y.
J. J. Šlikas, 31 Hudson Avenue.
A. J. Jankauskas, 65 Hudson Avenue.
M. Balauskas, 119 Grand Street.
Plochowski, 87 Grand Street.
BRIDGEPORT, CONN.
Joseph L. Dulbis, 595 Main Street.
BROCKTON, MASS.
P. Miškinis, 35 Arthur Street, Box 124, Montello, Mass.
CLEVELAND, OHIO.
P. Šukys, 2118 St. Clair Avenue.
CHICAGO, ILL.
M. J. Damijonaitis, 901 W. 33 Street.
M. J. Tananevich, 670 W. 18 Street.
M. A. Wobel, 1700 N. Ashland Ave.
E. ST. LOUIS, ILL.
J. N. Žičkus, 457 Collinsville Avenue.
ELIZABETH, N. J.
Dom. Bočkus, 211 — 1 Street.
GRAND RAPIDS, MICH.
J. Garnupis, 414 W. Leonard St.
HARTFORD, CONN.
J. Miliauskas, 23 Sheldon Street.
HAVERHILL, MASS.
J. Kazlauskas, 112 River Street.
LAWRENCE, MASS.
A. Ramanauskas, 101 Oak Street.
LOWELL, MASS.
A. Jankauskas, 131 E. Merrimack St.
NEWARK, N. J.
Vl. A. Leščinskas, 119 New York Ave.
NEW HAVEN, CONN.
K. Makarevičius, 255 Wallace Street.
PITTSBURGH, PA.
Jonas A. Ignotas, 46 So. 22 Street.
POQUONOCK, CONN.
Adolfas Kvietkauskas, Box 3.
WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kažemėkas, 785 Bank Street.
WORCESTER, MASS.
M. Paltanavičius, 15 Millbury Street.
UTICA, N. Y.
Joseph L. Leonas, 278 Lincoln Ave.

KELIAUJANTI AGENTAI:
KL. VILKEVIČIUS.

JONINĖS.

Keturių veiksmų drama, garsaus vokiečių dramų rašytojo G. SUDERMANO, *versta K. Puidos. Pusl. 143. Čienia 45 centai.*

Ši drama lošiama jau beveik visų civilizuotų tautų teatruose. Ji yra gilaus turinio ir nepaprastai švelnaus styliaus. Biednos lietuvės mergaitė tapo užauklėta turtingo vokiečio namuose. Mergaitė paskiaus dasižino, kad jos motina yra girtuoklė ir valkata. Reiktų rodos sekti paskui prigimtus ryšius ir eiti pas savo motiną. Bet čia ir apsireiškia

DRAMOS.

Jaunas mūsų dramų rašytojas, K. PUIDA, *davė šiame veikale tris dramas: Rūtų vainikas. Mirga. Undinė. Čienia 30 centų.*

Visos šitos dramos imtos iš lietuvių gyvenimo tai historijos. „Rūtų vainikas'' gal bus kiek sunkesnė scenai, bet tai puikiai dramatizuota legenda, kaip vieno didžiūno giminė pražuvo už pražūdymą mergaitės nekaltybės. „Mirga'' yra jau žinomas historiškas atsitikimas, kaip pasišventusi ant mirties mergaitė išgelbėjo Lietuvos D. K. Vytautą iš kalėjimo. Kaslink „Undinės'', tai šita undinė yra turtinga rusė mergaitė, kuri atėmė Lietuvai jauną inteligentą ir išviliojo Siberijon. Šios dramos yra puikus indėlis mūsų scenos repertuaran.

J. J. PAUKŠTIS & Co.
120 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

TEMYKITE!

Laivas "DVINSK" IŠPLAUKS Į ARCHANGELSKĄ, RUSIJOJ,
APIE 12 SPALIO-OCTOBER, 1914.

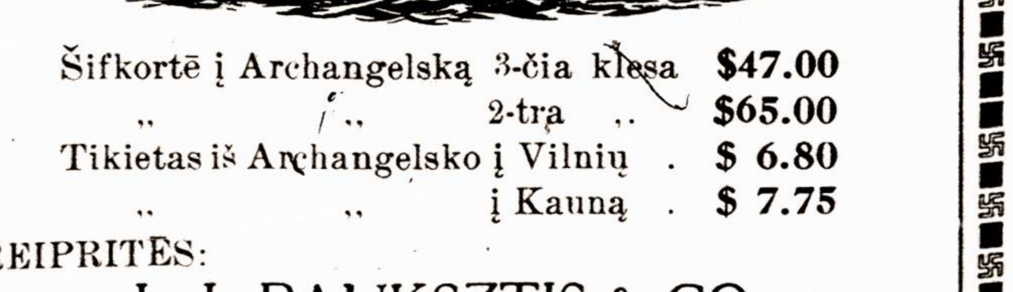

Šifkortė į Archangelską	3-čia klesa	$47.00
„ „	2-tra „	$65.00
Tikietas iš Archangelsko	į Vilnių .	$ 6.80
„ „	į Kauną .	$ 7.75

KREIPKITĖS:
J. J. PAUKSZTIS & CO.
120 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

ŠALIN SU NUSIMINIMU!!!

ŠALIN SU NUSIMINIMU!!! GRAMAFONAS ANT IŠMOKESČIO 10c. KASDIENA.

Jeigu apsiimate mokėti po 10c. kasdien, tai išsiųsime Jums ant išmokesčio labai puikų Gramafoną sykiu su 16 rekordais (32 kavalkais) visokių dainų, maršų, valcų ir tt., kuriuos patįs išsirinksite. Gerumas musų gramafonų gvarantuotas kiekvienam rašyta gvarancija. Išsiųsime naujus specijališkus rekordus Lietuviškus, Lenkiškus, Rusiškus ir Maža-Rusiškus. Rašykite tuojau reikalaudami katalogų ir paaiškinimų indėdami krasos ženklelį atsakymui.

LIBERTY COMMERCIAL CO.
233 E. 14th ST., New YORK.

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ'' IŠLEISTOS KNINGOS:

- Adomas Mickevičius 15
- Ar socijalistas gali buti katalikut 10
- Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje 15
- Apuoko sapnai 15
- Anatemos kningelė 10
- Apie kuno išlavinimą 15
- Albumas lietuviškos parodos Pryžiuje 1900 m. 40
- Apie Dievų pavydumą 15
- Baltrus Turazeris (Drama trijuose veiksmuose) 20
- Davatkų gadzinkos 10
- Darbininkų Kalendorius 1904. 15
- Dangus ir žvaigždės. Populiariška lekcija iš astoronomijos 10
- Dangaus augštumas ir žmogaus senumas. Anykščių šilelis .. 20
- Eglė žalčių karalienė. (Drama 5-se apsireiškimuose 15
- Emigracija. Apysaka iš emigrantų gyvenimo 20
- Gyvenimas Genevaitės 50
- Gudri Našlė. (Juokažaislė dviejuose veiksmuose) 15
- Gegutė. (Eilės) 10
- Girtuoklių Adynos 10
- Graudųs Verksmai 10
- Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo filosofijos ... 15
- Istorija Septynių Mokytojų 50
- Iš po budelio kalavijo ir Kaijimas (Dvi apysakos) 30
- Idėja ant mėšlyno. Apysaka musų dienų 10
- Įtekmė dantų ant žmogaus gyvenimo 10
- Juozas Arch. Sodietis—deputatas Anglijoje 10
- Jonas Krikštytojas (Penkiaveiksmė tragedija su prologu) 30
- Joninės. 4-rių veiksmų drama 45
- Iš kur atsiranda nusidėjėliai? 10
- Iš bažnyčios istorijos 10
- Istorija apie gražią Katriuką 10
- Išgriovimas Kauno pilies. (Tragedija 4-se apsireiškimuose) 20
- Įtekmė socijališkų sanlygų ant visų kulturos šakų 15
- Jaunieji Skrauja. Medžioklės piešinys. 75
- Keletas minčių apie mirties bausmę 10
- Kaip valstiečiai kovojo už žemę ir laisvę 15
- Kėkštų Simas. (Apysaka iš ukininkų gyvenimo) 10
- Kunigija ir svietiška valdžia 15
- Kaip Sicilijos kaimiečiai kovojo už savo tiesas 10
- Kalabas 10
- Kainas. (Misterija trijuose aktuose) 25
- Kaip apsivesti ir laimingai gyventi 15
- Kur musų išganymas? 25
- Kaip darbo žmonėms išsiliuosuoti 10
- Keletas žodžių apie lietuvius ir naudingi pamokinimai ... 15
- Knygelė dėl lietuviškų kareivių Amerikoje 10
- Laima ir planetos 25
- Lietuvos Istorija. S. Daukanto Knyga I $1.50
- Apdaryta $2.00
- Lietuvos Istorija. S. Daukanto Knyga II $1.50
- Apdaryta $2.00
- Abi drutai apdarytos į vieną tomą $4.00
- Lietuvių tauta. Tomas I $1.50
- Apdaryta $2.00
- Lietuvių tauta. Tomas II $1.75
- Apdaryta $2.25
- Abu tom. apdaryti į vieną $4.25
- Lengvas budas pačiam per save pramokti rašyti 10
- Mokslinčius Tvardauskas ... 50
- Mythai, pasakos ir legendos žemaičių 50
- Musų Dielės. (Per ką Lietuva kenčia) 10
- Miškas vis smarkiau degė .. 15
- Našlaitė (Apysaka eilėmis) 10
- Pažvelgus atgal. (Socijališkas Romansas) $1.00
- Ponas Bartkus. (Eilės) 10
- Pasikalbėjimas apie dangų ir žemę 25
- Parsidavimas ir pelnas 10
- Paveikslai. (Dvi apysakos) 15
- Palemonas ir Giržduta. (Apysaka eilėmis) 20
- Puota — Nuskintas žiedas. (Dvi apysakos) 10
- Pagieža — Jurgis Durnelis. (Dvi apysakos 25
- Pirmoje Gegužės Sapnas ... 15
- Palocius ežero dugnuose. (Trijų veiksmų drama) 15
- Pamokinanti aprašymai iš gyvenimo žmonių 20
- Rytojui Bežiurint 65
- Rutų Vainikas, Mirga ir Undinė. (Trįs dramos) 30
- Švedų liaudies švietimas ... 25
- Senkaus Jurgis 15
- Sausio devintą 15
- Tamsybės Guolis 10
- Užsistanavyk ant to gerai .. 15
- Vargdieniai. (Apysaka iš baudžiavos laikų) 50
- Vilius Tell. (Tragedija penkiuose aktuose) 30
- Valkata 10

Rašykit
J. J. PAUKŠTIS & Co.,
120 GRAND ST.,
BROOKLYN, N. Y.

SKAUDEJIMAI IR DIEGLIAI.....

nuo reumatizmo, neuralgijos, strėnų diegimo ir "sciaticos" greitai prašalinami, jeigu

SEVERA'S GOTHARD OIL

(Severos Gothardiškas Aliejus)

yra pavartojamas tepimuisi. Jisai sumažina uždegimą, prašalina tinimą, ir apmalšo mėšlungiškus traukimus ir stingumą.

Kaštuoja 25 ir 50 centų. Gaunamas kiekvienoje aptiekoje.

Puikiausis maudymuisi ir toiletinis muilas yra **Severa's Medicated Skin Soap** Taipgi geras skutimuisi ir galvos plovimui.

(Severos Gydantis Odinis muilas.) Kaštuoja 25 centus

Severos Tab-Lax Cukrinis vidurių suliuosuotojas. Vaikams ir suaugusiems. Kaštuoja 10 ir 25 centus.

Aptiekoje reikalaukite vien Severos sutaisytų gyduolių ir neimkite jokių užvaduotojų. Jeigu aptiekorius negalėtų išpildyti jusų reikalavimo, tai parsitraukite tiesiog nuo

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

DAINOS

PARAŠYTOS
Kun.
Antano Vienožinskio,
gaunamos
„Vienybės Lietuvninkų"
Redakcijoj.
Prekė 15 centų.

KONCERTINIS TOURNEE

Mikas Petrauskas, pradedant su 15 d. lapkričio, š. m., duos eilę **koncertų.** Kas norėtų parengti koncertą, tegul susižino su

M. Petrausku.
Adresas: 5 Thomas Park,
South Boston, Mass.

Taigi ir į šitą vakarą jie atėjo vien su tuo mieriu, kad viską, kas jau buvo pirmesnių konferencijų padaryta, apversti augštyn kojomis; tad jie nesnaudė ir savo darbą atliko, tai reikia jiems pripažinti, net sarmata buvo geriems žmonėms klausyties, kaip ėmė rėkti, šaukti, už viens kito plustis. Arba, kaip atsistos koksai raudoną raištuką pasirišęs ar raudoną guzikėlį įsisegęs ir kaip pradės rėsti apie autonomiją, apie kurią neturi mažiausio supratimo, tai tik juokai ir pikta. Tik ir liejasi, kaip iš gramafono: interpeliacija, diplomacija, autonomija, Gabrys, savivalda ir t.p. rintos, viskas susimaišę, yt kopustai su žirniais.

Pagaliaus prezidium ir publika rėksnius šiaip-taip nutildo ir pradeda svarstymus. Kilo klausimas: kas tą Seimą rengs — ar Įsteigiamoji Konferencija, kuri tą visą pradėjo ir varo ikišiol su draugijų pagalba, ar pavesti tai „Sąjungai," kuri tik vakar pradėjo manyti apie tai. Buvo balsuota kelis kartus ir vis neprieita prie tvarkos. Patarus p. Širvydui — geriausia šaukti iš eilės delegatus vardais arba balsuoti australišku budu, tas pagaliaus tapo priimta ir tokiu budu 36 balsais prieš 32 buvo nubalsuota, kad seimo rengimą reikia pavesti šio vakaro konferencijai, o ne draugijų Sąjungai. Tą matydami socialistai nosis nukišido, iš keletas net iš salės išnyko.

Iš tų pačių, t. y. iš socialistų pusės vėl sumanyta, kad reikia nedaleisti pašalinių veikėjų balsuoti, o kad tik vieni delegatai galėtų balsuot seimo rengimo reikaluose, nežiurint to, nors kitos pavienės ypatos ir geriausiai ką mano, veikia ir gali veikti. Kadangi daugybė jau pirmiaus buvo socialistų priagituota, todel jiems ir pasisekė gauti didžiumą balsų, atimti nuo pavienių ypatų balsus; reiškia, tapo priversti apleisti svetainę daugelis žmonių, kurie buvo atėję su geriausiais siekiais ir su pasišventimu dirbo bei butų dirbę. Šitą viršminėtą tikslą socialistai atsiekė, bet tuomi padarė dvi dideles klaidas. Pirma: įžeidė atšalindami daugelį intekmingų žmonių; antra: seimo rengimui mes netekom daug pinigų kuriuos tie žmonės žadėjo aukoti. Kaip girdėjau, šios ypatos žadėjo aukoti seimo rengimui: M. B. — $100; V. J. — $100; M. V. — $50; J. S. — $50; V. D. — $50; ir kitos. Šitaip su musų veikėjais pasielgus, tos ypatos pažadus atitraukė, ir dabar visi seimo kaštai reiks draugystėms pakelti. Užtai lai pasidėkavos socialistų intrigoms.

J. K. Mikas.

NEWARK, N. J.

Musų miesto lietuviai pastaruoju laiku subruzdo-sujudo. Tik ir žiurėk — prakalbos, teatras, susirinkimas.

Rugsėjo 14 d. buvo sušauktas visuotinas Newarko ir apielinkės lietuvių susirinkimas. Dalyvavo keturi kunigai: Dobužinskas, Jakštis, Dargis ir Augustaitis. Komiteto pirmininkas, p. Kralikauskas, atidarė susirinkimą, perstatydamas kun. Dobužinską paaiškinimui susirinkimo tikslo. Sekretorium buvo p. Vl. Leščinskas.

Kunigėlis savo kalboje pasakė keletą teisybės žodžių apie socialistus. Nors kitiems ir nepatiko, bet ten buvo sugrąžinta tas, kas buvo gauta laike raudonosios savaitės apvaikščiojimo.

Žmonės užsilaikė gražiai, ir paduoti klausimai buvo nuosekliai ir rimtai svarstomi.

Dabar keletą žodelių apie raudonąją savaitę. Dar prieš keletą savaičių dirbtuvėse ir kitur buvo girdėties žmonių kalbos, kad eis paklausyti ir pamatyti tą raudoną savaitę.

Moterėlės taipgi nepasiliko vyrų užpakalyj. Vienoje stubelėje, ant Adams gatvės, susirinko dar prieš pietus ir prie „pantės" „svarstė" apie raudonąją savaitę. Šeimininkės vyras, radęs vietoje vakarienės pulką girtų moterų, išvaikė jas iš savo stubos. Delei vakarienės taip ir liko nematyta raudonoji savaitė.

Gaila, kad musų veikėjai, kurie sako, kad jiems rupi pagerinimas darbininkų padėjimo, dar daugiaus temdina juos savo raudonomis savaitėmis. Parengtų savaites motirėlėms, merginoms, jaunikaičiams, vaikams,—tai butų nors nauda. Nereikėtų blevizgoti ant tautiečių, nereikėtų keikti kapitalistus ir klerikalus.

Apšviesk žmogų, priversk jį mąstyti, o paskui jau kabink jam savo idealš. **Vl. Lazdynas.**

Susirinkimo nutarimai.

1. Pakelti protestą prieš autokratišką Europos šalių valdymąsi — reikalauti, kad visose viešpatijose but įvesta plačiausia demokratiška konstitucija, ypač Rusijoje, kur gyvena lietuvių tauta.

2. Protestuoti prieš militarizmą, kuris autokratiją pagimdė, — reikalauti valstijų nusiginklavimo.

3. Protestuoti prieš nuožmius pasielgimus visų kariaujančių šalių, laužančių Hagos taikos kongresų nutarimus.

4. Reikalauti plačiausiai etnografiškai Lietuvai, priskiriant prie jos Prusų Lietuvą ir Suvalkiją, kuoplačiausios autonomijos, prideranačios visoms kulturingoms tautoms.

5. Reikalauti, kad tarptautiniame Europos taikos kongrese, kursai taikins sukilusias valstijas, butų įleisti ir išklausyti Lietuvos atstovų reikalavimai.

6. Pakelti protestą visur — žodžiu ir raštu — prieš musų kaimyniškas viešpatystes, kurios darys pastangas užgriebti visą Lietuvą arba nors jos dalį atsiplėšti.

7. Išreikšti užuojautą visoms Europos nuo karės nukentėjusioms tautoms, o ypač savo broliams-lietuviams:

a) pasižadėti juos sušelpti;

b) tam tikslui, t. y. tai pašalpai, paskirti visiems Amerikos lietuviams vienos darbo dienos pelną;

c) tą darbo dieną pavadint „Lietuvos Šventė Amerikoje."

d) tą dieną atsisakyti nuo visokių pasilinksminimų.

8. Įsteigti komitetą, kuris priimtų dedamas aukas Lietuvos reikalams.

9. Dalyvauti politiškame seime Chicagoje nusiuntimu savo rašto su susirinkimo nutarimais.

10. Kviesti latvius išvien prie bendro darbo atgavimui sau autonomijos.

11. Palikti Chicagos politiškam seimui apdirbti planą tolesnio veikimo, jei musų tautos reikalavimai Europoje butų ignoruojami.

12. Pasiųsti šiuos nutarimus į visus Amerikos lietuvių politiškus susivažiavimus.

WATERBURY, CONN.

Jau užsibaigė piknikų sezonas, o prasidėjo teatrų ir balių. Aušros teatralė draugija sulošė rugsėjo 17 d. vieno veiksmo juokus — „Tėtė pakliuvo." Veikalėlis perdaug trumpas, todel nėra ko apie jį ir rašyti. Paskiau vidutiniškai buvo atlikta deklamacija, o taipgi monologas (džianbambiškos spalvos). Visgi waterburiečiams reiktų reikalauti švaresnių monologų.

Darbai šiuom tarpu pas mus eina silpnai — dirba po keturias dienas savaitėj. Vienok girtuoklystė neikiek čia nesimažina.

Vakarų Mylėtojas.

HUDSON, N. Y.

Šiame miestelyje priskaitoma apie 14,000 įvairių tautų gyventojų, tarpe kurių randasi gerokas burelis ir lietuvių. Darbai čia taipgi sumažėjo. Vienok musų žmoneliai ant to nepaiso — pradaidžai savo kruvinai uždirbtus centus smuklėse bei prie kortų lošimo. Žinoma, kur girtuokliavimas, ten ištvirkimas ir kiti blogi darbai, — o be svaigalų hudsoniečiai visai negali apsieiti. Vestuvėse ir krikštynose svaigalai užima pirmą vietą — „bebaikaujant" ištuština 50—100 bačkučių; geria visi: seni, jauni, vyrai, moterįs ir vaikai.

Rugsėjo 5 d. laike vestuvių pas vieną smuklininką taip „prisivaišino" musų lietuviai, kad vienas kitam net galvas pradėjo skaldyti. Žinoma, kaip paprastai pas lietuvius, keletas mušeikų atsidurė šaltojoj. Rytmetyje kiekvienas užsimokėjo po 10 dol.

Apšvieta šio miestelio lietuviams nerupi. TMD. kuopa gyvuoja silpnai; gegužio mėn. ji buvo surengusi prakalbas; dabar manoma surengti spalio m. Prakalbos labai hudsoniškiams reikalingos. **Narys.**

SO. BOSTON, MASS.

Rugsėjo 13 d. pobažnytinėj svetainėj atsibuvo kun. T. Žilinsko sukviestas susirinkimas išrinkimui delegatų į lietuvių seimą Chicagoje, kur bus aptariama Lietuvos bei lietuvių padėjimas. Susirinkiman buvo sukviesti draugijų valdybos, paprasti sąnariai ir šiaip geri tėvynainiai. Susirinkime dalyvavo apie 300 ypatų; reikia pastebėti, kad beveik pusė buvo moterų.

Pirmiausiai vietinis klebonas paaiškino susirinkimo tikslą; paskiau buvo perskaitytas iš laikraščio p. J. Gabrio straipsnis ir Chicagos lietuvių atsišaukimas į visuomenę prisidėti prie to didelio darbo tėvynės labui.

Toliau pradėta tarties apie delegatų rinkimą Chicagos seimui. Tuoj stojo kalbėti p. Jurgelionis. Jis prirodinėjo, kad visuotinasai visų Amerikos lietuvių seimas atsibus ne Chicagoje, bet New Yorke, todel ir delegatus reikia siųsti tenai. — Ta jo kalba sukėlė trukšmą, bet vietinis klebonas greit visus nuramino.

Delegatu Chicagon tapo išrinktas gerai bostoniškiams žinomas Jonas Jaruševičius. Susirinkimas užsibaigė ramiai.

Dainų Mylėtojas.

KINGSTON, PA.

Yra malonu patėmyti, kad tarpe vietinių lietuvių pradeda atsirasti šiek-tiek susipratimo. Jau senai buvo laukiama pranykimo intemptos tarpe partijų neapikantos, bet pagalios apsireiškė kibirkštėlė vienybės. Dabar kįla klausimas — ar ilgai šis draugiškumas gyvuos? Ar nepradės viena arba antra pusė tempti viską ant savo kurpalio? Lai mumis likimas apsaugoja! Rugsėjo 8 d., vakare, susirinko atstovai SLA. 1 kp., TMD. 84 kp., SLRKA. 1 kp., o taipgi iš draugijų šv. Vincento, Antano, Izidoriaus, Jurgio, Jono, Petro ir Povilo, Martino ir Benedikto ir visų piliet. klubų iš Kingstono Edwardsvillės ir Luzernės bažnytinėn svetainėn apsvarstyti apie gelbėjimo fondą ir visuotiną seimą.

Po atidarymui susirinkimo (pirm. Vaitulionis) ir perskaitymui mandatų prasidėjo svarstymai. Buvo pakeltas klausimas apie pasiuntimą atstovų į visuotiną seimą, bet po ilgam svarstymui tas buvo tuom tarpu atmesta. Paskui tapo įneštas sumanymas pakviesti visas vietines ir iš apielinkės, Plymouth'o, Wilkes Barre ir Pittston'o, draugijas bei organizacijas, idant pasiųsti savo atstovus rugsėjo 20 d., vakare, į Kingstoną ant susirinkimo (bažnytinė svetainė) delei galutino apsvarstymo gelbėjimo fondo klausimo ir kitų svarbių klausimų. Pora atstovų paaiškino šio dalyvavimo bešališkumą. Butų malonu, kad nežiurint į pažiuras visos draugijos prisiųstų savo atstovus.

Kada užbaigė atstovai kalbėti apie užkvietimą ir tapo jų užmanymai patvirtinti, kilo klausimas apie vietą, kurioje butų parankiausiai įvykdinti visuotiną seimą. Po ilgų kalbų ir svarstymų tapo nutarta pranešti į Amerikos lietuvių visuomenę, kad mes sutinkame, idant seimas butų laikomas New Yorke bei Brooklyne, kadangi tenai yra centras lietuvių organizacijos SLA., o priegtam Did. New Yorkas, apart Illinois'o, daugelio valstijų lietuviams (Pennsylvanijos, Connecticut, Massachusetts ir tt.) parankiausia vieta.

Galop buvo nutarta stengtis padaryti pradžią fondui. TMD. 84 kp. nutarė neužilgo lošti teatrą ir visą uždarbį paaukauti lietuvių gelbėjimo fondo naudai. **Tiesos Mylėtojas.**

BRIDGEPORT, CONN.

Rugsėjo 25 d. buvo susirinkimas vietinių draugijų, Park teatre, delei rinkimo pasiuntinių į Lietuvių Visuotiną Seimą Brooklyne. Pradžioje susirinkimo panelė Paukščiutė iš New Haveno padainavo „Kur bakužė samanota," kuriai pritarė pianu jos sesuo. P. Mikolainis iš Brooklyno apsakė karės baisybes abelnai, o ypatingai Lietuvoje. Ragino visus prie šelpimo lietuvių, nukentėjusių nuo karės. P-lė Paukščiutė antru kartu padainavo „Su diev tėvyne", ir ant galo visi sudainavo „Lietuva, Tėvynė musų."

WILKES BARRE, PA.

Rugsėjo 7 d. J. Kunco salėje kalbėjo p. S. Michelsonas iš Bostono, Mass. Žinoma, prakalba išėjo paprasta — nieko naujo ir nieko blogo kalbėtojas nepasakė. Vienok jis neužkabinėjo jokios organizacijos ar atskirų ypatų ne iš socialistų abažo.

S. Michelsonas kalbėjo apie socializmą bei socialistų gerąsias puses; apie blogąsias, žinoma, nė žodžio — tartum jų ir nėra.

Paskiau kalbėtojas papasakojo apie europinės karės priežastis, jos pradžią ir visas baisybes.

Išviso prakalbos klausė 65 žmonės. **Vietinis.**

PROVIDENCE, R. I.

Rugsėjo 5 d. čia atsibuvo moterų draugijos „Birutės" balius. Žmonių buvo į 30 vyrų ir apie 40 moterų; taigi pelno iš to draugijai nebus jokio.

Buvo pasiųsta pakvietimas vietinei D. L. K. Gedimino Dr-jai (kaip čia visados daroma), kad dalyvautų tame baliuje; su pakvietimu buvo net nuėję dvi moterįs-delegatės. Padavus laišką-pakvietimą, buvęs tos dr-jos pirmininkas A. G. pasakė, kad to laiško negalima esą priimti, nes nepadėta draugijos žymė: kas ji per vienaa. Paskui delegatės paklausė, kokį jų draugijai ši pastarcji duos atsakymą: žodžiu ar laišku. Tuomet kitas narys, Z. P., paaiškino, kad moterįs skaityt nemoką ir gavę laišką turėsią eiti pas kitą, kad perskaityt. Bet, paėmus moterų dr-ją ir sulyginus 22 jų nares su 110 gediminiečių, pasirodys didesnis nuošimtis mokančių rašto moterų.

Panedėlį, rugs. 7 d., kalbėjo čia tų „mokytų" parengtose prakalbose p. F. J. Bagočius. Buvo kokis ir „teatras," monogolai ir dainos. Dainavo kokis ten vyrukas — „silkės balsu..." Ant jų baliaus irgi tik apie tiek buvo, kaip ir per moterų balių.

Tai iš visko matyt, kad tik iš priežasties „mokytų" (kuriems visiems da patartina per šią žiemą gerokai abėcėlę pasimokint) čia viešpatauja tarp draugijų nesutikimai, kurie daug kenkia viešam veikimui.

Bet dabar, vienok, išrinkta delegatai, kad visos draugijos išvien mėgintų čia įsteigt kokį viešą namą. Manoma tame reikale sunaudot vietos lietuvių bažnyčia, kuri jau keli metai tuščia stovi. Ją parduodą už $5,000. Veikianti komsija išrinkta — P. Šunskis ir J. Mickus.

Turiu dar pridurti, kad ši moterų draugija da ikišiol neįstengia gaut čarterio, iš ko „socialistai" labai džiaugiasi. Reikia, kad prie išdavimo čarterio pasirašytų apie 7 piliečių vyrų moterįs; ir tie „socialistai" draudžia savo moterims, kurios, nors pagal jų pilietės, pasirašyt. Ko daugiau jau reikia? Prie ko jie mano žengt savo tokiais netikusiais darbeliais — nesuprantama...

Vienok gaila tokių žmonių, nes jie nė to nežino, kad nieko nežino... **M. P. G.**

BALTIMORE, MD.

Reikale I. W. W. Susivažiavimo. Mes, Baltimorės industrialistai, pilnai sutinkame su Rochesterio industrialistais, kad yra butinai reikalingas lietuviams pramoniečiams susivažiavimas.

Sumanymas šaukti lietuvių pramoniečių susivažiavimas buvo pakeltas Rochesterio I. W. W. lokalo 191 „Laisvės" N 52; po tuom užmanymu pasirašė vardan Rochesterio I. W. W. skyriaus J. D. Bindokaitis.

Baltimorės I. W. W. lokalas 192 tam užmanymui pilnai pritarė ir išrinko tam reikalui komisiją, kurios priedermė darbuoties reikale I. W. W. įvykdinimo susivažiavimo. Šitam reikalui mes baltimoriečiai kviečiame ir kitų miestų I. W. W. skyrius padėti mums darbuoties susivažiavimo įvykdinimui.

Baltimorės I.W.W. skyrius paduoda sumanymą laikyti susivažiavimą šįmet, pabaigoj gruodžio mėnesio, mieste Baltimore, Md. Susivažiavimas mums butinai yra reikalingas; jeigu mes lietuviai pramoniečiai prisirengtume prie susivažiavimo, tuomet mes daug galėtume pagerinti ir sustiprinti I.W.W. uniją. Ant susivažiavimo mes galėtume prašalint visus vaidus, kurie tarpe mųs industrialistų šiuo tarpu įsivyravo.

Kiekvienas I.W.W. skyrius privalo butinai rengtis prie susivažiavimo. Ant susivažiavimo galėsim tarties ir apie lietuvių pramoniečių organą „Darbininkų Balsą," apie I.W.W. konstituciją ir apie kitus reikalingus dalykus, kurie mums yra butinai reikalingi. Žodžiu sakant, mes turime daugybę reikalų, kuriuos butinai reikia aptarti. Taigi, darbininkai, jeigu mes susivažiavimą galėtume įvykdinti pabaigoje 1914 metų, tuomet mes, pramoniečiai, padarytume didelį žingsnį pirmyn.

Todel mes, Rochesterio ir Baltimorės I.W.W. skyriai, kviečiame ir kitų miestų skyrius kuogreičiausiai tą užmanymą pradėti svarstyti ir rengties prie susivažiavimo. Kiekvieno darbininko ir darbininkės yra pareiga pakelti šį klausimą ir imties už darbo del pagerinimo savo buvio bei del geresnio duonos kąsnio.

Vardan Rochesterio ir Baltimorės 191 ir 192 skyrių kviečiame visus kitų miestų skyrius rengties prie I.W.W. skyrių susivažiavimo.

Presos komitetas:

K. A. Leliašius,
K. J. Geležėlė.

AMSTERDAM, N. Y.

Čia buvo toks atsitikimas. Pas tulą p. T. gyveno p. B. ir jo sesuo. Gaspadorius T., mylintis girtuoklystę, senai jau nedirbo. Rugsėjo 14 d., kuomet nebuvo namie p. B. ir jo sesers, jis apjieškojo jų kišenes — kišenėje p. B. surado 7 dol., o jo sesers — 20 dol. Pasiėmęs tuos pinigus, p. T. nuėjo į vieną saliuną ir „fundijo" visiems, kurie tenai buvo. Nuėjęs į kitą saliuną, pajuto, kad pinigų jau nebeturi.

Ant rytojaus p. B. su seserimi, neradę savo pinigų, pradėjo klausti gaspadinės, t. y. ponios T. Jos vyras, parėjęs namon girtas, prisipažino jai paėmęs svetimus pinigus.

P-as B. patraukė savo gaspadorių teisman. Rugsėjo 17 d. atsibuvo teismas. Kaltininkas nesigynė. Užklaustas teisėjo, delko jis ėmė iš svetimos kišenės pinigus, p. T. atsakė, kad jis norėjęs pasinešiot. Taigi už pasinešiojimą bei praradimą svetimų pinigų teisėjas nusprendė, idant p. T. teismui užmokėtų 20 dol. ir atiduotų pavogtųjų pinigų savininkams 27 dol. Kadangi p. T. pinigų neturėjo, o jo žmona atsisakė už jį mokėt, tai jį nuvedė trims savaitėms į šaltąją. Tokios tai giruoklystės pasekmės. **Blaivas**

... LAWRENCE, MASS.

Lawrence'o jaunimas truputį sumažėjo — pora vaikinų, butent Petras Strazdas ir Stepas Večkys, išvažiavo Valparaiso universitetan mokinties. Nors šie jaunuoliai neprigulėjo prie jokių draugijų, išskyrus tik vietinę pašalpinę Lietuvos Sunų Dr-ją, bet su jaunaisiais įvairiuose susirinkimuose noriai dalyvaudavo, buvo meilus, simpatiški. Velijame jiems ten geros kloties.

—s.

HAVERHILL, MASS.

Rugsėjo 20 d. vietos jaunimas parengė išvažiavimą nuošalyj miesto, prie ežero. Jaunimo buvo susirinkę apie 50 abiejų lyčių. Šis išvažiavimas pažymėtinas tuomi, kad jį atlankė p. Račkauskas, „Tėvynės" redaktorius (tuomi laik viešėjęs Lawrence, Mass., pas pp. Ramanauskus), d-ras K. Mikolaitis su žmona iš Lawrence, p. Ramanauskienė, p. Sekevičius ir dar pora svečių iš Lawrence. Svečiai buvo paprašyti pakalbėti. Dak-

taras ir p. Ramanauskienė sveikino vietos jaunimą už gražius jų susiėjimus, pasilinksminimus ir tt. P-as Račkauskas kiek ilgiau pakalbėjo apie Europos karę, apie busiamąjį lietuvių bendrąjį politiškąjį seimą ir jo tikslus. Vietos jaunimas labai užsiganėdino iš atsilankiusiųjų. Apart svečių kalbėjo dar pp. Gardulis, Bakanauskas ir broliai Čirai. Keletas mergelių padainavo lietuviškų dainelių solo ir choru. Paskui dar daktaras parodė keletą lietuviškų šokių.

Truputį reikėtų mus pačius pa barti; keletas jaunuolių pasigėrė ir ne taip jau gražu buvo, kaip reikėtų. Taigi kitu kartu tebuna mažiau alaus.

* * *

Kaip skaitytojai žino jau iš laikraščių, kad pas mus buvo valgomųjų daiktų kooperacija. Taigi jinai jau keletas savaičių atgal susibankrutijo. Nors pirkėjų buvo nemaža, bet delei netvarkos (nebuvo kam gerai prižiurėti) turėjo užsidaryti.

* * *

Rugsėjo 6 dieną P. Gardulis vedė. Jis buvo šiek-tiek pasidarbavęs del vietos lietuvių. Platino laikraščius (ir dabar jo krautuvėj, 112 River st., galima gauti visokių laikraščių, ir „V. Liet."), rengė prakalbas; jo iniciativa buvo susitvėrus ir kooperatiškoji valgomų daiktų krautuvė, etc.

Velijama jam gražaus gyvenimo.

Beje, vietos Lietuvių Politiškasai Klubas jau nusipirko šmotą žemės ir jau tuoj pradės statyti savo namus. Padarys ir gražią vakarams salę. Reikia pasakyti, kad musų haverhilliečių yra tik 7—8 šimtai lietuvių, o viskas gražiaus klojas, negu musų kaimynams, pav. Lawrence'ui, kur lietuvių yra 3—4 tukstančiai. **Motiejus.**

LAWRENCE, MASS.

Apsigyveno lietuvis daktaras. Rugsėjo 10 d. atvažiavo pas mus d-raas Kaz. Mikolaitis. Apsigyvens pas mus ant visados. Čia lietuvių yra gana daug. Dirba beveik visi audinyčiose; darbai nors nesunkus, bet nesveiki. Žmonės dažnai serga. Tokiu budu svetimtaučiai daktarai lietuvius ligonius išnaudodavo kiek tik galėdami, o ypač lietuves merginas. Nuo jų, kaipo nemokančių šio krašto kalbos, galima buvo tankiai išgirsti visokių pasiskundimų. Kitos merginos, kad susikalbėti su daktaru, samdydavo visokias „bobelkas," kurios jau mokėdavo šiek-tiek susikalbėti. Žinoma, joms vis už žygį reikėdavo užmokėti. Dabar lietuviai ligoniai stačiai gali kreiptis prie savo tautiečio. Naujasai daktaras yra darbštus, sąžiningas. Ofosaas ir gyvenamoji vieta randasi: 125 Haverhill st., kampas Jackson, prie miesto parko.

Dabar da Lawrence'o lietuviams reikėtų lietuvio aptiekoriaus. Puikiai galėtų užsilaikyti. —s.

CAMBRIDGE, MASS.

Buvo atsiųsta telegramas iš Chicagos, šaukiantis į p. Gabrio rengiamą „visuotiną" seimą. Kun. Krasnickas nuo savęs, parapijos vardu, pasiuntė delegatą V. Jakavičių. Bet kas stebėtina, kad tas žmogelis nemoka nei skaityti, nei rašyti — ir ką jis veiks ten nuvažiavęs? Todel dabar vietos lietuviai ir kalba: „koks seimas, tokie ir delegatai." Šv. Juozapo Draugystės komitetas susirinkęs apsvarstė ir nutarė neprisidėti prie p. Gabrio seimo. Abelnai, visos vietos draugijos boikotuoja tą Gabrio seimą Chicagoje.

Pas mus nėra tos savaitės, kad katalikai, begerdami bačkutes, nepadarytų veinur ar kitur muštynių, bet kas stebėtina, kad ir tarp socialistų atsikartoja ta pati historija. Dabar kelios dienos atgal socialisto R. Stašio moteris, budama pikta ant vienos savo draugės, patikusi ją vienoj krautuvėj, nieko nelaukdama pradėjo daužyti jai žandus. Už tokį „moksliską" pasielgimą turėjo stoti prieš teismą, bet teismas tapo atidėtas; kaip užsibaigs — dar nežinia. **Ilgakojis.**

BRIGHTON, MASS.

Atsilankius man šitame miestelyje, pasirodė, kad vietos lietuviai norėtų dirba ant tautiškos dirvos. Yra čia kelios draugijos, kurios laiks nuo laiko šįtą parengia. Taip rugsėjo 13 d. Šv. Jurgio Dr-ja buvo parengusi vakarą, kurio programas susidėjo iš prakalbų, monologų ir dainų. Į šias prakalbas atsilankė daugybė žmonių, ne tik vietinių, bet ir iš visos apielinkės, nes visi geidė ką nors išgirsti apie dabartinį padėjimą Lietuvoj.

Pirmiausiai draugijos pirmininkas, p. B. Ajauskas, trumpai paaiškino apie prakalbų tikslą. Paskiau Jaunuomenės Choras iš Cambridge, Mass., vedamas p. A. Kasparavičiaus, sustojus publikai sudainavo tautišką himną ir šiaip kelias tautiškas dainas.

„Ateities" zeceris pakalbėjo apie europinę karę. Po jo kalbai vėl padainuota. F. Janulavičius atliko labai juokingą monologą. Z. Jankauskas pradžioj kalbėjo apie karę Europoje, o paskui perėjo prie visuotino lietuvių seimo. Jis nurodė, kad Chicagon persunku lietuviams nuvažiuoti, ypač iš Naujosios Anglijos. Kiekvienas delegatas kelionei turėtų praleisti didelius pinigus.

Toliaus puikiai padainavo choro vedėjas su dviem išlavintais choristais. Pusėtinai gerai padainavo solo p-lė O. Šarkiutė. J. Mitrikevičius pasakė juokingą monologą apie savo vargus (nupuolimas jo usų bereikalingai sukėlė daug juoko). P-lė P. Šarkiutė puikiai padainavo „Miškas užia," kas publikai labai patiko.

Čia tapo perstatytas naujai susitvėręs Birutės Choras, vedamas . Kasparavičiaus. Pranešus pirmininkui, kad jau ir Brightone yra susitvėręs lietuvių choras, tarpe publikos apsireiškė didelis džiaugsmas. Už nenuilstantį pasidarbavimą jaunuomenės labui reikia padėkavoti p. A. Kasparavičiui. Šis Birutės Choras padainavo tris tautiškas daineles. Nauji dainininkai net tris kartus buvo iššaukti ant estrados.

Apart to, buvo ir deklamacijos. Juk dainos ir doros deklamacijos yra geriausiais žmogaus dvasios nuramintojais.

Žmonių vakare atsilankė apie 500; visi užsilaikė ramiai. Vakaras užsibaigė tautišku himnu (su stojus publikai). Brightono ir Cambridge'iaus chorai kartu sudainavo „Lai gyvuoja mųs tauta!"

Geistina, idant Brighton'o drjos tankiau rengtų tokius puikius vakarus. **Svečias.**

WILKES BARRE, PA.

Rugsėjo 13 d. LSS. 9 kuopa surengė taip vadinamos „raudonosios savaitės" apvaikščiojimą. Publikos prisirinko pilnutė svetainė, kas buvo pirmu kartu, nes niekuomet neateidavo ant socialistų prakalbų tiek daug publikos, kiek šiuom sykiu.

Pirmiausiai buvo pardavinėjama „Kova," kuri yra išleista tam tyčia raudonomis raidėmis. Agentų buvo pilna, bet salėje „Kovą" užrašė tik-tik vienam; keletas nusipirko atskirus num.

Kalbėtoju buvo p. S. Michelsonas iš So. Bostono, „Keleivia" redaktorius. Kalbėjo jis lygiai 3 val.; daugiausiai „auksaburniavo" apie socializmo gerumą, o visų kitų srovių tuštumą; kalba buvo pilna užmėtinėjimų tautiečiams. Lėmė išganymą tiems, kurie skaito „Keleivį," „Laisvę," „Kovą" ir „Naujienas", o pražutį tiems, kurie skaito „Vienybę Lietuvninkų," Lietuvą„ ir „Laisvąją Mintį." Esą tuose laikraščiuose tik vieni apgarsinimai. Nesigėdi meluoti viešai publikai, kurios vienas trečdalis skaito „V. Liet." Wilkes Barre, Pa., ir žino, kas yra ten rašoma. Toliaus užpuolė ant inteligentų, o jau d-ro Šliupo pasmerkimui pašventė apie 15 minutų — išniekino jį taip bjauriai, kad keletas laisvesnių klausytojų nuspjovė ir išėjo iš salės, sakydami, kad jie norėję išgirsti ką indomesnio, o ne apie d-ro J. Šliupo ypatos šlovės nuplėšimą.

Raudoniesiems p. Michelsono prakalba labai patiko.

Tai tokios buvo „raudonosios savaitės" prakalbos; jos tik suerzino priešingų pažiurų žmones.

Toliaus buvo kalbėta apie karę be jokio nuoseklumo ir aiškumo.

Daugiau niekuomet neisiu ir kitam pasikysiu, kad neitų ant panašių „oratorių" prakalbų, nes tai visai bereikalingas laiko leidimas.

* * *

Rugsėjo 13 d. tapo pašautas priemiestyj Wilkes Barre šerifas pas saliunininką P. Pataloni, lietuvį. Mat, nedėliomis gaudo tuos saliunininkus, kurie daro biznį. Taip buvo ir su p. Pataloniu. Kuomet išlandęs po visus namo pakampius šerifas lipo į automobilį, tuom tarpu kas tai šovė iš revolverio ir pataikė jam į ranką. Tapo suareštuoti Patalonio burdingieriai — A. A. žis ir J. Degutis. Šerifas sakė, buk iš tos stubos šovė, bet niekas nematė. Užstačius po 500 dol. kaucijos, suareštuotieji tapo paleisti iki teismo.

* * *

Šiomis dienomis atsidarė Luzernės pav. „Court Criminal," kuris teis visus kriminališkai prasikaltusius. Štai rezultatas: nuteisė tulą J. Noss už įžeidiimą ir užpuolimą 14 metų mergaitės renkant kalnuose uogas. Teisėjas O'Boyle pasakė, kad mažiausia bausmė už tokį prasižengimą — tai 12 metų į pataisos namus ir $1,000 dol. pinigais. Antra byla buvo irgi už pasikėsinimą ant 50 metų moteries su kirviu; gavo 2 metu į pataisos namus. ir turėjo užsimokėt 100 dol. pinigais.

Abelnai, teisėjas O'Boyle yra pasakęs, kad jis panašius prasikaltėlius baus skaudžiai.

Reikia manyti, kad susimažins įvairios kriminališkos bylos.

Vėsas civiliškas bylas jis atmeta arba perduoda kitiems teisėjams. **Vietinis.**

BALTIMORE, MD.

Rugsėjo 14 d. lietuvių Centro svetainėje atsibuvo viešas lietuvių susirinkimas, sušauktas del apkalbėjimo apie padėjimą Lie-

(Tąsa ant 8-to pusl.)

OSKAR WILDE.

GRANATŲ PAVESYJE.

PASAKOS.

Išvertė

KAZYS PUIDA.

(Tąsa).

tamentus, vaikų lydima tokioje pat tvarkoje, kokioje čionai buvo ėjusi.

Kuomet mažasis Kupriukas išgirdo, turįs dar kartą šokti del Karalaitės ir dar jai pačiai paliepus, jis taip išdido, kad išbėgo sodnan ir kvailiu ekstazu, visai netikėtais ir nerangiais susijausminimo gestais ėmė bučiuoti be paliovos baltą rožę.

Gėlės pasipiktino tokiu atkakliu įsibrukimu skaisčion jų viešpatijon; kuometgi jos pamatė, kaip jis šokinėjo po takus, taip juokingai rankomis mosuodamas, jos nestengė ilgiau savo pasipiktinimo stabdyti.

— Jis, ištiesų, perlabai šlykštus, kad jam leidžiama butų žaisti ten, kur mes esame! — šaukė Tulpės.

— Geriau padarytų aguonų syvų atsigėręs ir tukstančiui metų užmigęs, — ištarė didžiosios raudonos Lelijos ir nukaito iš pykčio.

— Tai tikra bjaurybė! — sukranksėjo Kaktusas, — koks jis raišas ir šlykštus, o jo galva visiškai neproporcionalė kojoms. Tikrai, aš jaučiu, kaip stiebias mano dygiai jį matant ir jei tik jis prisiartįs prie manęs, aš suleisiu jin savo adatas.

— Rankoje jis turi gražiausią mano žiedų! — sušuko baltųjų Rožių krumas. — Aš pats padovanojau jį nudien Karalaitei jos gimimo dienoje, o tas bjaurybė pavogė jį, — ir krumas suriko čypliu balsu: — Vagis! vagis! vagis!

Dargi raudonosios Geranijos, paprastai ramios ir žinomos savo giminės bėdinumu bei skaitlingumu, pamačiusios mažąjį Kupriuką, susiraukė. Fialkoms gi tyliai pastebėjus, jog, žinoma, jis labai negražus esąs, bet kad jis čia nieku sau pagelbėti nėgalįs, Geranijos visiškai išmintingai pastebėjo, kad tame tai ir yra vyriausias jo neprieteklius ir nėsą visai reikalo stebėties žmogumi vien tik todel, kad jis neišgydomas. Ir kai-kurios Fialkų turėjo sutikti, jog Kupriuko šlykštumas buvo pedrąsus ir jog jis parodytų daugiau sąmonės, jei nuduotų nuliudusį ar bent susimąstėjusį, vieton šokinėjus ir rodžius tokio kvailas bei laukines pozas.

O senasai Saulės Laikrodis, ta nepaprastoji retenybė, rodžiusi kitados laiką pačiam Imperatoriui Karoliui V, taip nustebo mažo Kupriuko atsiradimu, kad vos neužmiršo pažymėti savo ilguoju šešėliupirštu dvi minuti ir turėjo kreipties besišildančion ant saulės spindulių apipiltos baliustrados baltan povan ir ištarti, jog karalių vaikai, kaip visiems žinoma, karaliai, o angliadegių vaikai — angliadegiai, ir visai neišmintinga butų tvirtinti atžagariai. Su tomis išvadomis povas pilnai sutiko ir taip balsiai sušuko „žinoma! žinoma!" — kad aukso žuvytės, gyvenančios baseno vėsiose srovėse, iškišo iš vandens savo snukučius ir paklausė didelio akmens Tritono, kas čia tokio atsitikę?

Paukščiai tečiau užjautė Kupriuką. Jie dažnai regėjo miške, kaip jis, lyg Elfas, vaikė besisukančius ore lapus arba, susirietęs kokio-nors seno ąžuolo dravėje, dalijos riešutais su voverėmis. Juk net lakštingalas, dainuojąs gojuje naktimis taip maloniai, kad kartais net Mėnulis kreipdavo savo ausis jin, užsiklausęs — negalėjo savo gražumu pasigirti; ir juk Kupriukas visuomet geras buvo jiems ir per visą nepaprastai šaltą žiemą, kuomet nebuvo uogų ant medžių ir žemė kieta buvo, kaip geležis, ir vilkai prieidavo miesto vartus maisto jieškodami, jis neužmiršo jų, bet visuomet atiduodavo trupinius nuo mažutės savo duonos riekutės ir dalijos su jais neveizdint skurdaus savo pusryčio.

Jie skraidė ir lakiojo apie jį, tauškėdami tarp savęs ir beveik paliesdami jo veidą sparnais, o mažasis Kupriukas nestengė iš didelio džiaugsmo susiturėti nedarodęs jiems puikios gražios baltosios Rožės ir nepapasakojęs, kad pati Karalaitė davusi ją jam, kaipo meilės išraišką.

Paukščiukai nesuprato nėvieno žodžio iš jo pasakojimų, bet tai nesvarbu, nes jie vis-gi palenkė šonan galvutes ir nudavė giliai susimąstę esą, kas juk turi savo vertę, bet daug lengviau padaroma.

Driežams jis ir-gi labai tiko ir, kuomet jis, pailsęs nuo bėgiojimo, puolė žolėn pailsėti, jie ėmė žaisti aplinkui jo ir stengės užimti jį, kaip mokėjo. — Ne visi gali buti tokie gražųs, kaip driežai, — šaukė jie, — tai butų perdidelis reikalavimas Ir, vis-gi keista, jis galų-gale jau visai ne toks šlykštus, žinoma, jei užsimerkti ir nežiurėti jin. — Driežai iš prigimties didelė filosofai ir kartais, susimąstę, ištisomis valandomis sėdėdavo drauge, kuomet nebuvo kas veikti, arba kuomet oras buvo lietingas ir neleisdavo išeiti iš namų.

Bet gėlės labai susierzino driežų bei paukščių pasielgimu. — Tai parodo tiktai, — tarė jos, — kaip subjaurina tas nuolatinis tauškimas bei lakiojimas. Gerai išauklėti žmonės visuomet liekas ant tos pačios vietos, kaip štai mes. Nieks niekuomet nematė, kad mes butumėm ant tako šokinėjusios arba, kaip bepročiai, butumėm žiogus po žolę gainėjęę. Kuometi mums reikia oro atmainos, mes pasišaukiame daržininką, ir jis nuneša mus kitan klomban. Tai labai padoru ir visi turėtų taip elgties. Bet nė paukščiai, nė driežai nepažįsta ramybės jausmo, o paukščiai net neturi nuolatinio adreso. Jie stačiai valkatos, lyg čigonai, ir su jais reikėtu elgties taip-pat, kaip su anais. — Ir gėlės iškėlė savo nosis augštyn ir išdido; kuomet gi, keliomis minutėmis vėliau, jos pamatė, kaip mažasis Kupriukas sunkiai atsikėlė nuo žolės ir nuėjo per terasą ruman, jų piktumui nebuvo ribos:

— Jis reikėtų ligi gyvos galvos uždaryti, — sušuko jos. — Pažvelgkite tiktai jo kupron ir į šleivas kojas! — ir jos ėmė tyliai juokties.

Bet mažasis Kupriukas nieko nežinojo apie jų jausmus. Jis labai mylėjo driežus bei paukščius ir manė, jog gėlės — puikiausi sutvėrimai visame pasaulyje, išskyrus, žinoma, Karalaitę, bet juk ji davė jam puikią baltą Rožę ir ji mylėjo jį — tai jau visai kas kito. Kaip jis norėtų vėl buti su ja kartu! Ji pasodintų jį po dešinės ir nusišypsotų jin, o jis niekuomet neapleistų jos; jis butų jos žaidimų draugas ir išmokintų ją visokių fokusų. Nors jis niekuomet nėra buvęs rumuose, bet jis žino daugybę įvairiausių žaidimų. Jis mokėjo dirbti iš medvilnių narvelius žiogams ir galėjo išpjauti iš ilgo, krumpliuoto bambuko birbynes, kurių garsus taip labai mėgo Panas. Jis žinojo kiekvieno paukščio balsą ir galėjo suvilioti nuo lajos špoką arba iškviesti iš pelkių genžę. Jis nuspėdavo kiekvieno žvėries pėdsaką ir galėjo susekti Zuikį sulig lengvų atspaudų jo kojų arba Šerną sulig sumindintų lapų. Visi vėjo šokiai buvo jam pažįstami: audringas šokis rudenį raudonose drapanose; lengvutis šokis sandaluose po pievas; šokis su baltomis, snieguotomis girliandomis žiemą ir žiedų lapelių šokis vaisių sodnuose pavasaarį. Jis žinojo, kur suka lizdus laukiniai karveliai ir kartą, kuomet medėjas pagavo kilpomis jaunutę porelę, Kupriukas pats išaugino mažučius, parengęs jiems namelį nukirsto gluosnio plyšyje. Paukščiai visai prijunko ir kasdieną lesė iš jo rankų. Karalaitei ji tikrai butų patikę, ir landą augalotus paparčius triušiai ir žalvarniai, su savo žalsvai-auksuotomis plunksnomis bei juodais snapais, ir ežiai, susirietę daigun kamuolin, ir didelės, rimtos šliužės, kurios pamažu slenka, linguodamos galvomis ir skindamos pakeliui jaunus lapelius. Ji tikrai turi ateiti miškan pažaisti su juo. Jis užleis jai savo mažutį patalą ir lig auštant saugos ją ties langu, kad raguoti laukiniai žvėrįs nenuskaustų jos ir alkani vilkai neprieitų perarti prie grįčios. Rytą gi jis pažadintų ją, pasibeldęs langinėn, ir juodu žaistų sau per kiaurą dieną miške. Vienumos miške visai nejunti. Kartais, skaitydamas išmargintą kningą, prajodavo vyskupas ant balto mulo. Kartais praeidavo sakaliniai žaliomis kepurėmis ir išmintos odos jupomis; ant rankų laikė jie pridengtus sakalus. Vinuogių rinkimo metu praeidavo išspaudėjai su raudonų syvų ženklais ant kojų ir rankų, žibančių vijurkų vainikais, ant pečių laikė dumples, iš kurių varvėjo rau-

NUKENTĖJUSIEMS DARBININKAMS ATLYGINIMAS.

(Tąsa).

kokia tai buvo priežastis ar kieno tai buvo kaltė, išimant tik tą, jei sužeidimas atsitiko per sužeistojo darbininko liuosą norą su tikslu save ar kitą sužeist bei mirtį padaryt, arba kuomet sužeidimas atsitiko vienintėliai per sužeistojo darbininko girtybę jo darbo laiku. Kuomet sužeidimas atsitinka iš liuoso noro sužeistojo darbininko save ar kitą sužeist bei mirtį padaryt, arba kuomet sužeidimas atsitiko vienintėliai per girtybė sužeistojo darbininko jo darbo laiku, nei sužeistasis darbininkas, nei tokio darbininko paveldėjai gaus atlyginimą sulig šito skirsnelio.

Pamainomas budas — Dal. 11. Atsakomybė, kuri viršutinėj dalelėj aprašyta, turi but išimtina, išskiriant tik, jeigu darbo davejas nepasirupins atlyginimo išmokesties savo sužeistiems darbininkams ir jų paveldėjams, kaip pasakyta 50-toje dalelėj šito skirsnelio, sužeistasis darbininkas ar jo įstatymiški atstovai, jei nuo sužeidimo pasimirtų, gali, sulig savo nuožvalgos, pasirinkt atlyginimo budą sulig šito skirsnelio, arba skųsti teisman už tokio sužeidimo nuostolius; ir taip atėjus teismui apkaltinamasis gali nesiteisinti, kad sužeidimas atsitiko per kito darbininko neapsižiurėjimą, ar kad darbininkas parsisamdydamas prisiėmė tuos nuostolius patsai panešti, ar kad sužeidimas atsitiko delei paties darbininko neatsargumo.

Atlyginimas nepavelytas per pirmas dvi savaites — Dal. 12. Nepavelyta išmokėti atlyginimo per pirmas 14 dienų nuo sužeidimo, išskiriant pašalpą, nurodytą dalelėj 13-toj šio skirsnelio.

Gydymas ir prižiurėjimas sužeistųjų darbininkų — Dal. 13. Darbo davėjas umai privalo parupinti sužeistajam darbininkui tokį daktarišką, chirurgišką ar kitokį patarnavimą ar gydymą, slaugytojas ir ligonbučio priežiurą, gyduoles, kriukius ir aparatus, kokie butų reikalingi ir kokių darbininkas reikalautų, bėgyje 60 dienų po sužeidimui. Jeigu darbo davėjas šito nepadarytų, tai sužeistasis darbininkas gali patsai pasirupinti darbo davėjo lėšomis. Darbininkas negalės gauti atmokėjimo už tokį gydymą ar patarnavimus, jeigu jis pirmiau nebuvo to pareikalavęs iš darbo davėjo, kad parupintų, ir jeigu darbo davėjas nebuvo atsisakęs ar nepaisęs šito padaryti. Visi tokie mokęsčiai ir kiti reikalavimai už tokį gydymą ir patarnavimus turės buti nustatyti per komisiją, kaip nurodya dalelėj 24-toj šio skirsnelio, ir turi buti aprubežiuoti taip, kaip toje pačioje apielinkėj yra paprastai imama už sužeistųjų ypatų tam panašų gydymą ir sulig gyvenimo aplinkybių.

Savaitinių algų atlyginimo pamatas — Dal. 14. Jeigu kitaip nėra šitame skirsnelyj padavadyta, tai paprastoji savaitinė alga, kurią ėmė darbininkas sužeidimo laiku, but imta kaipo pamatas, ant kurio bus apskaitliuota atlyginimas arba mirties pašalpa, ir turi but nuspręsta sekančiai:

1. Jeigu sužeistasis darbininkas buvo darbe, kuriame jis darbavosi sužeidimo laiku, ar tai tam pačiam darbo davėjui, ar ne, bėgiu šito paties meto tuojaus prieš sužeidimą, jo vidutinis metinis pelnas turi susidėt iš 300 sykių dieninės algos ar mokesties, kurią jis turėjo pelnyti šitame darbe dienomis, kuomet jis ten dirbo;

2. Jeigu sužeistasis darbininkas nedirbo šitoje darbavietėje per ištisą metą, jo vidutinis metinis pelnas turi susidėt iš 300 sykių dieninės algos ar mokesties, kurias gauna tos pačios klasės darbininkas, dirbęs ištisai visą praėjusį metą prie to paties ar tam panašaus darbo, toj pačioj ar apigardinėj vietoj, nuo dienų, kuomet ten dirbo;

3. Jeigu nei vienas iš viršui einančių budų nedaleis išmintingai ir teisingai prieiti prie nusprendimo sužeistojo darbininko metinės uždarbės, tai metinis inplaukimas bus paskaitytas toks, kokį sužeistasis darbininkas ir kiti darbininkai tos pačios ar panašios klasės, dirbantįs tam pačiam ar arčiausiai tam panašiam darbe, toj pačioj ar apigardinėj vietoj, gali išmintingai perstatyti metinę uždarbę sužeistojo darbininko darbe, kuriame jis sužeidimo laiku dirbo;

4. Vidutinė savaitinė darbininkų alga turi buti viena 52-tra dalis iš jo metinio uždarbio;

5. Jeigu bus nustatyta, kad sužeistasis darbininkas sužeidimo laiku buvo nepilnametis, ir galima buvo tikėties, kad normališkose sąlygose jo alga butų pasididinusi, reikia sanprotauti, kad pamatas yra jo busimos savaitinės algos.

Sužeidimo lentelė — Dal. 15. Yra nustatyta sekanti sužeidimų lentelė:

1. Visiškas sužeidimas ant visados. Atsitikus sužeidimui ant visados, turi but mokėta darbinin-

(T. b.)

LIETUVIU SPAUDA PRAEITYJ.

(Tąsa).

„Pumarai, arba pagal musų liežuvį kalbant, Pamariai (Pomerania), kadągi iszilgai jurių bei marių guli, ale ne pagal musų Lietuvos marės, ir ne pagal marės netoli anapus Karaliaucziaus esanczias, bet prie Stetino ir tt.''

Toliaus ant pusl. 15:

„O ipacz jus, lietuvininkai, dėkitėsi aną szlovingą malonės atlankimą į savo szirdį. Nes jus anų Pumariszkių artimesni gentįs esate, kaip kiti. Jau labai seniai kitą kartą lietuvininkų szaka į anus kampus nusitraukė, ir tos szakos vaikų vaikai jau po tolimos ailės dabar ten givena, ir tarp jų tai nusidavė, kas pirm to praneszta. Rods jau seniai anie jusų gentįs savo senovės kalbą pametė ir vokiecziais pastojo, ir vos keli dar szian ir ten tarp saves kartais tokia kalba kalba, kuri daug priligsta musų lietuviszkajai. Ale tai nėko nedaro, jie tacziau jusų gentįs ira. Jei tais norite buti, isz tikro atsižinti ant savo senovės kraujo, tai tuolaik melskitesi pono Jezaus, iki ir jus lankis'' ir tt.

Dar vieną, tikresnę ir vėliausiai ištyrinėtą žinią randame apie „Nusidavimus'' šių metų „Draugijoje'' (1914 m. t. XXII), kur p. A. B. Klaipėdiškis šiaip rašo:

„...Redaktorius-leidėjas „Nusidavimų'' buvo Kretingos bažnyčios mokytojas Fr. Kelch'as. Laikraštėlis pranešinėjo visokius tikybinius nusidavimus ir prietikius iš pagonų žemės ir Europos. Kaip kada buvo ir Prusų valdžios politika ir lietuvių tautos reikalai paliečiami. Bet vyriausias tikslas buvo: gelbėti pagonus. Nr. 9 (1832 m.) taip rašoma: „Ypaczey klausykit!, mylimi Draugai Lietuwininkai! ką mislijat? kaip cze yra? Isz wissokiu žmonu jau iszeję yra, Pagonams Ewangelią apsakyti, ir isz kittu Zmoniu Gimminu jau Daugybe, o gimmusu Lietuwninku dar ney wiens. Rods isz musu kampo jau wiens dirb, Renius Ostindioje, ir Wieszpats jam dywnay ypatiszka Pasisekimma sutenk, ir tuomi gana aiszkey parodo, kaip musu žmonęs toj' savo Szlužboj' noretu. Arba, ar paiki Lietuwininkai Ponui Iezui per menki, juos sawo apasztaliszką Uredą pritaisyt' ir wartoti?...''—''

P. Klaipėdiškis prie to priduria:

„Tikslas pasiektas. Šiandien Prusų lietuviai daugiau rupinas pagonų, negu savo tautos reikalais. Laiškelis tebeina ir dabar Karaliaučiuje. Kaip kada išeina du numeriu kartu. Redaktorium pasirašo nuo 1907 m. Nitkiškių (Tilžės apskr). Kunigas Šuišelis.''

Mes prie šito pridurtume, kad nuo anos gadynės laikraščių nereikia daug ir reikalauti, ypač jei jie dar buvo ne svietiškių, bet dvasiškių žmonių leidžiami. Pasiklausykite šiandien musų bažnyčiose pamokslų, Amerikoj ar Lietuvoj, ir tąpatį tebegirdėsime, ką tuomet lietuvių laikraštis rašydavo. Religijos srityje ambona ir laikraštis rišėsi ir rišis, pakol pas mus neišaugs nauja karta tikrų patriotų kunigų ir su šviesiomis pažvalgomis pamokslininkų, kurie laikraščius mokės tautos kulturai atiduoti. Mes iš anos gadynės laikraščių ko kito jieškome.

Iš tų ištraukų anojo pirmutinio musų laikraščio mes randame mums pažįstamų skundų balsą. Tie keli žodžiai jau mums duoda suprasti, kad veik ir šimtą metų atgal eję musų laikraščiai, nors tik ir krikščionybės misijoms skiriami, bet jau pradeda aimanuoti apie nelemtą musų tautos išgaišinimą per tarptautinę galingųjų viešpatysčių politiką. Šitas balsas ir dabar nepaliaujančiai yra atkartojamas musų geresnėje spaudoje, ir lietuvio aimanavimas niekados nenutįla, iki musų sena ir kadaisiai galinga tauta nebus suvienyta, sustiprinta ir išauklėta, kaipo atnešusi iš Rytų savo seną civilizaciją ir užlaikiusi liekanas vienos iš senių-seniausių pasaulio kalbų, kuriai lygios niekur daugiau ant žemės skritulio jau neužsilikko, jei bent tik jos sesutė — Hindusų šventoji kalba — Sanskritas...

Pagaliaus užbaigdami apie „Nusidavimus'' pasergstime, kad p. Klaipėdiškis mums informavo, jogei šitas pirmučiausias musų laikraštis ir dabar tebeeinąs, nors mes antgalvyje buvome padėję data sulig rašymo „Lietuvos raštai ir raštininkai'' kningoje.

(T. b.) S.

A. K. L—s.

Athol'io Lietuviu Jaunimas.

Girtuoklystė tarp musų jaunimo nėra labai išsiplatinusi; nebe to, kad viena-kita vienutė ir užsipila rudžiu savo akutes, bet tas atsitinka retai, labai retai, — net galima pasakyt, kad tarp musų jaunuomenės žydi blaivybė... Apšvietimas, aplamai imant, stovi ne ant augšto laipsnio; čia, žinoma, veikia augščiaus pasakytos frazės. Rods, laikraščius bei kningas ima į rankas didesnė dalis musiškio jaunimo, bet delko čia ta antagonizmo banga dar vis tebesiubuoja, tai, be abejonės, sunku ir įsivaizdinti.

Uždarbiai čionykščio jaunimo yra vidutiniški: nuo $1.25 iki $3.00 į dieną. Pragyvenimas taipgi nėra perdaug brangus, taip kad taupus jaunuolis dar gali centą-kitą susitaupyt juodajai dienai.

Didelių „sportų'' tarp čionykščio jaunimo, galima sakyt, kaip ir visai nėra. Gyvena taip sau paprastai musų jaunuoliai-jaunuolės ir tiek. Šiaip pasilinksminimus mėgstančios jaunuomenės yra gana daug, beveik visa. Delei to tai žiemos sezonu esti surengiama tankiai šiokie-tokie šokiai, bei šeimyniški vakarai ir vienas-kitas scenos perstatymėlis. O vasaros sezonu, — tai daugiausiai tik piknikai. Bet ir pasilinksminimuose dalyvauja beveik tik savoji „sekta;'' kitos „sektos'' žmonės mažai tesimaišo.

Toliam tai stovyje yra šiandien čionykštė musų jaunuomenė. Kada pranyks iš musų jaunimo tarpo tas fanatiškas antagonizmas, kada pražydės tarp jaunimo bendroji meilė, — sunku atspėti, bet visgi yra viltis, jog anksčiau ar vėliau pradės pust kitokie vėjai, kurie išblaškys tuos juodus debesius nuo musų ir užtekės mums meilės saulė, o tuomet mes džiaugsmingai paduosime vieni kitiems savo rankas stosime visi sykiu dirbti prakilnų darbą — šviesties, lavinties, taisyti tikrą sau gyvenimš... Tuomet tai stosime ant tikro savo gyvenimo kelio, kuriuo ir žengsime visi linkon šviesesnio rytojaus. Tas ateis. Tas neišvengtina. — Juodi debesiai negali visą laiką duruoti ant musų...

Pražus ta senovės era,
Pranyks juodoji mums naktis;
Užgims skaisčioji diena,
Ir meilės saulė mums prašvis...

II.

Augščiaus buvo kalbama apie musų iš-už jurių-marelių atkeliavusį jaunimą; dabar gi reikia įrabilti apie tą jaunimą, kuris nebuvo už jurių-marelių, nematė savo prabočių tėvynės, nepažino jos vargų, nepažinojo jos gyvenimo... Tai yra, reikia pabyloti apie tą musų jaunimą, kuris yra čia gimęs ir augęs.

Iš viso priaugusio čiagimio musų jaunimo šiame miestelyj randasi apie 20 asmenų (imu tiktai nuo 16 iki 20 metų amžiaus, t. y. iki seniausių).

Pažiurėjęs į jų gyvenimą, į jų dvasią, matai visai kitokius dalykus, negu pas iš-už jurių-marelių atkeliavusį jaunimą. Kur ant musų gyvenimo kelio pirmiausią vietą yra užėmęs antagonizmas, pas juos — broliška meilė. (Žodį **juos** vartoju tik del pažymėjimo, kad aš kalbu apie kitą dalį musų jaunimo). Mylisi jie ne vien tik tarpe savęs, bet mylisi jie lygiai ir su mumis, t. y. atkeliavusiu jaunimu. Delko vienoj, savo kitokį pamatą turinčioj, jaunimo dalyj apsireiškia meilė, sutartis, o kitoj visai kitaip, manau kiekvienas tą gali lengvai sau įsivaizdinti.

Musų čiagimis jaunimas nedaro jokios propagandos, o todel tą musų jaunimo dalį kol-kas dar negalima paskaityti gyvenimo darbininkais, viešais veikėjais. Bet užtai didžiuma čiagimio musų jaunimo gan uoliai dalyvauja didžiojoj musų jaunimo dalyj; ypač mergaitės tuomi atsižymi. Nes kokie tik esti surengti musų jaunimo bei šiaip draugysčių vakarai, ar šiaip kokios pramogos, vis musų čiagimės jaunuolės nepatingi ne tik ateiti ant jų, bet didžiuma ir aktiviškai dalyvauja. Taigi didžiuma čiagimio musų jaunimo priklauso prie jaunimo ratelių, — ypač prie „Vyčių'' ratelio.

Pasižiurėjus į viso čiagimio musų jaunimo psichologiją, matosi aiškus palinkimas prie savo tautos žmonių. Randasi, žinoma, keletas tokių, kurie pasirodo prie to nelinkstantįs, bet tai maža dalelė. Bet ir tie nėra visai užšalusiais nuo savo tautos žmonių, — tik jau matosi didesnis palinkimas prie svetimtaučių — anglų. Bet tam nėra ko nei stebėties; stebėties reikia, kaip čia dar taip drutai laikosi ta jaunuomenė prie savo žmonių, nes ligšiol nesimatė jokio tautiško susipratimo, kuris nors kiek butų pažadinęs čia gimusią kartą laikyties prie savo tautos. Tiktai pabaigoje 1913 metų pradėjo po biskį tas apsireiškti. Dabar jau matos išlengvo duruojant, šiokis-tokis tautiškas susipratimas, kas duoda viltį spėti, kad ateityj jis pribręs pilnan savo stovin ir daugelius musų jaunimo ir senių duos progą pasijusti, kuomi jie patįs yra.

Skaityti lietuviškai čia gimusi jaunuomenė skaito beveik visa; nekurie net ir laikraščius skaitimo, yač mergaitės yra pamėgusios lietuviškas dainas, nes tarp savęs susiėjusios, apart „I like coffee,'' padainuoja ir daugelį lietuviškų dainų.

Sutraukus visą čiagimio musų jaunimo judėjimą ant lietuviškos dirvos, gimsta tvirta viltis, jog musų čia gimusioji karta nežus svetimtaučių bangose, bet ji paliks savo tautos dvasioje; stos ant savo tautos dirvos, sulig savo išgalės, kartu su visais savo tautiečiais... Graži tai viltis, bet dar gražesnė bus ateitis.

—[]—

JOSIOS PAVEIKSLAS.

Prie sraunaus upelio
Sėdėjo jinai;
Ant josios veidelio
Draikės jos plaukai, —
Tarytum auksiniai,
Vėjo sklaidomi,
Smulkučiai, šilkiniai,
Meiliai glostomi.
Jos žydrios akelės
Mirksėjo gyvai,
O baltos rankelės
Išrodė gražiai...
Širdužė krutinėj
Tik plakė jautriai,
O mintis auksinė
Vis pynėsi jai...
O prieš ją upelis
Šniokšdams tekėjo,
Ir josios veidelis
Jame spindėjo.

A. K. L—s.

-+-+-

APIE LIETUVĄ UŽSIMINUS.

Nameli tu mano!
Nameli gimtinis —
Per visą pasaulį
Tu man pirmutinis. —
Ar dar tebestovi?
Ar dar ne griuvėsiai
Pavirto iš tavęs? —
O gal ir degėsiai?
Aš jau abejoju,
Kad sveikas teb'stovi,
Nes kaipgi?... Kanuolių
Baisybės ten šovė...
Ir armijos didžios
Kareivių praėjo;
Ties tavim, nuo trenksmo,
Net žemė drebėjo...
Gal sriaunus Nemunas
Nesveikin jau tavęs?
Jo žalios pakrantės
Jau liko be tavęs?
... ...
Tėveliai jųs mano, —
Balti sengalvėliai,
Ir mielos sesutės,
Mano brolužėliai! —
Ar gyvi tebėsat
Visi dar ant svieto?
Ar nesunaikino
Ugnis karo šito?
Jei gyvi dar esat, —
Ko duok, Dieve brangus, —
Tad ką dabar kenčiat,
Gimdytojai brangus?!...
Ar dar jųs Lietuvoj,
Mųs tėvų žemelėj,
Ar gal jau sugrusti
Kur gudų kampelyj?
Atlėk, sakalėli,
Per augštą padangę,
Atnešk man nuo jųjų
Tą žinią taip brangią!...

A. K. L—s.

—[]—

MĖNUO BE PILNAČIO.

Vasario mėn. 1866 m. buvo vienu įžymiausių pasaulio historijoj. Jame nebuvo pilnačio. Sausis turėjo du pilnačiu, kovas taipgi, bet vasaris nė vieno. Turim suprasti, koks tai retas atsitikimas gamtoj. Tokio nėra minėta nuo pradžios pasaulio. Ir vėl neatsikartos pagal astronomų apskaitliavimo lig 2,500,000 metų.

A. A. Pazie.

(Tąsa nuo 6-to pusl.)

tuvos dabartiniame Europos karės laike. Publikos buvo beveik pilna svetainė. Susirinkimą atidarė Vincas Čėsna, paaiškindamas susirinkimo tikslą.

Pirmas kalbėjo Petras Lazdauskas. Jis savo trumpoj kalboj nurodė, kad reikia pasiųsti delegatus į rengiamą II Politišką Seimą ir pareikalaut nuo caro Lietuvai autonomijos. Antras kalbėjo Jonas Čėsna, kuris nurodė esant reikalingu įsteigt fondą del sušelpimo nukentėjusių dabartinėje karėje, laikyt seimą, kuris jau rengiamas ir pareikalaut lietuvai autonomijos ir kad suvažiavę delegatai šaltai ir rimtai svarstytų dalykus, o ne taip, kaip per I Polit. Seimą, kuris atsibuvo Philadelphijoje, vasario 22 d., 1906 m.

Nupeikė Vokietijos socialistus, kurių yra į 3,000,000 balsų, o leidosi į tokią karę, balsuodami padidint armiją ir laivyną.

Trečias kalbėjo Juozas Vasiliauskas, sekretorius SLRKA. Ragino, nežiurint partijų, visiems eiti išvien, kad sušelpt nukentėjusius delei karės lietuvius, įsteigiant delei to pašalpos fondą. Toliaus perskaitė chicagiečių atsišaukimą, kurie šaukia, kad seimas butų Chicagoje, kam ir jis pritarė.

Ketvirtas kalbėjo Vincas Nagornoskis, visiems žinomas dramatistas. Tas tai aiškiai nurodė, iš ko prasidėjo karė, kad ji jau senai buvo rengiama ir butinai turėjo įvykt. Nurodė Napoleono godumą garbės ir jo pasikėsinimą apvaldyt pasaulį, o dabar to geidė kaizeris. Vokiečiai 43 metai atgal sumušė francuzus. Lietuviai taipgi turėjo kruvinas kares su teutonais 500 m. atgal. Kitos tautos, matydamos nuskriaustus francuzus, pradėjo tartis tarp savęs ir ginkluotis, todel ta karė ir buvo laukiama. Mokslo vyrai pranašavo, kad Europoj užviešpataus militarizmas arba eksplozija. Po šiai karei suvažiuos civilizuotų tautų atstovai ant teismo; taigi ir mums reikia turėt ten atstovus ir pareikalaut savo tiesų, kaipo tautai, kuri gali pati valdyties. Jeigu mes šitą progą praleisime, tai užmigsim amžinai, nes tokios karės ir tokio laiko, be abejonės, greit jau neįvyks. Nupeikė Vokietijos socialistus, kurie, skelbdami tarptautišką solidariškumą, žudo francuzus. Kalbėtojas padavė sekančius užmanymus, kurie tapo visų susirinkusių priimti:

1) kad busimas seimas išrinktų atstovus nusiųst į taikos vietą, kur bus po karei, kurie pareikalautų, kad but suteikta Lietuvai autonomija su seimu Vilniuse;

2) kad Suvalkų gubernija butų priskaityta prie Lietuvos;

3) jeigu rusų valdžia nesuteiktų Lietuvai autonomijos, tuomet reiktų kreipties delei to į anglus bei francuzus;

4) kad išrinkt komisiją surengimui pašalpos fondo nukentėjusiems nuo karės.

Pabaigus jam kalbėt, buvo užklausta, ar reikia turėt seimas ir leist delegatai, — visi sutiko. Nutarta sušaukt visų dr-jų susirinkimus ir laikyt konferencija 21 d. rugsėjo. **K. Baltrušaitis.**

BALTIMORE, MD.

Rugsėjo 21 d. atsibuvo įvairių draugijų atstovų susirinkimas bei konferencija. Dalyvavo šių draugijų atstovai: TMD. kuopa, M. Koperniko Draugystė, D. L. K. Vytauto Dr., S. Daukanto Dr., Šv. Jono Nepom. Dr., LBAS. 14 kp. Buvo nutarta, kad draugijų atstovų komitetas veiktų iki europinės karės pabaigai — rupintųsi pašalpos fondui aukų rinkimu ir rėmimu visų nutarimų busiančio visuotino lietuvių seimo New Yorke.

Delegatais į visuotiną seimą tapo irinkta: V. Nagornoskis, p. P. Lazdauskas ir p. K. Baltrušaitis.

Vedėjais draugijų atsovų išrinkta: pp. J. Grebliauskas, Čėsna (ižd.), M. Akelaitis ir J. Kablis. Iždininkas J. Čėsna uždėjo $500 kaucijos. — Susirinkimai atsibus utarninkais.

K. Šalkauskas.

CLEVELAND, OHIO.

Rugsėjo 7 d. LSS. 3 kuopa buvo parengusi prakalbas su deklamacijomis. Prakalbos atsibuvo M. Povilausko svetainėj. Kalbėtojai buvo du: J. Danta iš Toledos, Ohio, ir J. Bartkeviče iš Valparaiso, Ind.

J. Danta kalbėjo daugiausiai apie socializmą. Anot jo: „Kas nepriguli prie socialistų organizacijos, tas negeru keliu eina užsimerkęs.'' Jis nurodė, kad žmonės tik tada eina prie socializmo, kada juos prispaudžia kokia nelaimė. Toliaus nurodė, kad darbininkams reikia skaityt sekančius laikraščius: „Kovą,'' „Keleivį'', „Laisvę'', „Naujienas'' ir „Dilgėles.'' Visi kiti laikraščiai esą „šlamštas.''

Antras kalbėjo J. Bartkeviče iš historijos pirmųjų amžių, kada karaliai pradėjo valdyti žmones. Kalbėtojas tęsė ligi dvidešimtam amžiui. Galop, jis kalbėjo apie naujus išradimus bei įvairias mašinas, kurios tik ir mažina darbininkams darbus, atimdamos iš darbininko paskutinį kąsnį duonos. Vienok p. J. B. pranešė, kad laikraščius galima abelnai skaityti visus, nežiurint jokių partijų. Jis paminėjo, kad šias prakalbas parengė LSS. 3 kuopa paminėjimui raudonosios savaitės. Buvo dalinama raudonos „Kovos'' numeris ir renkama prenumerata ir įvairaus turinio kningutės pardavinėjama. **J. Šilkasparnis.**

CHICAGO, ILL.

Puikus išvažiavimas. Chicagos lietuviai krutančiuose paveikslluose. Rugsėjo 6 dieną, rupesčiu Susiv. Liet. Amerikoje 2-ro kuopų apskričio įvyko labai gražus ir pavyzdingas išvažiavimas Willow Springs Parke. Minėtasai parkas randasi arti Chicagos bei lietuviškų „Tautiškų kapinių;'' ta vieta visiems gerai žinoma. Šisai išvažiavimas puoliai buvo rengiamas per keletą mėnesių, kad pavyktų kuogeriausiai. Ant šio išvažiavimo buvo pakviestas gerai lietuvių visuomenei žinomas kinematografistas A. T. Račiunas iš Brooklyno, N. Y., nuimti chicagiečius ant krutančių paveikslų.

Chicagiečiai, suprasdami vertę krutančių paveikslų, iškalno energiškai agitavo lietuvius, kad suvažiuotų kuodaugiausiai žmonių, nes žinojo iš paskelbimų, kad p. Račiunas pribus į minėtąjį išvažiavimą nutraukti ant filmų Chicagos lietuvius.

Minėto išvažiavimo diena buvo labai graži; saulutė maloniai šviesdama rodos viliote viliojo Chicagos lietuvius keliauti į paskirtą vietą. Ryte, apie 10 val., žmonių pulkai traukė į paskirtą vietą, butent į Willow Springs Parką. Apie 10:30 v. jau buvo daugybė žmonių vietoje.

Sodne, kalbėtojams vieta buvo labai gražiai išpuošta amerikoniškomis ir tautiškomis vėliavomis; viduryje gi buvo Sus. Liet. Amerikoje vėliava. Tartum patsai papuošalas ir sakė žmonėms, kad šiame išvažiavime bus ko tai naujo, gero ir žingeidaus...

Ir žmonės nebuvo apvilti. Biskį p. Račiunas susivėlino pributi į parką, taip kad vedėjas dienos tvarkos, p. Šarka, buvo bepradedąs nerymauti, o kartu su juom ir žmonės, manydami, kad p. Račiunas gal nepributi. Bet štai 11:30 v. atpiška dideliame automobilyj p. Račiunas su d-ru A. J. Zymontu. Visi nudžiunga. Ponas Račiunas nusiėmęs kepurę pasveikina publiką, stovėdamas automobilyje.

Prieina p. Šarka, pasisveikina su p. Račiunu ir susėdę automobilin dui ant lietuviškų „Tautiškų kapinių,'' kurias p. Račiunas ir nuima ant krutančių paveikslų. Bet tuoj vėl sugrįžta į parką. Prasideda dienos pamarginimo programas. Pirmiausiai p. Račiunas nuėmė ant krutančių paveikslų įvairias draugijas, kurių nariai „in corpore'' maršavo į parką. Visi gražiai buvo pasipuošę, bet labiausiai atsižymėjo Simano Daukanto Dr. ir Moterų Apšvietos Draugija.

Kaip tik spėjo sueiti draugijos į parką, tuoj atužė Chicagos lietuvių „Automobilistų klubas''— virš 32 automobilių su lietuviais, kurie irgi tapo nuimti ant filmų.

Prasideda prakalbos. Apskričio pirmininkas, p. Šarka, pasilipęs ant estrados, apreiškė šio išvažiavimo siekį ir kad jį surengė Sus. Liet. Amerikoje 2-ojo apskričio kuopos. Tapo perstatytas kalbėti vienas iš vietinių daktarų (pavardės nepamenu); jis plačiai ir nuosekliai apibudino naudingumą SLA. ir ragino kiekvieną lietuvį prisirašyti prie tos garbios organizacijos.

Antras kalbėjo p. Gabrys taippat apie SLA. naudingumą; užbaigoje kalbos priėjo prie dabartinės karės Europoje ir Lietuvoje, išsireikšdamas, kad SLA. organizacija gali daug kuomi prigelbėti Lietuvai. Abiejų kalbėtojų kalbos žmonėms patiko.

Užbaigus prakalbas, tapo sustatyta **trįs raidės iš gyvų žmonių — S.L.A.** Sustoję pradėjo giedot Lietuvos himną, ką p. Račiunas nuėmė ant filmų. Potam Birutės Draugija pažaidė keletą žaislų kurie irgi nuimti ant paveikslų.

Visą laiką p. Račiunas turėjo aparatą pasistatęs automobilyje ir lakstė iš vienos vietos kiton traukdamas paveikslus.

Už šį išvažiavimė SLA. Chicagos kuopos užsipelnė amžiną pagarbą, — ne tik kad viskas puikiai nusisekė, bet paliko Chicagos lietuvius gyvais ant visad. Ir kitų Amerikos kolonijų lietuviai turės progą pamatyt Chicagos lietuvius, nes p. Račiunas, važinėdamas po lietuvių naujokynus, visur rodys šias filmas.

Keliauninkas.

TORONTO, ONT, KANADA.

Vietinė Lietuvos Sunų Draugystė parengė rugsėjo 5 d. pasilinksminimo vakarą — teatrą ir balių. Kiek iš viso buvo matyti, draugija nesigailėjo pinigų plakatams su plačiu užkvietimu ant taip juokingo teatro, neatsižvelgiant į tą, kad tėvynėj Lietuvoj musų broliai-seserįs kenčia dabar didžiausį skurdą ir apimti išgąsčiu.

Publikos buuvo neperdaug; va karas išėjo menkas; muzika buvo, galima sakyt, visai šluba. Taip garsinamas „teatras'' prasidėjo apie pusę dešimtos valandos vakare. Vaidino komediją „Amerika pirtyje;'' tik tas vaidinimas silpnai išėjo — vieton juoko laike lošimo ėmė miegas. Nei vienas lošikas neatliko priderančiai savo rolės. Kalba buvo labai neaiški ir silpna; priegtam keli lošikai netikusiai užsilaikė ant scenas. Netikusi buvo ir esenerija bei lošikų apsirengimai. Pav., vietoj suvargusio ukininko buvo apsirengęs amerikoniškais guminiais batais ir labiau buvo panašus į „draiverį,'' negu į lietuvišką ukininką; piemenukas irgi išrodė keistai, nes paprastas vaikutis su ištemptomis pančiakomis sėdėjo ir jokio įspudžio nedarė. Stebėtina, kad teatro mėgėjai, nesenai atvykę iš Lietuvos, užmiršo kokius drabužius dėvėjo.

Žodžiu, perstatymas nedarė jokio įspudžio ir visi nekantriai laukė pabaigos. Bet ir užsibaigė netikėtai — net lošimas nedavarytas iki galui. Jaunimas išsiskirstė neužsiganėdines, nes vakaras buvo praleistas be naudos.

Gaila, kad Lietuvos Sunų Drja nesistengia nieko tinkamesnio ir naudingesnio parengti; reikia pridurti, kad antri metai, kaip stovi draugijos išde apie 10 dolarių, suaukautų kningynui, bet toliau nieko nedaroma. Mat, randasi tokių, kurie kningyno labai bijo. **Pakeleivingas.**

Numeskime klerikalizmo pančius.

Jau ne vienas šimtas metų praėjo, o Ežeras-Lietuva vis tebestovi lyg apkaltas storu, kietu nelaišvės ledu, storai sniegais apipustytu. Ir trošku ir tamsu tame Ežere. —

Ir žuvįs-lietuviai, kūriems tamsa ir ledas tiek amžių slopino ir šaldė širdį ir sielą, jau buvo lyg nustoję vilties, kad beišlaikys savo gyvybę; o platusai pasaulis jau manė, kad jų gyvybė jau užtroško.

Bet desėtkas metų atgal, kuomet plyšo šalčio suspaustas ledas ir per tą siaurą-siaurą plyšį įsiskverbė Ežeran-Lietuvon šviesos spindulėlis ir oro biskutis, sujudo-sukruto žuvytės-lietuviai, supliuškeno vandenyje, parodė plačiajam pasauliui, kad gyvos dar jos, kad jų galingų gyvybės jiegų neišgalėjo įveikti nei stipriausi valdžia, nei demoralizuojančioji, ištautinančioji tamsos pajiega— valdžia nežemiškoji.

Dar nesuskubo žuvįs-lietuviai apsidžiaugti taja maža Likimo dovanėle — tuo mažu plyšeliu, kaip užėjo vėl šaltis-reakcija, užšalo ir tas plyšelis, ir vėl Ežere-Lietuvoj paliko trošku, sunku, ir tik per neužsnigtą, buvusį lede plyšį įsiskverbia gaivinantis Saulės-Spaudos spindulys. Metai po metų vėl bėga, vėl lietuvis vargsta, kaip vargo per 600 metų.

Geresnių laikų vilties kibirkštįs vėl gęsti pradėjo. —

Tik štai netikėtai sudrebėjo visas pasaulis, pakilo ligšiol neregėta audra, supoškėjo-suskilo Ežero ledas, maldamas tarp savo skilčių šimtus Ežero gyventojų. Pasipylė kraujas — kraujas, kurs, kaip pasitikima, pajiegs sutirpyti amžiais slėgusius mųs tėvynę ir visą žmoniją ledus. Tokios baisios audros dar nematė historija. Baisi audra — ir audra ne tik politiškoji, ne tik ekonominė ar visuomeninė, ne tik vienoje ar kitoje šalyje, bet audra pasaulinė — revoliucija dvasios, revoliucija minties, revoliucija žmonijos visoj jos didumoj. — Žųsta didžios imperijos, krypsta galingi sostai, griuvėsiais virsta praamžių įstaigos; atsiranda nauji žmonės su naujomis mintimis, kad naują pradėti gyvenimą ir naują sutverti historiją. — Aušra naujos gadynės brėkšta...

Na, o lietuviai ką veikia šioje svarbioje gyvenimo valandoje? Ką veikia lietuviai savo tėvynėje, mes nežinome. Amerikos gi lietuviai sukruto: jie visi, kaip vienas vyras, sušuko: mes lietuviai, mes neikiek ne žemesni už kitas tautas; mes pilnai suprantame visą svarbą pergyvenamos valandos, užtai kaip vienas vyras, kaip tikri mųs motinos-Lietuvos sunai, pametę visus vaidus, partijų kivirčius, susirinkkime kuoskaitlingiausiai į vieną vietą ir aptarkime Lietuvos ir lietuvių reikalus. Vietą ir laiką, kur ir kuomet susirinksime, mes broliškai nutarsim **visi.** Diktatorių mes savo tarpe neturime, bet diktatorių mes ir nenorime; mes lygųs visi tėvynės-Lietuvos sunai rupinimuose apie Jos ir musų šviesesnį rytojų. O ką, ar ne ideališkai, ar ne gražiai?

Tik štai netikėtai iš lietuvių tarpo pasigirdo balsas: Lietuviai, susirinkkite, tik **ne ten** ir **ne tada**, kur ir kada didesnioji dauguma nori, bet ten ir tada, kur **AŠ**, didis kolektiviškas asmuo, noriu. Kas manęs neklauso, tas nedoras tėvynės vaikas, tautos atskala, veidmainis, abejotinos doros žmogus etc.

Kieno gi tai balsas? — užklausė savęs lietuviai. Nejaugi tai sunkioji letena teutono ar ruso, kuri taip baisiai ligšiol slėgė mųs brolius Lietuvoje, ir čia mus pasiekti galėjo? — Taip smarkiai užkvipo rusiškuoju „byt po siemu.''

Ne, broliai, — tai ne rusų ir ne teutonų balsas, tai balsas tų lietuvių, kurie save praminė Kristaus idealų skelbėjais; Meilės, Brolybės, Lygybės apaštalais; Dieviškosios Teisybės pasaulin inkunitojais. Tai balsas kunigų ir tamsesniosios dalies jų pasekėjų-katalikų.

Ir tas balsas suskambėjo tokioje svarbioje valandoje, kad ištikro nepatikėtum žmogus, kad jįs galėjo išeiti iš taip vadinamojo krikščioniškojo abazo.

Bet lietuviai to balso nepaklausys, — nebent tamsesnioji jų dalis. Lietuviai susirinks ten ir tada, kur ir kada jie patįs nutars, o ne kur ir kada nori kryžiokiškosios krikščionystės pasekėjai.

Viršpaminėti šių dienų lietuvių gyvenimo prietikiai priverčia mane atkreipti visuomenės domą į gana opų ir labai, sulig manęs, svarbų gyvenimo klausimą — į lietuvių santikius su lietuvių kunigija.

Galės ne vienam pasirodyti, kad ne dabar laikas užsiimt niek niekiais, kuomet yra daugybė begalo svarbių ir neatidėtinų klausimų. Man bent rodosi, kad pakeltojo klausimo svarbumą priparodo kar ir pats Chicagos „visuotinojo'' politiškojo seimo faktas — kunigų pasikėsinimas užmauti visiems lietuviams apinasrį ir pagriebti visuomeniškojo gyvenimo vadžias į savo rankas. Ligšiol laukiau, ar neiškels to klausimo koks nors inteligentas, daugiaus išmanantis, negu aš, prastas darbininkas. Kad jįs klausimas butų kada rimtai laikraštijoj rišamas, bent aš nemačiau; tiesa, teko, ypač socialistų laikraščiuose, matyti ant kunigų kolionių-pliovonių, bet tai tik, mano nuomone, savęs diskreditavimas, o ne rimtas klausimo rišimas. O laikas bėga, ir gyvenimas reikalaute reikalauja išrišimo kad ir tokių klausimų — kaip lietuviai privalo žiurėti į savo kunigiją?

Ar musų lietuviui-inteligentui, jei jam ištikrųjų rupi brolių-lietuvių labas, valia šaltai žiurėti į tai, kad kunigai kėsinasi užgrobti lietuvių gyvenimo vadžias, ar jis neprivalo kuoplačiausiai išaiškinti, kas tie kunigai,—išaiškinti sau ir plačiajai laudžai, kuri atiduoda paskutinį skatikėlį jų užlaikymui? Ar ne tautiškoji jo priedermė gelbėti tamsiąją liaudį iš-po „šventos'' kunigų globos, kuri užgniaužusi laiko žmogelį del savo tik egoistiškų siekių? Ar ne prakilni krikščioniškoji priedermė apšviesti tuos vargšus, idant jie, tiek amžių išbuvę dvasios pavergimu apsvaiginti, suprastų galop savo padėjimą ir atnaujintų gyvenimą? Ar išliuosavimas žmonių iš klerikališko kalėjimo ne priedermė ne tik vardan Teisybės, vardan sveiko proto ir giliaus suprastos religijos, bet ir vardan tėvynės, vardan visos žmonijos?...

Taigi, lietuviai, apžiurėkite tą opią, dvokiančią ir puliais aptekusią žaizdą-klerikalizmą ir a t r a s k i t e budą ar budus, kaip ją prašalinti.

Nikodemas B.

Tev. Myl. Dr-tes reikaluose.

T. M. D. VIRŠININKŲ ADRESAI:
Prezidentas — Dr. A. J. Zymontas, 3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Vice-Prezid. — Dr. A. K. Rutkauskas, 2338 So. Leavitt St., Chicago, Ill.
Sekretorius — J. Žemantauskas, 789 Bank St., Waterbury, Conn.
Iždininkas — A. J. Povilaika, 804 Bank St., Waterbury, Conn.
Knininkas — M. J. Damijonaitis, 901 W. 33rd Street, Chicago, Ill.

LITERATIŠKASIS KOMITETAS:
B. K. Balutis, 3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.
J. O. Širvydas, 120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
V. K. Račkauskas, 307 W. 30 Street, New York, N. Y.

PAKEITIMAS TMD. SEIMO NUTARIMO.

Pastarasis TMD. seimas (sesija III, §9), reikale J. Jonilos (kun. Žilinskò) raštų, yra nutaręs sekančiai: „Pakelta klausimas, kaip čia bus, kad dabar leidžiamos J. Jonilos kningos ateis visos su apdarais. Nutarta, kad už viršminėtas kningas šįmet kiekvienas narys turi užmokėti už apdarus (žinoma, jei visas prisiųs su apdarais); bet užtai sekantysis TMD. leidinys bus su apdarais ir bus apmokamas iš TMD. iždo.''

Po seimui pasirodė, kad esama tokių narių, kurie nenori už viršelius primokėti 50c ir savo keliu reikalauja J. Jonilos raštų. Kad užganėdinti narius, TMD. Centro Valdyba, didžiuma balsų, sumanė pakeisti viršminėtą seimo nutarimą sekančiu savo nutarimu: „J. Jonilos raštus duoti visiems nariams pilnai užsimokėjusiems metines mokestis. Nariai, kurie jau primokėjo, arba dar primokės 50c už J. Jonilos raštų viršelius, gaus ir du sekančius TMD. leidinius kietuose viršeliuose be primokėjimo. Nariaigi, kurie atsisako primokėti už

Telefonas 2427 Greenpoint

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ"
REJENTALIŠKAS OFISAS.

120-124 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

Čia užtvirtinami visokios rųšies dokumentai: doviernastis, kontraktai, afidavitai ir t. t. Padaroma pirkimo ir pardavimo bilos, vekseliai ir kiti popieraí.

Iškolektuojama įvairiausios skolos ant vietos ir kitur: provojanties parupinama tirinėtojas, kad pasiteirautų apie dalykų stovį ir t. t.

Išrendavojama stubos ir iškolektuojama rendas.

Agentura apsergėjimų (Insurance) gyvasties ir nuo ugnies geriausiose kompanijose.

Suteikiama tulkus arba tlumočius lietuvių, lenkų, rusų ir vokiečių kalbose į teismus arba šeip įvairiuose reikaluose patarnauti. Padaroma vertimai iš lietuvių, lenkų, rusų ir vokiečių kalbų į angliską ir atbulai iš anglų, lietuvių, lenkų, rusų ir vokiečių kalbas.

☞ **Ofisas atdaras kasdieną.**

Tel. 2320 Greenpoint —::::— Telephone 7867 Main

LUTKAUSKAS ir GARŠVA
GRABORIAI

Mųsų firma gerai atlieka sekančius darbus: išbalsamuojame ir laidojame mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus parnošiam nuo paprasčiausių iki prakilniausių. Parsamdome karietas laidotuvėms, veselijoms, krikštynoms ir kitiems pasivažinėjimams.

Notary Public Padarome ir palindijame visokius REJENTALIŠKUS RAŠTUS, todel kreipkitės reikale pas LIETUVIUS.

144 NORTH 5th STR. OFFISAI: 264 FRONT STR.
BROOKLYN, NEW YORK.

DR. LOUIS H. HANSEN, (Suc.)

Chirurgas Dantistas.
257 Grand St. Brooklyn, N. Y
Kampas Roebling Str.

Taiso ir ištraukia dantis be skausmo. Nesveikus pripildo auksu, platina ir cementu. Įdeda naujus; uždeda kepuraites iš aukso arba porcelėno. OFISO VALANDOS: Nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.

VISOKIS DARBAS GVARANTUOTAS.

Seniai įsteigtas biznis 25 met.

Telephone: Greenpoint 8.

Daktaras A. S. Jankauckienė

Gydo visokias ligas vyrų, vaikų, moterų lanko prie palagų.

VALANDOS: Nuo 10—12 prieš piet, nuo 5—8 vakare.

265 Berry St., prie Grand St.
BROOKLYN, N. Y.

DAKTARAS A. BACEVYČE

GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
161 Franklin St., ir kampas Second St.

Ligonius priima:
ryto nuo 8—9 po pietų nuo 1—2:00
ir vakare nuo 6—8

Telephone 1537 R. Elizabeth.

LIETUVIS DAKTARAS
J. W. ZIGMONTA

VALANDOS: 8—10:30 ryte; 2— 4:00 po piet; 6— 8:0 vakare

185 So. Washington St.
WILKES BARRE, PA.

Dr. J. S. Message (Misevičia)

270 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučiųligų.

OFFICE HOURS:
8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M

SERGANTIEJI LIETUVIAI,

ar jau netekot kantrybės Jusų ligoje?

Diena po dienai, savaitė po savaitei, mėnesis po menesiui, metas po metui gydau sergančius lietuvius. Kad turėti supratimą kiek aš išgydau ligonių —reikėtų pasitairauti tarpe mano 200,000 pacientų! Kada jums gyvenimas įkirėjo nuo mėginimo visokių taip vadinamų liekarstvų, jaučiatės, jog kas kartas jums esti aršiaus tada vienatinė pagelba yra be užvilkimo kreiptis prie seno garsaus specijalisto

DRO. LEONARDO LANDES

kuris už patarimą nieko neima o tiktai **nebrangiai** už patį gybimą. Gydau jau per 20 metų kuopasekmingiausiai visokias ligas, kaipo: Netekymą spėkos, užnuodijimą kraujo, tekėjimą kraujo, ligos skilvio, širdies, plaučių, kepenų, žarnų, inkstų ir tt.

Dėl lytiškų ir inkstų ligų turiu didelius ir garsius aparatus Elektrikos ir X Spindulių per kuriuos matau jusų vidurinius organus. Ne kiekvienas gydytojas turi tokius aparatus, nes jie yra brangus. Chemiškai ir mikroskopiškai ištiriu kraują ir šlapumą. **Neatidėliokite ant vėliaus, bet tuojaus ateikite pas**

Dr. L. LANDES,

140 E. 22nd St., New York, N. Y., tarpe 3rd ir Lexington Avenue.

Valdiškos valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakare; nedėldieniais nuo 10 ryte iki 4 po pietų.

Atsiųskite už 2c. markę, o gausite labai žingeidžią knygelę dovanai!

Geriausia dovana draugams Lietuvoje
yra lietuvių katalikų
savaitinis laikraštis

"DRAUGAS"

"DRAUGAS" paduoda žinių iš viso pasaulio, nušviečia Amerikos lietuvių gyvenimą, suteikia daug skaitymo iš visuomenės, politikos, literaturos, gyvenimo, ir yra geriausias draugas, kaip lietuviams darbininkams Amerikoje, taip ir Lietuvoje.

Rusų cenzura "DRAUGĄ" į Lietuvą inleidžia

"DRAUGAS" atsieina met. $2, pusei m. $1:
Užsieniuose metams $3, pusei metų $1.50

DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone Drover 6114

Tarptautiškoji Akušerių
MOKYKLA.

Moterįs, norinčios išmokti akušeriauti, dabar turi legališką mokyklą Scrantone, Pa. **Mokslas prasidės 1 d. Rugsėjo-Sept.** 1914 m. ir trauksis per 4 mėnesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplomas, valdžios pripažintas visoje šalije.

Instoti mokyklon gali moterįs, turinčios nemaziaus 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kursą mokasi $100.00.

Mokyklon Lietuves priima „The Internationa College of Midwifery".

DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas.
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Telephonas: 6426 Market.

Daktaras
JONAS J. KAŠKIAUCIUS

VALANDOS: 8—11 ryte, 1— 3 po pietų, 7— 9 vak.
Seredomis 8—11 ryte.

341 Walnut str., prie parko.
NEWARK, N. J.

Atminkite
SITĄ PAKELĮ?

Jeigu neatsargus esate, tai tankiai gaunate netikrą

PAIN-EXPELLER

Nuo mėšlungio viduriuose naudokite seną ir užtikrintą naminę gyduolę Richter'io Inkurinį Pain-Expeller pagal pamokinimą apsuktą aplinkui bonkute. 25 ir 50 centų gaunama aptiekose.

F. AD. RICHTER & CO.,
74-80 Washington St., New York, N. Y.

NAUJAS SĄVAITINIS LAIKRASTIS
„ATEITIS"

skiriamas jaunimo reikalams. Kadangi visos žmonijos geresnes ateities viltim yra jaunimas, užtad ir turi rupėti kiekvienam jaunimo pažangumas ir apšvieta.

„ATEITIS" yra bepartyviškas jaunimo laikraštis, ir bepartyviškai tarnaus kulturiškiėm jaunimo reikalams, ir rupinsis, kiek išgalint, švietimu musų jaunimo.

„ATEITIS" gvildėna ir kitokius gyvenimo klausimus.

„ATEITĮ" išleidinėja nuo Naujų Metų kooperativiška bendrovė „Ateitis" įkorporuota ant $25,000 sulig Massachussets valstijos tiesų reikalavimo.

„ATEITYJE" telpa kodaugiausia žinių apie musų jaunimo judėjimą ir veikmą.

„ATEITYJE" telpa daugybė ir kitokių žinių ir žinelių iš viso pasaulio.

„ATEITIS" yra 8 (aštuonių) puslapių didumo ir prekiuoja tiktai: $1.50 metams ir 85c. pusei metų. Į Lietuvą ir kitas užrubežines viešpatijas. $2.00 metams ir $1.25 pusei metų.

„ATEITIES" antrašas sekantis:

„ATEITIS"
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

(Kas prisiųs savo antrašą, tai gaus vieną numerį pažiurėjimui dykai)

Puikiausia ir smagiausia lietuviams užeiga pas

Jokuba Kancieriu

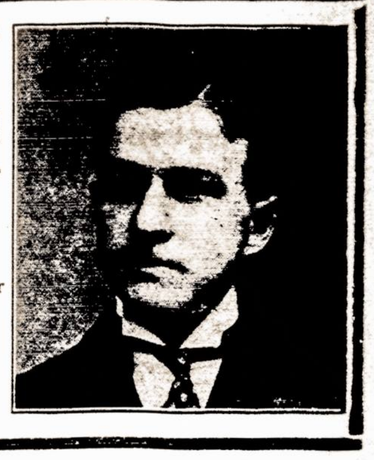

Skanus Alus, gardi Arielka, visoki Vynai, Elius ir Havanos Cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur nepamirškit šios puikios vietos.

253 Wythe Ave.
Kampas North 1-st Str.
BROOKLYN, N. Y.

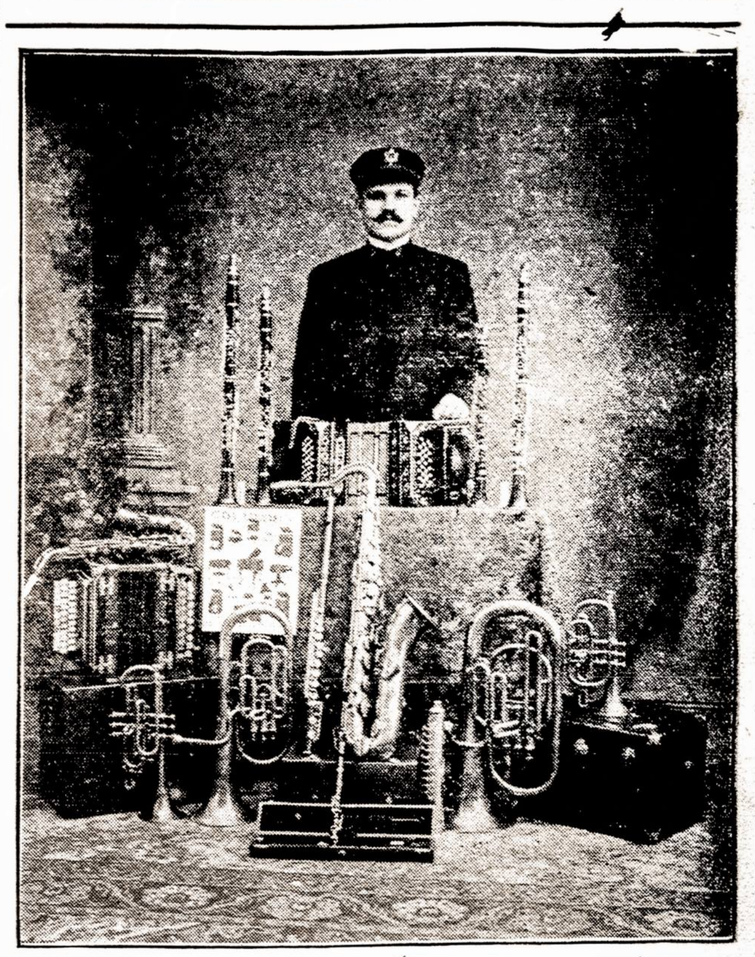

JONAS GIRDES,
103 Grand Street, Brooklyn, N. Y,

DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ visokių muzikališkų instrumentų ir auksoriškų daiktų. Taipgi gramafonai su visokioms LIETUVIŠKOMS DAINELĖMS.

5000 **KATALOGŲ DOVANAI! Prisiųsk už 2 centu stampą, o gausi Katalogą greit.**

Telephone 2427 Greenpoin

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA
AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Amerika, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirko Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad męs visados suteikiam keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių.

Tąigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit kreiptis prie musų, o busit kuogeriausia aprupinti visame. Offiso valandos:

šiokioms dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.
Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120–124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siunčiame pinigus į visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.

Parduodam Tikietus ant geležinkelių į pietines ir vakarines valstijas.

Persiunčiam potografijas į Lietuvą ir užregistuojam laiškus.

Spausdiname visokias knygas, konstitucijas ir kitus visokius spaudos dalykus, greitai ir pigiai.

„VIENYBE LIETUVNINKU"

Seniausias Lietuviu Laikraštis Amerikoje. Ikurtas 1886 mete.

Išeina kas Sereda. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų" Amerikoje prekiuoja metams $2.00, pusei metų $1.00. Užrubežinose prekiuoja metams $3.00, pusei metų $1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškams rašyt ir kitokius spaudos dalykus. Darbą atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, raukvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Paukształis & Co.
120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Sveikatos Šaltinis

SVEIKATA BRANGIAUSIS ŽMOGAUS TURTAS!

Gyvenimo džiaugsmai ir linksmybės, laimė ir turtas žmogaus sveikatoje!

Jau nuo keliolikos metų Brooklyne-New York gyvuoja Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA
PROVIZORIAUS VINCO J. DAUNOROS

kurios tikslu yra apsaugoti savo vientaučius nuo visokių apgavikų išnaudojimo ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnybių.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo ilgų metų pritirimu išrado daugybę specijališkų gyduolių, sutaisytų iš šviežiausių ir geriausių gydančių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių įvairias ligas. Tarpe kitų aptiekos sandelyje sukrautos ir gaunamos sekančios gyduolės:

Kraujo Valytojas	$1.00	Nuo galvos skaudėjimo	10c. ir .25
Gyvasties Balsamas	.75	Nuo kojų nuospaudų	10c. ir .25
Nervų Stiprintojas	50c. ir 1.00	Nuo dantų gėlimo	.10
Vaistas del Vidurių	50c. ir 1.00	Nuo peršalimo	.25
Kraujo Stiprintojas	.50	Plaukų stiprintojas	25c. ir .50
Nu kosulio	25c. ir .50	Linimentas arba Expelleris	.25
Nuo gerklės skaudėjimo	25c. .50	Nuo plaukų žilimo	.50
Skilvinės proškos	10c. ir 1.00	Nuo Reumatizmo	50c. ir 1.00
Dėgulkos del kepenų	.25	Nuo lytiškų ligų	50c. ir 1.00
Blakių naikintojas	.10	Nuo dusulio	.50
Del išvarymo soliterio	3.00	Nuo kirmėlių	.25
Antatarinas plovimui	.25	Antiseptiška mostis	.25
Nuo kojų prakaitavimo	.25	Nuo vidurtavimo	.25
Gydanti mostis	.50	Pastorija del vaikų	10c. ir .25
Antiseptiškas muilas	.25	Proškos del dantų	.25
Gumbo lašai	50c. ir 1.00	Kaipų naikintojas	.10

Specijališka Tikrai Lietuviška Trejanka Arba Trejos Devynieros 25c.

Taippat iš Lietuvos pargabentos visokios lietuviškos gydančios žolės, šaknis ir t. t., kokie tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

☞ Reikalaukite prisiuntimo katalogo su musų gyduolių aprašymais ☜

Kreipiantiemsiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jaigu jums brangi yra jusų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių rašydami arba atsilankydami į *Lietuvišką Aptieką.*

VINCAS J. DAUNORA, Aptiekorius.
224 Bedford Avenue Kampas North 4-tos gatvės Brooklyn, N. Y.

GERIAUSI
IMPORTUOTI IR VIETINIAI
VYNAI, ARIELKA
IR KONIAKAI
už žemas kainas. Pas

H. H. REINERS,
175-197 STAGG STREET,
Arti Grahm Ave., Brooklyn, N. Y.
Reikalaukit per laiškus ar ypatiškai.

S. JAGLAUSKAS
Kostumieriškas Kriaučius
Moteriškų ir Vyriškų Drapanų.

Siuva pagal naujausios mados visokias drapanas. Taipgi taiso senas, išvalo, perkvarboja ir suprosina. Atlieka visą darbą kogeriausia. Todėl, Viengenčiai, reikale kreipkitės pas savąjį.

S. JAGLAUSKAS,
177 E. Main St.,
New Britain, Conn.

PUIKI DOVANA

KNYGA SVEIKATOS bei naujausio mokslo ir ką reikia daryti apsirgus, taipgi ir kur greit išsigydyti, lygiai ta knyga

"DAKTARAS" parodo, kaip nuo ligų apsisaugoti.

ŠITOJ KNYGOJ "DAKTARAS" netik pamokina kaip ir kur nuo visokių ligų gerai išsigydyti, bet taip-pat labai gražiai, kaip tikras tėvas pamokina ir kaip nuo visokių ligų apsisaugoti.

KNYGOJ "KAKTARAS" labai daug aprašo apie vyrų ir moterų dorą bei morališką lytišką gyvenimą ir aiškiai, atvirai taip išdėstinėja, jog kitose knygose to visko negali atrasti. Šita knyga kiekvienam užaugusiam vyrui ir moterei labai reikalinga turėti, kad žinoti kaip ir ką daryti, seniems ir jauniems ir kaip laimingai gyventi. Čion viską negalima aprašyti, bet tik perskaičins knygą atrasite.

ŠITA KNYGA illiustruota puikiais moksliškais paveikslais ir apie žmogaus kuno subudavojimą su visokiomis paslaptybėmis užaugusiems žmonėms tinkama.

YPATINGAI serganti, nusilpnėję, sukliurę, pasigadinę per jaunystės klaidas ir varginami visokiomis, kaip paprastomis šviežiomis teip užsisenėjusiomis ligomis, šitoje knygoje atrasite tikrą rodą.

JEI sergi ant kokios nors ligos, tai pirmiau ne kaip kreipsies prie kokio nors gydytojaus, arba vartosi liekarstas, reikia perskaityt knygą "Daktaras", nes didelės daugybės žmonių, kurie tik perskaitė šitą knygą, išsigydė.

TODĖL, kad ta knyga dėl labo visuomenės išduota, tai kiekvienas ją apturės VISAI DOVANAI, kuris tik atsiųs keletą stampų už prisiuntimą.

REIKALAUK DAR ŠIANDIE, iškerpant šitą apgarsinimą ir adresuok teip:

The Philadelphia M. Clinic,
1117 Walnut st.,
PHILADELPHIA, PA.

TĖMYKIT VYRAI IR MOTERIS! Kad sergi, jautiesi kokį nors nesveikumą ir reikalauji geros, teisingos pagelbos, kad trumpam laike galėtum išsigydyt, tai atsišaukie prie Profesionališko Daktaro, Ph. M. Klinikos lietuviškoj kalboj. Rašyk arba ateik.

OFISO VALANDOS KASDIEN nuo 10 iš ryto iki 4 po pietų. Nedėlioj iki 3, o utarninke ir pėtnyčioj vakare nuo 6 iki 8.

Teisingiausia Lietuviszka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užganėdintais.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija $30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLIASOS HOTELIS. Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir malonai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8—R)

Tel. 279 Greenpoint.

Geriausia lietuviams užeiga pas

JONĄ KULBOKĄ

Skanus Alus,
Gardi Arielka,
Visoki Vynai,
Kvepianti Cigarai.

291 Wythe Ave.
Kampas So. 1-st Str.
BROOKLYN, N. Y.

Daktaras Ignotas Stankus,

Lietuvis daktaras. Gydo ivairiauses ligas Vyru, Moteriu ir Vaiku. Daro operacijas. Turei savo locna ligonbuti. Lekarstas sutaiso pats del kiek vieno sergančio. Ofiso Valandos: Nuo 9 iki 11 iš rito; 2—4 po piet. 7—8 vokaro. Nedel. iki 3 po piet.

Kreiptis reik visumet ant to tikro adriso taip:

DR. STANKUS, 1210 S. BROAD ST., PHILADELPHIA, PA.

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius.

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veselijoms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street,
Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

PADĖKITE STATYTI
TAUTOS NAMUS VILNIUJE

Aukas priima musų redakcija, arba galite siųsti tiesiog į Vilnių šiuo adresu:

LIETUVIŲ MOKSLO DRAUGIJA
(Litovskoje Naučnoje Obščestvo),
Lydos gatvelė, 7, Vilnius.
Russia-Lithuania.

PIRMAS LIETUVIŠKAS
Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas.
Vidutiniška čienia.

G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų anglinių kelias).
Trumpiausis kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki trukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

Lackawanna Railroad

George A. Cullen,
Passenger Traffic Man'r
90 West Street, N. Y.

SAULĖ
THE SUN.

Du-kart nedėlinis laikraštis

Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

ŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYČIĄ

Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj Ant viso meto $2.50 / Ant pusės meto $1.25

EUROPOJE Rosijoje ir Lietuvoje $3.50 / Anglijoj ir Škotlandijoj 15 sh. / Prusuose 15 markių.

☞ Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

Adresavokite:

W. D. Boczkowski & Co.
520-522 W. South Al.
MAHANOY CITY, PA.

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA?"
Gal nežinai kur ją gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik **$2.00**, pusei metų **$1.00**.

Rašyk adresu:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Jaunoji Lietuva

Vienintėlis savo rūšies 64 puslapių Iliustruotas mėnesinis Lietuvių laikraštis.

Jame dedama geriausi moksliniai straipsniai ir geriausios apysakos.

Kalba gryna, graži ir suprantama. Jei nori smagiai ir naudingai laiką praleisti skaityk **Jaunąją Lietuvą.**

Kaina metams $3.00; pusei metų $1.50; vienas numeris 25c.

Užsisakyk tuojaus:

"JAUNOJI LIETUVA"
4611 S. Paulina St. Chicago, Ill.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) $1.00

Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo 15c

Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo 10c

Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta) 35c

Viso $1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Vienybės Lietuvninkų" ir $1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
Box 62 New York City

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

ĮSTEIGTAS 1886 M.

Kiekvieno lietuvio privalumu yra prisisidėti prie tos organizacijos. Moka pašalpą ligoje po $6.00 savaitėje ir turi keturis apsaugos laipsnius:

$150 $300 $600 $1000

Išmokėjo našlėms ir našlaičiams posmertinių pašalpų $91.797.68; įvairiems kulturos reikalams $8.431.18. Turtas išneša (1 d. Sausio 1914 m.) $64.620.36.

A. B. Strimaitis, Centr. Sekr.
307 W. 30th St. - - - New York, N. Y.

LIETUVIŲ APDRAUDOS DRAUGIJA

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvio stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių. Šuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Konkursinis
Geografijos Vadovelis

Kaina 75c.
Apdaryta $1.oo.
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.
I. J. Paukštis & Co.

Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
pas PETRA A. DRAUGELI.

Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina $18.00

Bennett Typewrite yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašines. Ji yra su universališkais, raktais, teip kaip mašinos už $100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši vienà drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

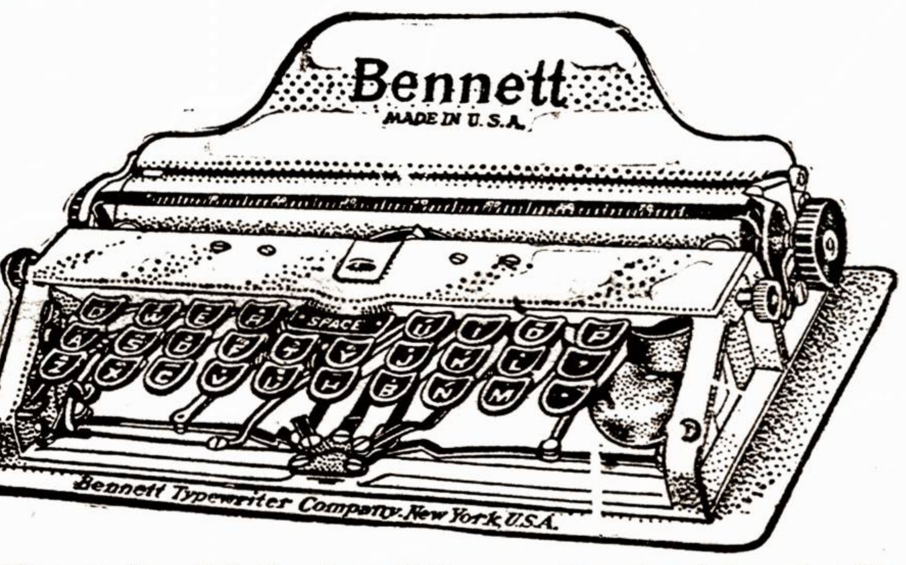

Diduma mašinos 2x5x10 colių, Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuškos Parodos už rupestingą ir artistišką išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAZDŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus **PIGIAUSIAI, TEISINGIASIAI IR GERIAUSIAI,** nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausią praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Tėmyk! Tiktai Groblevskio Żmijecznikas yra tikrasis

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių gavos skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, nejieškok rodos pas kokius nemokintus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų, grynų ir gydančių vaistų, — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ,
Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių", o persitikrinsi, kad jeis skleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tiktai randasi ant svieto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kudikių, vyrų ir moter .

„Lenkiškai-Lietuviški" vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigai išpažintį.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesgailėsi. Adresas:

Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

Nepamirškit
Tautiško Namo!

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanųs užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
A. RAZUTIS
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

PRIETELIAI LIETUVIAI,
12 dideliu ir 12 mažu,

H. B. ROSENSON,
817-819 Grand St., BROOKLYN, N. Y.
Telephone, 1162 W'msburgh

ADVOKATAS
KAZIS KRAUČUNAS.

Buvęs 9 metus Skyriaus Viršininku, Inspektorium Suvienytų Valstijų Immigracijos; turi visas tiesas kaipo Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Councelor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir departamentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipkitės laiškais, įdėdami krasos ženkielį atsakymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų, pribuna ypatiškai į visas Valstijas ir miestus sulyg pareikalavimo. Adresas:

KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law
403 Lyon Building, Seattle, Wash.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.

Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone	Peoples 87
„	Bell 47
Residence	Peoples 1100

LIETUVIAI, EIKIT PAS LIETUVI!

Pirk dziegorėlius, lencugėlius, šlubinius žiedus, šipkortes, daviernastis, siųst pinigus į Lietuvą, puikių popierių gromatoms rašyti, knygų. Jau 19 metų prie to užsiėmimo viską išpildau teisingai tai reiškia gerai. Visiem velijam eit pas

Jurgi Jeszmanta,
6 So. Washington St.,
Cor. E. Market st. Wilkes-Barre, Pa.